BAYAN YANI

41

Mayıs 2015-04 6 TL (KDV Dahil) K.K.T.C 7 TL.

Tecavüzde rıza arayan, ceza indirimi yapan, çocuk gelinlere izin veren Devlet yatak odamızda. Anayasa Mahkemesi cinsellik içeren her türlü görüntüyü depolamak, saklamak ve bulundurmayı yasaklayarak cezaya bağladı.

ÇIKAR ŞUNU BAŞIMIZI BELAYA SOKMA!..

DIT! DIT! DIT!

DIT!



Prospektüs





Fukuşima'da deprem sonrası yayılan radyasyona 3 saat dayanıp "Ölen" Robot haberini okurken, tüm itirazlara rağmen Akkuyu Nükleer Santrali'nin temeli atıldı.



Ankara Tuzluçayır'da Mehmet Çekin İlkokulu din öğretmeni sınıftaki Alevi öğrencilerin parmak kaldırmalarını istedi. Velilerle yaptığı görüşmede böyle bir soru sormadığını çocukların kendiliğinden parmak kaldırdığını söyledi.







BAYAN YANI

Mayıs 2015-04
Aylık yaygın süreli yerel yayındır

BD Basın Yayın Tic. Ltd. Şti. adına
Sahibi ve Yazışleri Müdürü Tuncay Akgün

Renklendirme Editörü Fikret Özdemir

Satış Müdürü Şener Küçükkaptan

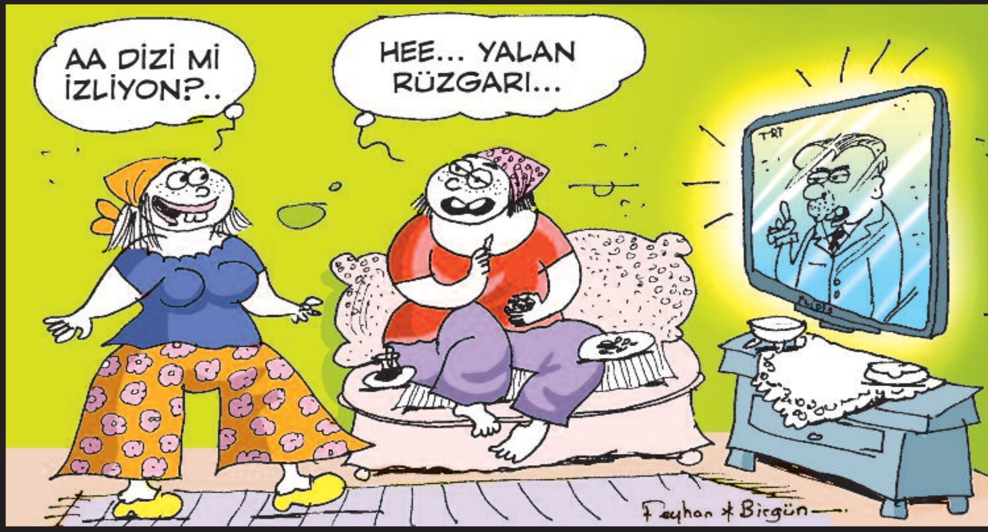
Abonelik Asiye Uludağ (0212) 249 91 13

ADRES: Firuzağa Mahallesi Defterdar Yokuşu No: 19/1A Cihangir-Beyoğlu/IST **TEL:** (0212) 292 9450 **FAX:** (0212) 251 5754
BASKI: LeMan Ofset **Tel:** (0212) 858 00 93 **DAĞITIM:** DPP A.Ş.



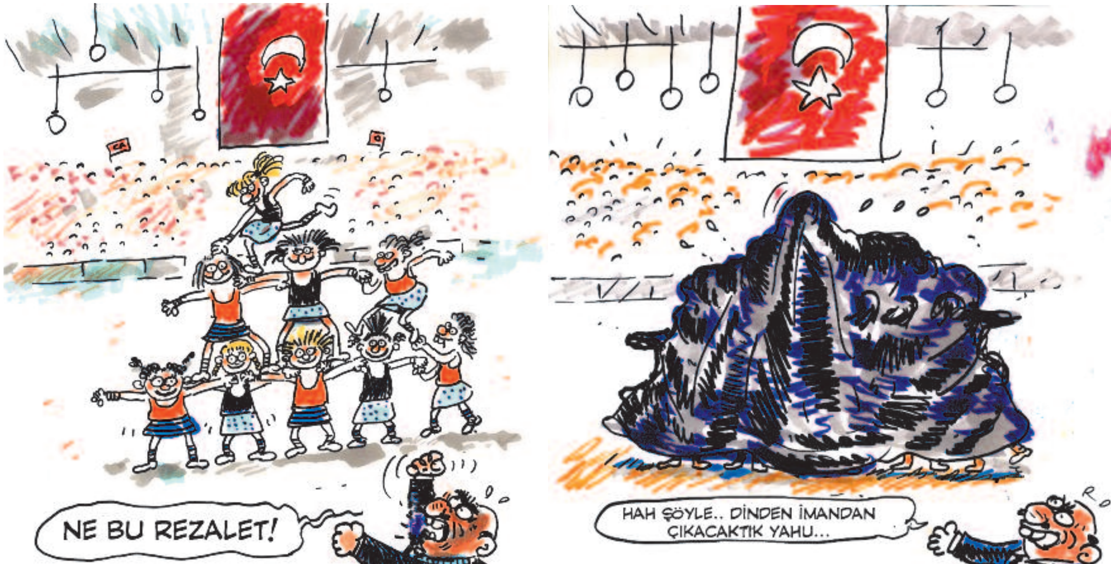


Ağrı Giyadın'de yaralı askerleri kurtardan Kürtlerle ilgili peşpeşe açıklama yapan Genelkurmay, Hükümet ve Cumhurbaşkanı birbirlerini yalanlama telaşına düştü.





Beykoz'daki 23 Nisan töreninde etek boyunu kısa bulan İlçe Milli Eğitim Müdürü önce gösteriyi iptal etti, ardından velilerin tepkisi üzerine, etek boyu kontrolü yaparak gösteriye izin verdi.



Menopoz ya da "Pembe Kadınlar" Endüstrisi

Şengül Hablemitoğlu



Bir yaştan sonra yumurtlamamak (menopoz), doğurganlığın bitişi kadın bedeninin kendini korumasıdır. Biyolojinin dili ile açıklayacak olursak, dokulara yumuşaklık veren östrojen azalmaya başlar, vajina duvarından salgı salınımının durması vajina mukozasında kuruluğa sebep olur. Ayrıca hissedilen sıcak basmaları nedeniyle, literatürde menopoz, ''pembe kadınlar'' dönemi olarak adlandırılır. Belirtiler her kadında farklıdır. Libido, cinsel fonksiyonlar değişebilir. Menopoz belirtileri de, adet öncesi belirtiler gibi sıkıntı, stres, travmalar ve çevre değişikliklerinden etkilenir.

Menopozun östrojen eksikliği hastalığı olduğu fikri 1960' larda ABD'li bir hekim olan Robert Wilson tarafından yaygınlaştırılmıştır. O'na gore, bir kadın östrojen almazsa kalan yaşamını çürüyen bir canlı olarak geçirecektir. Bu görüş o yıllarda öyle güçlenmiştir ki, 1970 lerde östrojen en çok satılan 5 ilaçtan biri olmuştur.

Günümüzde menopoz her kadının yaşamında biraz korku, biraz merakla beklediği bir dönemdir. Kimi kadının biraz birşeyler bildiği, kiminin çok yanlış şeyler bildiği bir konudur. Menopoz kadınların yaşamında önemli bir kilometre taşıdır. Adet kanamalarının son defa gözlemlediği zamandır. Menopoz sadece bir bitişi ifade etse de, gerçekte kadınlar için son adetten sonraki dönemi tamımlar. Genel olarak menopoz, 40'lı yaşların sonunda başlayıp, hemen her kadının yaşamının yarısını kapsayan, ölümüne kadar geçen uzun bir dönemdir.

Bitmeyen Cilalı İmaj Çağı İçin Menopoz

İnsan ömrü artıyor. Her geçen yıl dünyada 50 yaşını geçen kadınların oranı da artıyor. Ülkemizde 50 yaşın üzerindeki kadınların oranı erkeklerden daha yüksektir. Ve bu kadınların yüzde %90'ı menopoz dönemindedir. Toplumumuzda bir kadın 20 yıldan fazla adet görmeden, menopoz döneminde yaşamaktadır. Kitaplar yazılıyor, TV larda programlar yapılıyor, internette forumlar açılıyor. Akademinin araştırma konularının hala en başında geliyor. Tüm bu tartışmalar çatışmalı iki uç etrafında dolaşıp duruyor. Menopoz tedavi gerektiren bir hastalık mı? Yoksa yaşamı doğal akışı içinde bir geçiş süreci mi? Bazı kadınlar yas tutuyor kaybolan yumurtalık aktiviteleri için, bazıları ise gayet memnunlar her ay adet görmenin sıkıntılarından kurtuldukları için. Bazı hekimler hormon tedavisini yaşam iksiri olarak görürlerken, bazıları kanser olasılığına karşı menopozu ilaçlandırmaktan uzak duruyorlar.

Gençlik ve güzelliğin ödüllendirildiği bu çağda, genç olmak başlı başına bir meziyet olarak empoze ediliyor. Bu nedenle genç görünmek menopoz döneminde kadınların en acılı çabalarından biri oluyor. Çünkü imaj ön plana çıkıyor. Bu ortamda bir kadın, hele toplumsal etkinliği olan bir kadın nasıl olur da menopoz sorunlarını çevresi ile konuşabilir? En azından ne konuşacağından, ne kadar konuşacağından emin değildir. Sanıyorum kadınların çoğu hala gizlilik içinde yaşıyor menopoz kaygılarını. Bu yıl 50 yaşımla birlikte aynı kaygıları, korku düzeyinde yaşadığımı fark edince, daha genç görünmek için neler yaparım diye düşünmeye başladım. Sonra, kendimi etrafıma şunları söylerken buldum; '' yaşlanmak ve menopoz yok olmalı. Daima kadın ve genç kalmalıyım...'' Paniğe kapılmıştım. Biraz araştırınca gördüm ki, ortada fena halde bir karışıklık var. Yaşamın kadınlar için sıradan bir dönemi olan menopoz, bütün dünyada medya ve sağlık endüstrisinin işbirliği ile medikalleştirilmiş durumda. Menopoz çalışmalarını ilaç sektörü destekliyor ve finanse ediyor. Böyle olunca da haklı olarak bir güvensizlik gelişiyor. Ve, menopoz endüstrisi de gelişmek için en uygun ortamı böylece bulmuş oluyor. Çünkü estetik, şifalı bitkiler, çeşitli besin takviyeleri, kozmetik gibi işletme, pazarlama ve kar elde etme mekanizmalarının ağırlıklı olduğu bir endüstri var ortada. Bu yapısı ile menopoz endüstrisi, tüm dünyada kadınların bu doğal yaşam döngüsünü, uzmanlar ve diğer sektör bileşenleri ile medikalleştirmiştir.

Yakın geçmişte menopoz nedeni ile hastalıklı ve eksik olarak tanımlanan kadınlar, bu endüstrinin en büyük tüketici kitlesidir artık. Yakınmaları hipokondria (hastalık korkusu) olarak geçiştirilen orta yaş kadınları, aniden modern tıbbın -ve tabii sağlık endüstrisinin- aşırı ilgisine maruz kalmıştır. Yeni sağlık anlayışının hastalığı önleme pratiği içinde orta yaş kadını neredeyse ana hedef konumundadır. Modern tıp orta yaş kadınını bugün hasta olarak tanımlamasa bile, endüstrinin bir hedefi olmasına dolaylı destek vermektedir. Kısaca, orta yaş kadını genç kalmaya çalışmalı ve bunun için tüketmelidir.

Menopoz Dönemindeki Kadınlar Büyük Bir Pazar

Bir düşünün, 40'lı yaşlarının ortalarından itibaren her kadın potansiyel müşteridir, hem de ölene kadar. Pazarın ve kazancın büyüklüğü her türlü yatırımı yaptıracak güçtedir. Bu nedenle hedef kadını ve populasyonun yarısını hedef kitle olarak gören ilaç firmaları, kozmetik sektörü, estetik cerrahları ve kadın doğum uzmanları üzerinde yoğun bir baskı kurmuştur. Her gün yeni bir ilaç, yöntem ve bulgu ile hekimlerin karşısına çıkmaktadırlar. Neoliberal sistemin getirdiği yeni sağlık anlayışı, insanlara hastalığın önlenebilir bir şey olduğunu, sağlıklı beden için yapılması gerekenleri anlatır ve bunun için daha çok kadınlara seslenir. Bu yeni sağlık anlayışının yeni olan yanı, bütün bu faaliyetlerin tüketim değerleri ile şekillendirilmesi ve bireysel olmasıdır. Eğer beden kontrol ve denetim altında tutulursa, düzenli spor yapılırsa ve sağlıklı beslenilirse, hastalıklar önlenir ve eğer hastalık gelip sizi bulursa da kesinlikle bir yerde bir hata yapılmıştır. Örneğin, yanlış beslenilmiştir ya da yeterince spor yapılmamıştır. Sorumluluk bireydedir. Tam da neoliberal düzenin yeni sağ doktrininin vurguladığı gibi aslında "her koyun kendi bacağından asılır" anlayışıdır bu.

Oysa menopoz dönemi, kadınlığın en rahat yaşandığı uzun bir süreçtir. Bir çok kadın; menopozun fizyolojik etkilerini atlattıktan sonra, "ertelediklerimi özgürce yaşamaya hakkım var" noktasına gelir. Kendini yetkin hisseder, sistemin biçtiği role belki de en çok menopoz döneminde isyan eder. Menopoz döneminde kadının bu yanının desteklenmesi, ataerkil düzene terstir. Bu yüzden de ataerkil baskı, sağlık ekonomisi ve kapitalist sistem aracılığı ile devam eder. Oysa, kim korkar hain menopozdan dememiz gerekmez mi? Ne dersiniz?



Baharda Aşk Başkadır

feyhan güver

CİRK CİRK CİRK CİRK CİRK...

PAT... PAT... PAT... PAT... PAT

FİYUUUUUUUV

CİRK....

CİRK CİRK CİRK CİRK CİRK...

CİRK CİRK... CİRK CİRK... CİRK... CİRK...

AŞKLA ÖPÜŞMEK NE GÜZEL BİŞEYMİŞ...

KEŞKE BEN DE AŞIK OLSAYDIM...

CİRP... CİRP.. CİRP.. CİRP.. CİRP... CİRP... CİRP... CİRP..

CİRK CİRK CİRK CİRK

HİÇ AŞIK OLAMADAN GEÇECEK ÖMRÜM... AMAAN BOŞVER... AŞKI KİM KAYBETMİŞ DE BEN BULAYIM...

TOST İSTİYOM ANNE!

E HADİ ÖLDÜK AÇLIKTAN...

ANNEE, YUMURTALI EKMEK YAPSANAA!

TAMAAM, DOYURUCAM HEPİNİZİİ...

GAZETE

BİTTİ

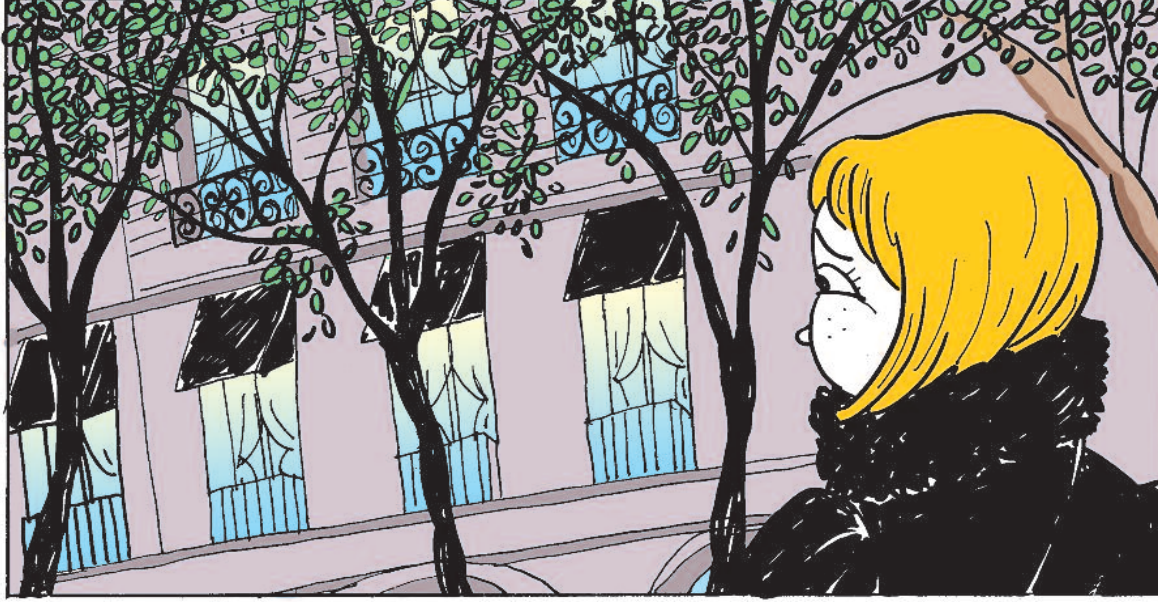


Wolinski için

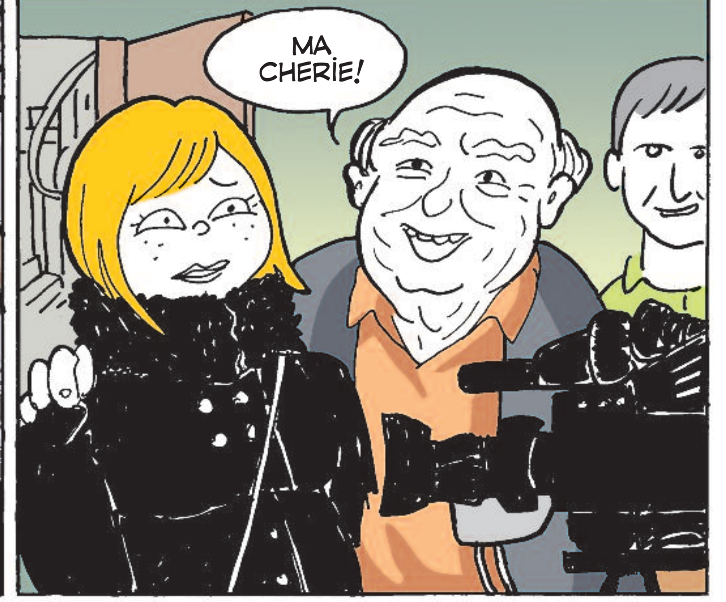
Ramize Erer



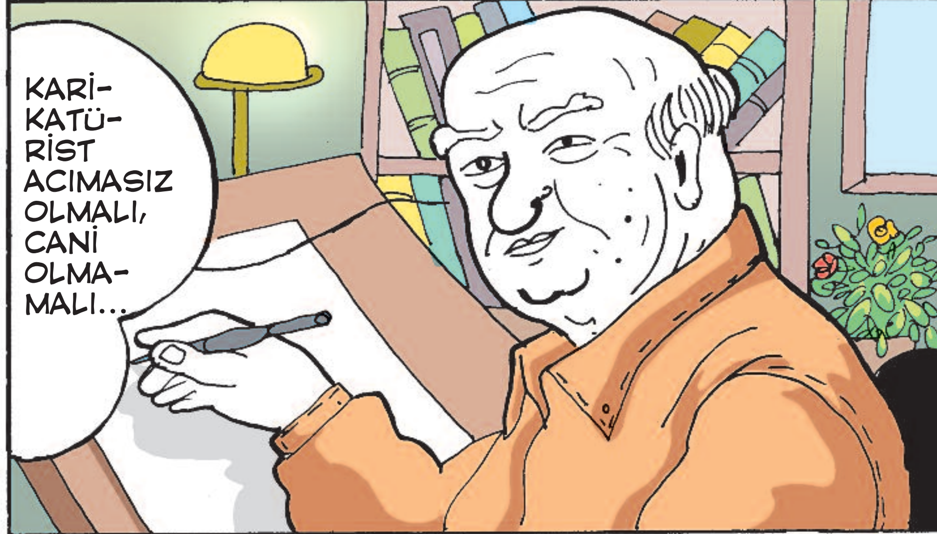
Sevgili Wolinski, bütün iyi kalpliliği, babacanlığı ve cömertliği ile sadece arkadaşımız değil, Paris'teki sıkıntılı günlerimizde ailemizin koruyucu meleği olmuştu. O gün Arte kanalı için hazırlanan bir film çekimi için evine davet etmişti beni.



Eve girdiğimde kocaman bir kamerayla burun buruna gelmiştim. Oxford mezunu yönetmen (Wolinski Oxford'un altını çizmişti) Wolinski üzerine çektiği bu dökümenter filmde benim de yer almamı istiyordu.



Şaşkınlığımı gören yönetmen durumu açıkladı. Çektiği filmde Wolinski'nin hayran olduğu çizerlere de yer verecekti. Sırasıyla saydı, Raiser, Manara, Robert Crumb ve ben... İnanılmaz ama doğruydu. İlk Wolinski'yi çektiler. Konuşmalarını hayranlıkla dinledim. Filozof bir mizahçıydı o.



Sonra, hala aşkla sevdiği, hayranlıkla bahsettiği 40 yıllık karısı Maryse Wolinski'yi anlattı. O sırada Wolinski karısıyla ilgili tatlı şakalar yapıyordu bize.



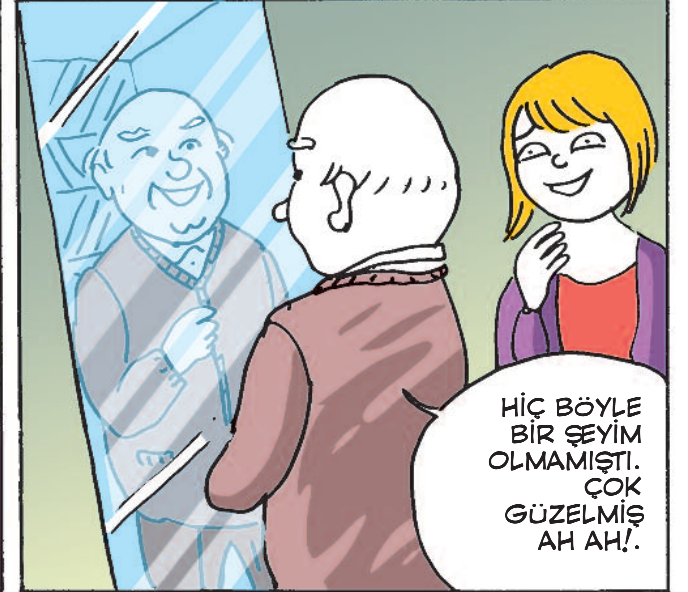
Sonra İtalya'ya gidip Manara'yı, dönüşte de Fransa'nın bir köyünde yaşayan Amerikalı deha çizer Robert Crumb'ı filme çektiler.



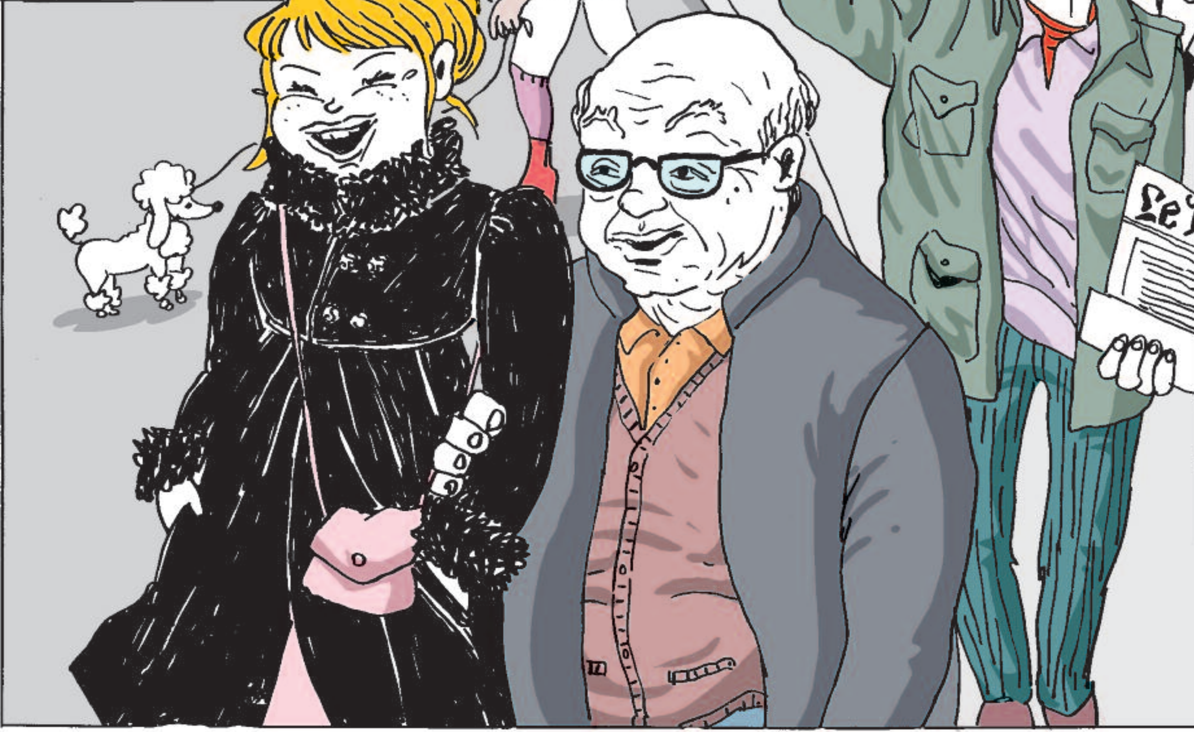
Evime çekime geldiklerinde çok heyecanlıydım. Neyse ki, Türk sinemasına meraklı kameraman Reha Erdem'in Fransa'daki sinema okulundan arkadaşı çıktı. Çekim öncesi gevezeliğiyle beni rahatlattı.



İkinci gidişim bir noel öncesiydi. Uğrayıp, hediye olarak aldığım yün, dede hırkasını vermiştim. Yaptığı iyiliklere karşı bir jest olarak düşünmüş, 'neden yaptın bunu Ramize?' demişti. Sonrada neşeyle eklemişti.



* Filmin ismi: J'etais un sale phallocrate









Christine Van de Putte

Ancak her şey söylendiğinde barışa kavuşacağız

Kadınların özgürlüğe kavuşmasına tanık olacak kadar uzun yaşadım.

Cok zor bir macera oldu. 60/70'lı yılların tarihi, dermansız zaferlerini tanımadan mahzun ve bilinmeyip ölmüş olan öncü kadınları daha saymadı.

Toplumumuz çok değişti. Aile reisleri kayboldu ve kadındlar sosyal hayatla karşı karşıya kaldılar. Doğal olarak evcil hayat ile sosyal dünya herkes tarafından tanındı.

Erkeklik blöfünü ve kadınlık yalanını bodruma attık.

Gerçek hayat, riskleriyle, hatalarıyla, mevsimleriyle, gelgitleriyle, fırtınalarıyla, enkazlarıyla, boğulanlarıyla, kurtulanlarıyla, değişen hava durumuyla kendini gösterdi.

Sinsice hareket etmek ve gerçek düşüncelerini hiciv etmek zorunda kalmış olan köle; zorunluluklarını anlayamayıp bir kralın rolüne el koymaya kısıtlanmış olan tiran: bu rezillikler geçmişte kaldı.

Feminist devriminin başarısının bir kanıtı gerekirse, tiranlarin kölesiz var olamayacağının keşfi yeterlidir.

Bu devrimden iki nesil sonra (1969-1979), mutlulukla çocuklarımın ve onların genç arkadaşlarının cesur yaşam şekillerine bakıyorum.

Kim bebekle ilgilenmek için kendini feda edecek? Ikiside komutanım!

Harekete geçtiler. Erkeklerle kadınlar, beraber.

Her gün hayat ile ölümle tartışıyorlar ve korku onların en büyük düşmanı.

Dağcı gibi yaşıyorlar. Büyük bir konsantrasyon ile hiç aşağıya bakmadan tırmanıyorlar. Kramponlarını sabitlemeden önce dünyanın duvarlarını inceliyorlar. Git gide güzelleşen bir manzara onlara ait. Zor ama güzel, açık havada, özgür, şuurlu bir hayat.

Diğerleri ise, hayattan korkanlar, tarihin bodrumlarını haklı olduklarını kanıtlamak için arıyorlar.

Korkuyorular. Korktuklarından tiranlara, kölelere, şavaslara ihtiyaçları var. Hayatın nehrinde yelken açmaktan, sudan, yeni, daha keşfedilmemiş resiflerlerle karşılaşmaktan korkuyorlar. Vahşetle suları durdurmayı çalışıyorlar. Ne kibir! Ancak azacık karaya sel basıp bir iki cesur yüzücüyü boğmayı becerecekler. Bu yarıkadın kölelerin sahibi yarı-erkek tiranlar acele ile akan o nehrin okyanusa doğru koşuşturmasını engelleyemeyecekler.

Bu kroniği, her gün Zeus'ün, Siddharta'nın, veya herhangi başka tanrıçanın onlara verdiği hayata tapan Martin'e, Jeanne ve bebeğine ve kadınların özgürlüğünü savunan, ancak kendi özgürlüğünü sonraya bırakan anneme ithaf ediyorum. Dulluğundan sonra gerçekleştirmeyi planladığı bir sürü projesi vardı. Olmadan öldü.

• *Christine Van de Putte Bayan Yanı için yazdı. Çeviri: Rüzgar Mehmet A.*

PAPARAZZİYE EX'TEN TANELER

Raziye İçoğlu



• Ahı alan yeni yâre geçti...

• Anlattığım EX, senin yaşayacağın ilişkinin fragmanıdır, belkide...

• Apartman sakinlerinden bekâr olana öyle bir karmaşık ilişki yüklüyorlar ki, EX'ten sonra bekârlığa geçişimde, postacının yanlış adrese bıraktığı her zarfi posta kutuma atıyor diğer sakinler.



• Sanki hergün, kendi evine misafirliğe geliyormuş gibi, çaldığı zil ile kapıyı açıp **"hoş geldin"** dememi istemesi, ecnebice **"WELCOME"** yazan kapı önü paspası almama sebep oldu. Basarak, çiğneyip, kirli ayakkabılarını silip üzerinden geçtiğinde hala, EX'e **"hoş geldin"** diyebilecek tek şey sadece naylon dokuma bir paspastır...

• EX kaynananın 2,5 litrelik aile boyu kolayı, gece uykusundan uyanıp, tek göz kapalı kafasına diktiği anı görünce ve ertesi gün kola ikram etmeye kalkışınca bir daha yalnız yaşayanların evlerinde yapılan hiçbir ikramı kabul etmiyorum.

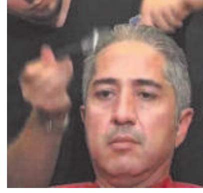
• **"EX için hayatınızı mahvetmeye değer mi acaba?"**. EX'ler başka birilerine değer vererek, size deyerek sizin hayatını mahvediyor zaten...



• EX ailesi Pazar'ı da özelden saydıkları bütün günler, aile kabristanına ziyaret fanatikliklerinde aradıkları büyüğün mezarını bir türlü bulamazlardı. Ve onlar aranana kadar, en az 15 yıl bir türk filmi büyüğümüz Hulusi Kentmen'i ziyaret etmiş oldum...

• Şehiriçi halk otobüslerinde, **"Yaşlandıkça daha da inat oluyor, çekilmiyor bu adam"** diye dertlenen 65 yaş üstü kadınları duydukça, 20 yıl ölmeyeceğimi varsayarsak, böyle çekmektense iyi ki EX bitmiş.

• Ortak, yarı yarıya, birbirlerinin saçını dip boya boyayan, aynı renk kafa ile, elele dolaşan karı & koca çiftler var. Ciddi bir müessesede müşterek hayat arkadaşlığı bu olsa gerek...



• Annemin izlediği dizide, tanıdık hikâyem gibi, evlilik yıldönümünde aldatılmış kadın. Tarihi kumalaştırmayın, yıldönümünü aldatmayın, değişik sevgiliye, 365 gün 6 saatlik seçenekten yeni bir tarih bulun EX kocalar ..

Bir Kadın Anam sözü derki; **"yemeğin altını kapatmayı, telefondan sizi arayan kişilerin ismini unuttuğum gibi, şu koca sülalesi tarafından , yapılanları da, şu çektiklerimi de unutsam keşke"** ..

• Nasıl bir hayat senaryosu yazılmış ki bazılarının; geride sıfır ikinci el sevgili, EX'ten boşandığında duyduğu derin aşk ile hala onu bekliyor, hiç başka bir aşk yaşamadan ...

• Gerçekte öyle olmadığı halde, EX'e çok iyi davranmak, mükemmel bir erkekmiş gibi hissettirmek de bir tür aldatma mıdır acaba?

Gündemlik Kaynıyor

• EX sevgilinizle, bir kalp içinde adınızı kazıdığınız ağaçlara yıllar sonra gitmek, yerinde bulmak Yeni Türkiye'de değil, ancak eski Türk filmlerinde olur.

• Geçmiş ilişkiler arşivinde o kadar çok aldattığın insan olmalı ki, EX tarafından aldatıldığın vakit, kurulan Yeni Düzen'de, aldatıldığına değil aldatmadığına üzülenlerden olmayasın...

• EX'ten ayrılıp, kurtularak fitrat indirimi almış mı oldum hayattan acaba?

• Çocukken **"sana ne?"** dendiğinde cevap verdiğimiz **"saman ye, daha doymazsan beni ye,... O da olmazsa ben kusuyum sen ye..."** tarzında uzayıp giden argo tekerlemeyi bir fetvaya dayandırdılar nihayetinde... EX ömrümden en az çeyrek asır yedi, ömrümü tüketti daha ne yesin ki acaba?...

• EX'lerden kurtulmanın dayanılmaz hafifliği, yarattıkları ağır tahribatın devam edişine direniyor mütemadiyen ...

• EX'i birisi yenilese ve ona **YENİ EX** dense ne olur ki? EX işte o...

KADIN YANIM

• Annelerimizin bahar temizliği, badana, boya, tadilat döneminin, vize, final dönemleri ile çakışmadığı bir eğitim sisteminin olduğu diyarlar var mı acaba?

• İlkbaharın geldiğini havaya, suya, toprağa cemre düşüşü ile anlamayız. İçinde iki erkek ile dolaşan ve itinada, titizlikte güven verici, her ilde aynı kadın sesli band kaydı ile seslenen, overlok makinası mahallemize düştüğünde anlarız ki; **"hanımların dikkatine, bahar ayağımıza geldi hanım"...**



• Dizi film reklâm arasında, nevresim değiştirip, çamaşır katlayıp, bulaşık yıkayıp, bulgur pilavı pişirip, övünen kadın, sen hamarat değilsin. Reklâmlar çok uzun..

• Sanal adresimde mesajından hatırlayamadığım komşu kızı, **"..** ***ismi soyadı*** **.... olarak guugleden ara tanırsın"** yazıyor.. Eğer ortak komşumuz gibi; **"hani bakkalın üstünde, hani ona kıyafet dikerken ölçülerini aldığında bir memesi birinden küçük, hani annesi;** ***"evlendiğinizde kız arkadaşlarınızı yatıya çağırmayın, yoksa kocanızı elinizden alır"*** **diye öğüt veriyordu ya ... "** diye hatırlatabilirse guugle, işte o vakit taratıp tanırım ...

• Sen çamaşır makinasının arkasını çekip tozları silmeye üşeniyorsun, ama adam hergün park yerini tutmak için buzdolabı, çamaşır makinası ve bilumum ev eşyasını çıkarıp yola koyuyor.. Arabasını park ederken içeri alıyor, arabası ile giderken makinayı çıkarıp park ediyor...

• Akıllı seccadeyi satabilmek için reklâmında **"siz düğmesine basın, o namazı kılsın, siz kazanmış olduğunuz vakitte, camları silin, evi süpürün, yemek pişirin, daha çok sevap almış olursunuz"** diyecekler mi nihayetinde acaba?



• Cebinde, çantanda ayna değil büyüteç taşıyorsan, güzel görünmek isteme yaşın geçmiş, çok net görmek isteme zamanın gelmiş demektir.

• Fakirin alışveriş listesi hazırlaması, sevgiliye veda mektubu yazmak kadar zordur.



• Bahar dönemi, İlkokulda verilen çillenme, küflenme ödevlerinden **pekiyi** not alabilmenizin en garantilisi bekâr yanı komşusu olmaktır. Mahallenizde kapısını çalacağınız Bekâr komşunuz evinde her zaman en doğal ortamında küflenmiş limon, çillenmiş patates, filizlenmiş soğan, güvelenmiş, çimlenmiş fasulye bulunur...

• Allah, Hz. Muhammed, Hz. Ebubekir adı ile açılmış sanal sayfalar, profiller ve bunları beğenen binlerce kişi var. Gönderilerini vahiy sadakati ile **like**leyip, paylaşıp, yayarak, en sevabından cennetin sanal kapılarını açmış mı oluyorlar acaba?

• 40 yaş üstü yakın gözlükten sonra, apartman sensörü ile ortak noktamız; **"karanlıkta kara şeyleri seçemiyoruz, tanımıyoruz, elektrik açamıyoruz"**...



• Kentsel yaşamda, dondurma plastik kaplarının "**anne yemeği transfer kapları"** olması ve anneden gelen tepeleme dolu yemeklerin boşaltılıp, kapların geri götürülüp tekrar doldurulup getirilmesi, geri dönüşümlerin anasıdır.

Gündemlik Kaynıyor

• İnsana psikolog koltuğunda dönecek çocukluk bırakmadılar ki. Şöyle uzanıp çocukluğumuza dönebilelim, dönsek geri gelemeyeceğiz, vurulup öldürüleceğiz, çocuk gelin olacağız hayalde bile..

• Cumhuriyet kadınlarından doğduk, büyüyünce Cumhuriyet Kadını olacaktık, cumhuriyet çocuğu doğuracaktık ama fitrat çarptı, en kölesinden Fıtrat Kadınları ilan edildik. Ve neredeyse ramak kaldı ki; parasını bizden keserek, **- Yeni Türkiye Fıtrat Kadını Nüfus Cüzdanı -** düzenlediklerini görsem şaşırmam...

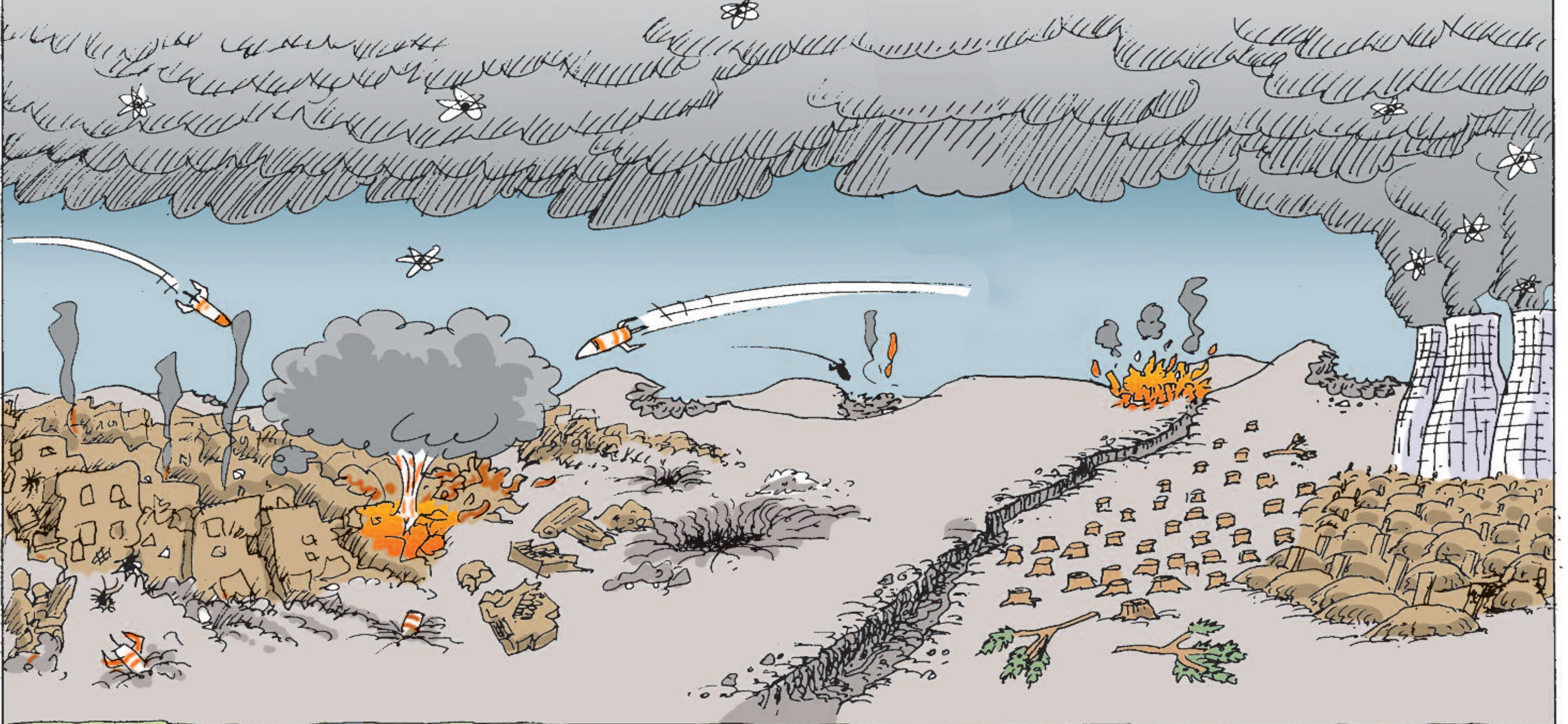


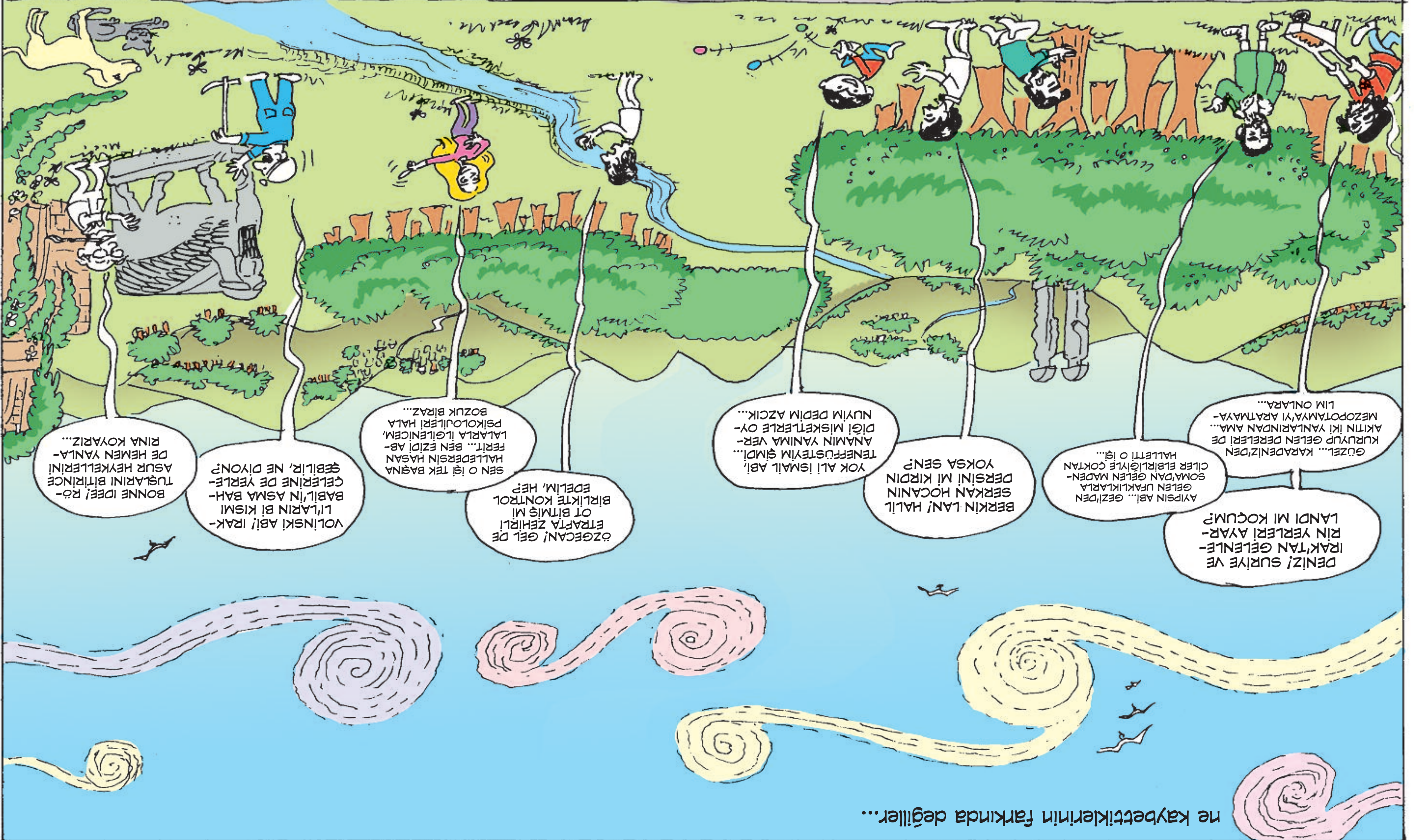
• Dizilerde sorun halletme dönemleri. Şimdi **"Adaletli çalma" "Babalı"** diziler..

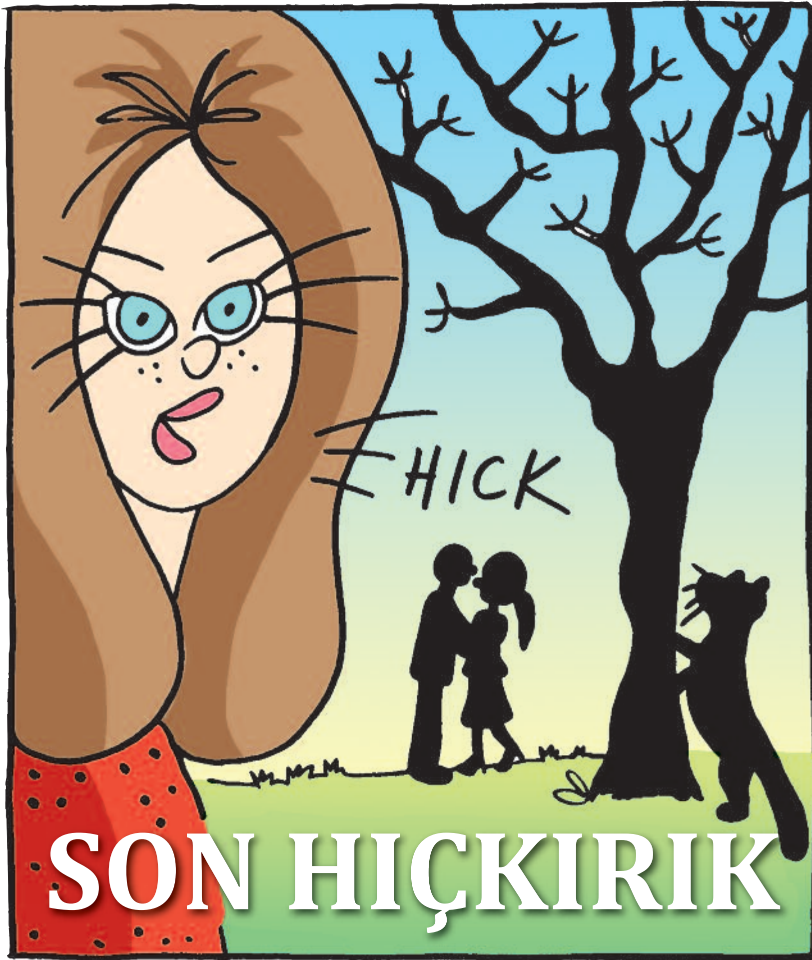
• Her yeni gelen gün, Kadın olarak ayakta kalmanın çok daha zor olduğu dünyada, erkek olarak doğup, sonradan tercihen kadın olarak yaşamlarına devam edenlerin, cesaretine sonsuz saygı duyuyorum.

Gömdüğünüz Bahardı!..

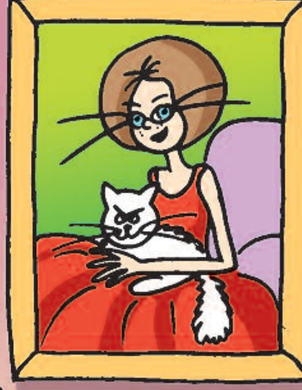
Çocuklar ve kadınlara ölümden başka öncelik tanımayanlar; taciri doyurmak için savaş sipariş edenler; ağacın yanında gençleri de yakanlar; soluğumuza radyasyon katanlar; dereleri kurutan, dağları tepeleri kemirenler; ölümsüzlük simgesine fesat edip buldozerle dalanlar; geçmişi silerek geleceği bozanlar; mizahı yaralara merhem edenleri kıranlar; çükü kafasında, kalbi cebinde, aklını yobaza terk edenler; benliğine sahip çıkanı hazmedemeyip ölüm kusanlar; mertebesine erişemedikleri hayvanlara dünyayı dar edenler...







Kenan, karısı Nalan'ın ölümünden sonra onun fotoğrafı önünde köşkte, Ferhat dayı ile yaşamaktadır...



MEKTUP VAR BEYİM!

KİMDEN ACABA?

BİR YURT MÜDİRESİNDEN... KARIN NALAN'IN YEĞENİ, YANİ BALDIZIMIN KIZI HAKKINDA... ONUN HAYATTAKİ TEK AKRABASI BENMİŞİM... BURAYA GÖNDERMEK İSTİYORLAR...

KABUL EDECEKSİNİZ DEĞİL Mİ?..

BENİM AKRABALIĞIMDAN NE OLUR...

ÖYLE DEMEYİN, BALDAN TATLIDIR VE ENİŞTELERİN BESİN DEĞERİ ERİŞTEDEN YÜKSEKTİR!

...

30 YIL ÖNCE

♪ BİR GÜÜÜN KAPARSAAAAK GÖZLERİMİZİİİ SON HIÇKIRIK GÖKLERDEEEE BULUŞTURACAK BİZİİİ...

SENİN İÇİN YAPTIĞIM SON BESTEMİ NASIL BULDUN YAVRUM?..

?!

İÇİM KARARDI.

HÖFLENDİM KENAN... EĞER BANA BİR ŞEY OLURSA ÜSTÜME EVLENME TAMAM MI... HEP BU ÇARDAĞIN ALTINA GEL BENİ DÜŞÜN..TOHUMA KAÇ...

NALAN NERDEN ÇIKARIYORSUN BUNLARI... BU AKŞAM EVLENİYORUZ, ÇOK MUTLU OLICIIZ...

O AKŞAM

NALAN HANIM, İLHAMİ BAHÇEDE ZİL ZURNA SARHOŞ. SİZİ SORUYOR...

ŞİMDİ S.ÇTIK FERHAT DAYI.!.

NE İSTİYORSUN İLHAMİ ABİ?.

SENİ SEVİYORUM NALAN, BENLEN EVLEN!

NEEEY... YUMURTA TAVUĞUN G.TÜNE GELİNCE Mİ SÖYLENİR BU..., TEBRİK ETMENİ, HİÇ DEĞİLSE...

...Bİ ÇEYREK TAKMANI BEKLERDİM İLHAMİ ABİ! ÜSTELİK ABİNİN ALTINI ÇİZEREK!

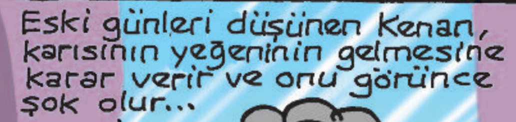
NALAAAN YAPAMAZSIN BUNU.. EVLENEMEZSİN BAŞKASIYLA!

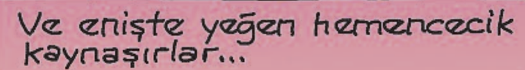

LM Basın Yayın
NALAAAAN DUUUUR!!!


MY BABY SHOT ME DOWN!
BAN G BANG

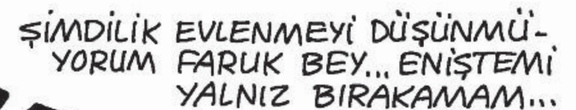

NALAN AŞKIIM.
SARIL BANA, SIK BENİ KENAN. ÇARDAĞA GÖTÜR!..

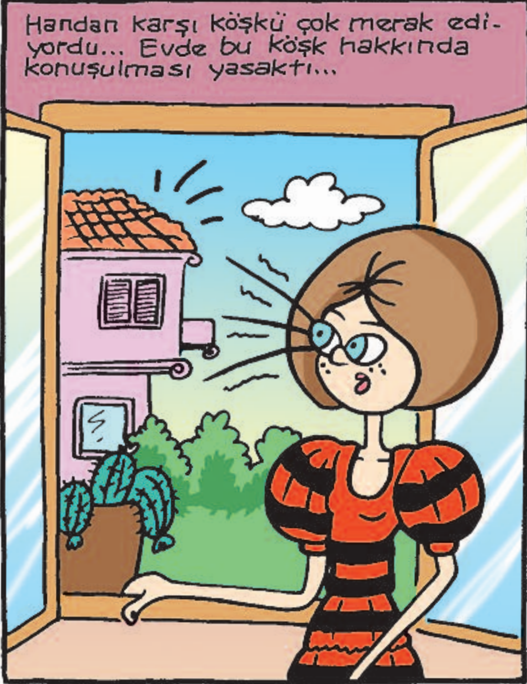

KENAN... HER AKŞAM SAAT SEKİZDE SENİ BURDA BEKLİYCEM. GELİNCE 3 KERE VURUCAM. TAMAM MI SEVGİLİM... 40 MEVLİDİMDE LAHMACUN DAĞIT...
NALAN ALLAHINI SEVERSEN SUS!..
SUSAMAM.. SAKIN BAŞKASIYLA EVLENME, SENİ GEBERTİRİM. DAVAM İÇİN KAMUOYU OLUŞTUR... ŞİMDİ İLHAMİ KADIN CİNAYETİNDEN 3 YIL YATIP ÇIKAR.., İYİ HAL İNDİRİMİ ALIR.


Eski günleri düşünen Kenan, karısının yeğeninin gelmesine karar verir ve onu görünce şok olur...
AMAN TANRIM! NALAN'IN ...
...TIPKISININ AYNISI!


Ve enişte yeğen hemencecik kaynaşırlar...
OOOUUUUV! ENİŞTELER GÜZELİ BU!..


AİLE DOKTORUMUZ FARUK... BU DA YEĞENİM HANDAN, HANDAN DA DOKTOR OLACAK!
MEMNUN OLDUM KÜÇÜK HANIM.
SÜPERMİŞ! HANDANLA EVLENİRSEM BİRİMİZİN MAAŞIYLA KREDİ ÇEKER EVE GİRERİZ... BİRİMİZİNKİYLE DE GEÇİNİRİZ... HEMEN TEKLİF EDEYİM...


ŞİMDİLİK EVLENMEYİ DÜŞÜNMÜYORUM FARUK BEY... ENİŞTEMİ YALNIZ BIRAKAMAM...
BİR GÜN DÜŞÜNÜRSEN BENİ BİRİNCİ YEDEĞE YAZAR MISIN PEKİ... SENİ BEKLERİM...
TABİİ YAZARIM!


Handan karşı köşkü çok merak ediyordu... Evde bu köşk hakkında konuşulması yasaktı...


Bi gün dayanamadı girdi o keşke.
AMAN TANRIM!.. BU RESİM BURDA NE ARIYOR?
AMA BU SİZİN RESMİNİZ!
HAYIR BU TEYZEM NALAN.. BEN HANDAN...
BEN DE ASTEĞMEN FERİT!..
ELEKTRİK
ELANTİRİK
ELEKTRİNK


Handan ve Ferit arasında hemen bir aşk filizlendi. Ferit göreve gidene kadar her gün buluşup aşklarını dolu dizgin yaşadılar...
AHAHAA
AHAHA
AHAHAHAY
DÜĞMEMİ KOPARSAN 6 AYDAN BAŞLAR KİHKİHİİ!


NAYYYIIIIR!.. EVLENEMEZSİN ONUNLA!.. TEYZENİN KATİLİNİN OĞLU O!..


ÜZÜLME FERİT, SENİ BEKLİYCİİM. OLMADI ESTETİK AMELİYAT YAPTIRIRSIN, BAŞKA...
... BİRİYMİŞ GİBİ İSTERSİN BENİ ENİŞTEMDEN!..


Ferit göreve Kore'ye gitti...Handan onu sabırla bekledi...Aylar ayları kovaladı... Sonra bir gece karşı köşkün ışığının yandığını gören Handan koştu.. ancak...
SENİ SEVMİYORUM, SENLEN DALGA GEÇTİM... YALANDI HER ŞEY...


Kore'de ayakları sakat kalan Ferit yalan söylüyordu... Enişte de bunu biliyordu...
NEDEN HAKİKATİ SÖYLEMİYORSUN HANDAN'A?..
Karısından paparayı yiyen Kenan gerçekleri söyledi. Tam da Handan Faruk'la evlenecekti...


GERÇEKLERİ BİLİYORUM AŞKIM...
DOĞRU SÖYLE, FARUK'LA YATTIN MI?
TEK DERDİN BU Dİ Mİ?


ALLAHIN CEZASI!!.. MADEM ÖYLE BAKMIYORUM LAN SANA... İSTEMİYORUM!.. FARUK DA BATSIN SEN DE BAT!.. HADİ BANA EYVALLAH!!!

atilla atalay

Sıdıka

KARANLIKLAR PRENSESİ

– Sıdıka, bana bak, kalk şu perdeleri ört kız. Aniden elektrik gelirse evin içi cascavlak gözükücek dışardan. Aloo... Uyudun mu kız? .Sıdıka.! Kız bu odada diil misin yoksa? Ses versene cadaloz.Vay başıma gelen, karı karanlıktan istifade etmek suretiyle evden kaçtı. galiba... Lan! Sıdıkağ... Bak şimdi... Pisst... Hay Allah kahretsin seni orostopik...

– Nooldu anne ya? Niye kedimiz Topik'e sövülüyor yine? Sesiniz ta balkondan duyuluyo. Karanlıkta bi başınıza niçin kavga ediyosunuz? Hadi kedi muayyen aylarında, sana nooluyo?

– Karanlıkta üstüne bastım şıllığın. Ve senin de üstüne basarım Sıdıka. O nasıl laf ööle anneye. Ne malum menopoza girdiğim, donumun içinde misin edepsiz, tövbe Yarabbi. Kız entel felan dinlemem yırtıveririm ağzını. Anneye öyle şey söylenmez geriz zekâ, asker arkadaşın mıyım ben senin?

– Hayır yani "kedi sinirli" manasında söyledim anne. "Sen ona uyma" gibisine... Hemen kızma komtanım yaa.

– Ben de sinirliyim Sıdıka. Sabah beri elektrik şalteriynen oyun oynuyo manyaklar. Daha yeni yandı lan buzdolabının motoru. Yeter artıkın ya... Allah günah yazmasın, isyan edicem valla ha... Hişşt, gel pisi pisi... Bu Topik kaltağı dizimin dibinde olmasa gidip trafoyla bu oynuyo diycem ama... Gel kız barışalım, Topik gel pisi pisi...

– Bişey sorucam, hiç isyan ettiğin oldu mu senin anne?

– Canım ben de insanım, kendi kendime küçük isyanlar ediyorum tabi içimden. Ama senin kadar aşırıya kaçmıyorum Sıdıka. Allahıma bin şükür abinden bi şey görmedik, efendi gibi ninjalıkla fitbolla arabayla felan alakadar olup esnaflıkta huzur buldu, başımızı belaya koymadı. Ama sen bik bi bik ötüp duruyon. Yok efendim nükleer santrale karşıymış, yok tehlikeymiş bilmemneymiş, rüzgarmış söğütmüş. Her boka isyan. Bi muhalif olmalar, bi çıkıntılık. Al işte bak, elektrik lazımlı bi şey. Fena mı nükleer santral açılırsa?

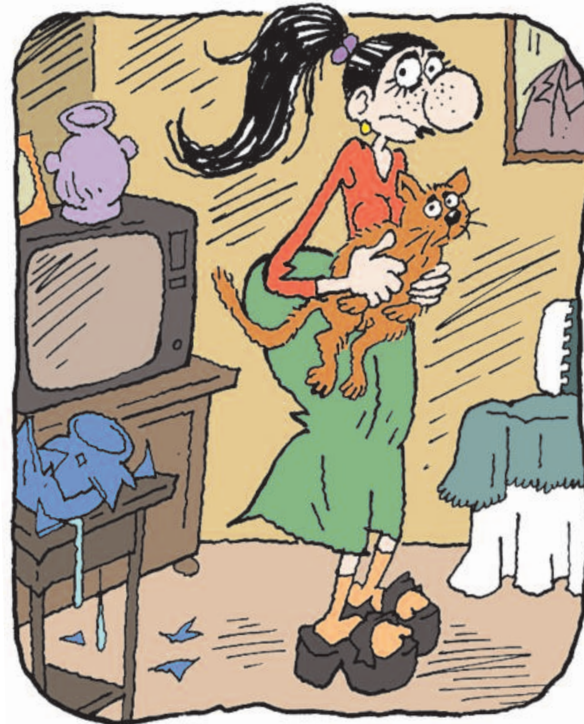
– Aman açılsın tamam. Nükleer bi kaza olursa, elektrik de o kadar lazım olmıycak zaten. Karanlıkta pırıl pırıl parlıycaz radyasyondan. Ama şunu söyliyeyim mutant torunların olabilir Safiye Saka...

– Mutant felan... Allah rızkıyla beraber verir. Torundur sevilir, evlattır bağra basılır.

– Sen mutantın ne olduğunu bilmiyon tabi. Bööle yamrı yumru olunuyo radyasyondan, genler bozuluyo...



– Niye bilmiycekmişim kız mutantı. Aha şarkısını söyliyim: Tiineyc mıtand ninca törtıls... Ninja kaplumbağalar vardı abingilin en sevdiği çizgi film. Mutanttı işte onlar. Radyasyon şeysi içiyollar, normal kaplumbağayken mutasyona uğramak suretiyle dövüş sanatlarına gönül verip ninja oluyollar. Pizza yiyolar. Bak işte radyasyon kötü bişey diil ki. Radyasyon berekettir... Ne gülüyosun kız kıs kıs. Sana söölüyorum



Sıdıka, niye gülüyosun ayı mı oynuyo burda? Torunlarım mutant olucakmışmış. Sen doğru dürüst bi esnaf koca bul da sıra mutant toruna gelsin...

– Hoop mevzuu esnaf kocaya geldi.

– Ne ben getiricem be. Sen dedin torun felan diye. Hem bak kızım, her mevzu neticede izdivaç müessesesine gelir. İnternetin var aç bak: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner Yıldız "Bekarlık nükleerden daha tehlikeli" dedi...

– Evet dedi yaa. Sen de haklısın, milli iradeye inamıycan da bana mı inanıcan...

– Ha şunu bileydin. Bak daha gasteden okıyım sana: Türk Hava Yolları (THY) Genel Müdürü Temel Kotil, 150 kişiye mezar olan Germanwings uçağını hatırlatarak, "Orda (Fransa'da) kazaya sebep olan pilotun kız arkadaşından ayrıldıktan sonra böyle bir kaza olmuş. Dolayısıyla arkadaşlar kesin olarak bekar olanlara evlilik için yönlendirme yapıyoruz onu bilin" dedi. Bak işte demiş adam, teyyare uçururken bile yuvası olan pilot daha muvaffak oluyo. Gülme kız. Yalan mı? Filimde Şener Şen "Pilot Vecihi" rolündeydi hani. Ayşen Gruda'yı istiyodu, vermiyolardı buna, bekarlık başına vurunca teyyare ile manyakça hareketler yapıyodu... Türk halkı unutmadı bu hakikatleri Sıdıka! Yanlış mı konuşuyorum şimdi? Yanlışsa "yanlış" de anneye...

– E yanlış tabi anne. Ne alakası var?

– Yanlış denmez anneye. Gençken zot zot ötmek kolay ööle. Belli bi hayat tecrübesinin ışığında konuşuyorum. Hele benim yaşıma bi gel ööle "yanlış" dersin anneye. Hem hadi bana asilik ediyon, bak iki tane bilimsel misal verdim. Biri atom santrali, öbürü A 310 Airbus Teyyare... Neticede ikisi de bekar kimselerin cemiyete verdiği ziyanlığa işaret ediyo. İlim "Bir an evvel yuvanızı kurup takside girin" diyo işte. Yuvasını kuruyo, TOKİ'sine giriyo, hafta sonu AVM'sine gidip vakit geçiriyo, yattığı kalktığı saat belli, hayatı bi düzene giriyo, böyle böyle fezayı fethediyo insanlar. Te Mars'a gittiler kız. İlim deye bişey var. Yalan mı? Yalansa "yalan" de anneye...

–...

– Lan? Cevap versene anneye Sıdıka... Kız? Aloo... Uyudun mu kız? .Sıdıka.! Kız bu odada diil misin yoksa? Ses versene cadaloz.Vay başıma gelen, karı karanlıktan istifade etmek suretiyle evden kaçtı. galiba... Lan! Sıdıkağ... Bak şimdi, gene ayağımın altında... Pisst... Hay Allah kahretsin seni orostopik...

Melda Onur



İstanbul 2. Bölge'yi nasıl bilirsiniz?

Bayan Yanı ile aramızda hep bir yol arkadaşlığı oldu. Yayınlanmaya başladığı Mart 2011 tarihinde henüz milletvekili değildim; ama adaylık sürecinin başındaydım. Haziran 2011 seçimlerine değin çıkan sayılarda, aday adaylık sürecimi, adaylık sürecimi ve seçim çalışmalarımı, ardından ilk milletvekili seçilişimi anlatmıştım okurlara. Daha sonraları, yazılarımı arada kesintiye uğratsam da, TBMM'nin Sesi oldum Bayan Yanı'nda... Ya da tersi, TBMM'de Bayan Yanı'nın sesi oldum.

Şu an 2015 Seçimleri için yine İstanbul 2. Bölge'den Milletvekili Adayı'yım. Bu süreci yazmazsam, seriyi tamamlamamış olacağım. Bu da bir ön seçim yazısı olsun:

Oh ne güzel, ne rahat

Tam 113 kişiydik ön seçime giren. Ben gerek TBMM çalışmaları, gerekse söz verdiğim Anadolu gezileri nedeniyle yaklaşık 3 haftasında olabildim. Bu 113 kişi İstanbul'un 2. Seçim Bölgesi'ni oluşturan 12 ilçede adım atmadık yer bırakmadı. Ben şahsen gidebildiğim yerlere, yalnızca 1 kez uğrayabilmişken, bazı aday adayı arkadaşlar bize tur bindiriyorlardı. Hemşeri dernekleri, kahveler, düğün salonları, mahalle temsilcilikleri, düğün, sünnet, cenaze, yardımlaşma yemekleri zemininde geçti ön seçim çalışmalarımız. Zorlu bir süreçti; sözler bitti, sesler kısıldı, sinirler gerildi.

"İstanbul 2. Bölge" dediğinizde, çoğunlukla karşınızdaki kişi bölgeyi, hayalindeki Boğaz, Beşiktaş, Şişli, Beyoğlu yaşam tarzından ibaret algılar ve "oh ne güzel, ne rahat yerler" yorumunu yapar. Oysa pek de öyle değildir hayat.

Sarıyerli Hasan Ferit

Mesela Sarıyer... CHP üyelerinin en kalabalık olduğu iki ilçeden biri. Geniş yüz ölçümü nedeniyle kapı kapı dolaşması bir hayli güç. Gezi Ruhu'nun ölümsüz çocuklarından, kentsel talana karşı direnişin sembolü olarak kalplerimize kazınan Hasan Ferit'in (Gedik) yaşadığı Armutlu, bir diğer adıyla Fatih Sultan Mehmet Mahallesi Sarıyer ilçesine bağlı. Cenazesini kaldırabilmek için mahalleliyle omuz omuza çaba sarfettiğimiz Hasan Ferit'in dedesi, annesi ve kardeşi hala orada oturuyor. Komşularım sayılır. Aramızdan geçen bir ana artel bizim mahalleyi Beşiktaş'a bağlıyor. Hasan Ferit'in Etiler forumda tanınıp çok sevilmesi de bundan. Buralar bir dönemin "kurtarılmış bölgeleri" diye addedilen, sol fraksiyonların güçlü olduğu bölgelerdi. Hala da o damar devamlılık gösterir. Tabii Sarıyer'in boğaz hattı, merkezi, yukarı doğru köyleri, siteler derken Kuzey Ormanları ile Eyüp'e komşu olan mahalleleri de var. Mesela hayvan hakları savunucularının endişeyle izlediği Kısırkaya da Sarıyer'de.



Aynı hattan devam edelim. Benim üyesi bulunduğum ilçe Beşiktaş, daha çok site ağırlıklı. Eski mahalleleri de var. Ama Beşiktaş'a kimliğini veren Çarşı ve Kartal Heykeli. Aslında AKP'nin yok etmek istediği yaşam tarzına sahip ilçelerden biri. Futbol takımından daha ünlü protest taraftar grubuyla, sokaklara taşmış masa-sandalyeli mekanlarıyla, kadehlerin "Şerefinee Tayyiip" diye tokuşmasıyla ünlü. TBMM Kürsüsünde çArşı tişörtüyle yaptığım konuşmadan beri daha çok tanınır, sevilir olmuşum ilçemde.

Şişlili Berkin

Komşu ilçeler Şişli ve Beyoğlu deyince, karşımızdakilerin tepkisi "oh oh da, oh oh" diye sürse de; Şişli ilçesi Nişantaşı, Teşvikiye'den ibaret değil. Her gece TOMA'ların, akreplerin devriye gezip ortamı biber gazına buladığı Okmeydanı da bir Şişli semtidir. Hayatın zor aktığı yerlerdir. Bir sabah ekmek almaya giderken evladınızın vurulduğu ilçedir. Berkin Elvan Şişli'lidir. Gülsüm Elvan, Sami Elvan hala orada oturur, kalan diğer evlatlarıyla. Hani bir cenaze sırasında biber gazına boğulup, Uğur Kurt'un can verdiği yer de ünlü Okmeydanı Cemevi'dir.

Okmeydanı'nın bir kısmı ise Beyoğlu ilçesine aittir. Beyoğlu da Cihangir'le İstiklal Caddesi'nden ibaret değildir. Mesela Haliç'ten aşağı doğru Sütlüce, Halıcıoğlu, Çıksalın... Haliçport'a birlikte karşı durduğumuz Bedrettin Mahallesi. Bir de Kulaksız vardır, ünlü kimsesizler mezarlığıyla. 12 Eylül döneminde işkencede ölenleri gece sessizce gömdükleri mezarlık. Bugün bir başucunda bir "kızılyıldız"la TKP liderlerinden Mustafa Hayrullahoğlu yatar orada...









Ve tabii Kasımpaşa. "Reeceep Taayyiipp Erdoğaaan, Recep Tayyip Erdoğan" sloganları duyarsınız AKP'li gençlerden. Bizzat kendi doğup büyüdüğü ilçesinde yaşanan Gezi Direnişi, onun bağrına saplanmış bir hançer gibidir. Evet ya... Taksim, Gezi Parkı Beyoğlu İlçesi'ne aittir. Daha doğrusu aitti. Artık dünyaya ait.

Kentsel sürgünler

Haliç'ten yukarı, Kağıthane'ye gelelim. Direnişin kalelerinden Nurtepe'si vardır. Bir sol örgüt davasına sadece çantasında limon bulunduğu için ilintilenmiş genç kızın savunmasında dediği gibi, "Nurtepe'de herkes çantasında limon taşır, gazın ne zaman geleceği belli olmaz."

Kuzeyde Haliç'in boynuzu, Kağıthane'den Eyüp'e emanettir. Tarihi yarımadanın etekleri sayılır bu ilçeler bir yandan. Ama o kadarla kalmaz. Mesela Eyüp de sadece Eyüp Sultan'dan ibaret değildir. Kuzey Ormanlarında Sarıyer ile buluşur. İstanbul'un ünlü zengin uydukenti Kemer Country Eyüplü'dür. Eyüp Sultan ve Pierre Loti'nin bir ayakları Eyüp'te ise bir ayakları da neredeyse Gaziosmanpaşa'dadır.

Ağır kentsel dönüşüm saldırıları ile karşı karşıya olan bu ilçeler, önceki yılların kentsel dönüşüm mağdurlarının son durağı, TOKİ mahallelerini barındırılar. Hani doğup büyüdüğü evlerinden edilen; sahibi olacağını hayal edip, maliyetine katlanamadığı için kiracısı olduğu TOKİ'lerde sönen umutların mahalleleri. Biraz dokunduğunuzda bin ah işittiğimiz teyzeler, amcalar... Tarihi

yarımadanın kalbi Fatih ise, artık vahşi kentsel rant uygulamalarının merkezidir. Sulukule sürgünleri, Ayvansaray sürgünlerini daha pek çok afet riski-kentsel dönüşüm adlı süslü yasaların mağdurları takip edecektir.

Belediye Başkanı Mustafa Demir'in "akıl hastası" diye adlandırdığı İsmet Amca'nın intihar mektubudur artık sürgünlerin belgesi. Yedikule Bostanları'nın marulları ise hala direnmektedir Fatih'deki rantsal dönüşüme. Ama en çok da Kocamustafapaşa Dayanışması ile komşu ilçe Bayrampaşa Dayanışması direnmiştir bizlerle birlikte bu şehir ekolojisini korumaya.

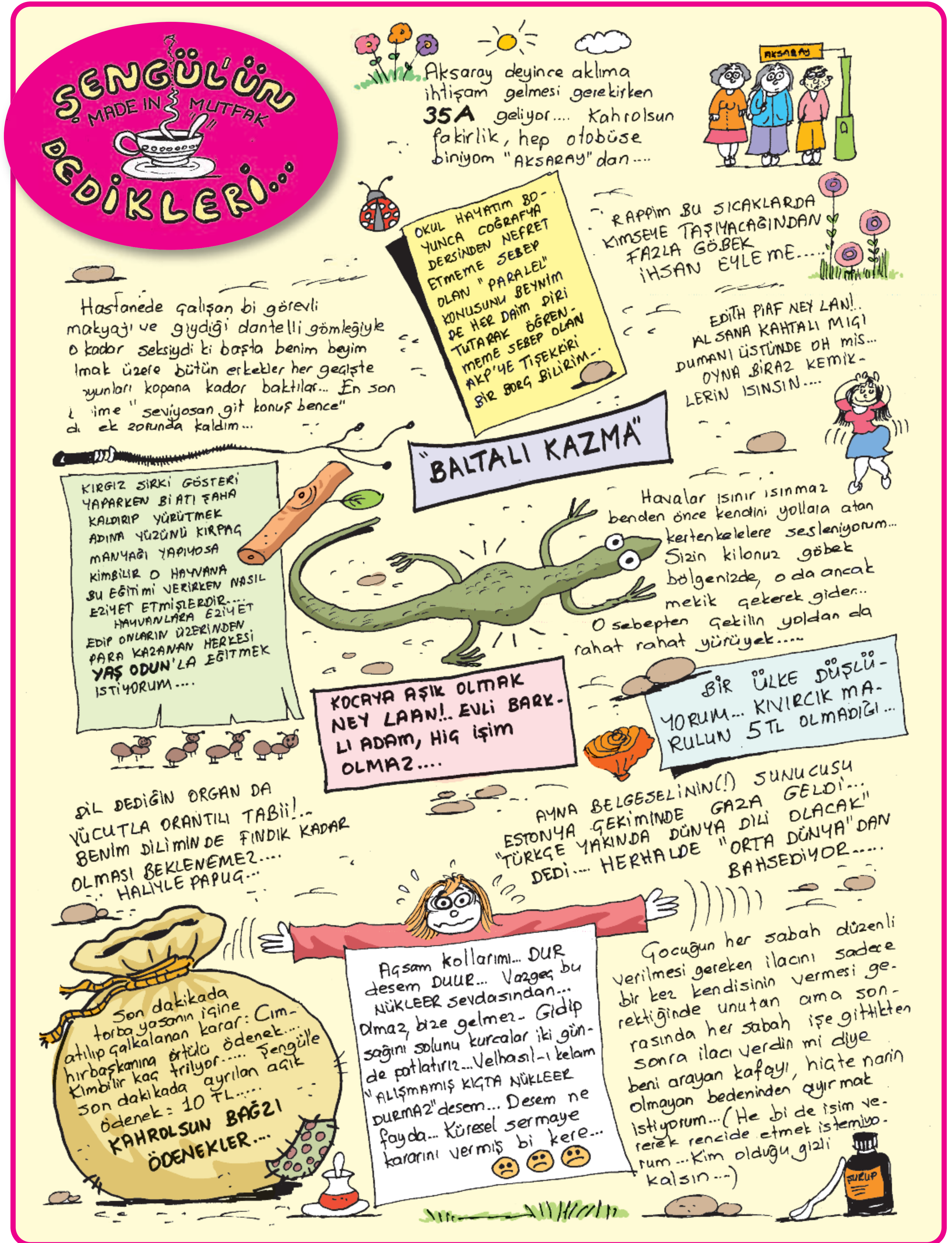
Yukarda komünist, aşağıda faşist

CHP'nin en kalabalık üyesinin bulunduğu diğer ilçe Sultangazi'dir. İlçe örgütündeki arkadaşların deyimiyle, "Sultançiftliğinde komünist, Gazi'de faşist" diye adlandırılmanın dayanılmaz ağırlığının hissedildiği bu ilçe, bir başka toplumsal direniş sembolü Gazi Mahallesi'ni kucaklar. Uzun bir cadde üzerine



kurulu mahalleye girdiğinizde yelpezenin solundaki her türlü fraksiyonun sloganları, amblemleri karşılar sizi. Şafak operasyonlarının gediklisidir.

Esenler İstanbul'un en kalabalık ve CHP'nin bir hayli zayıf olduğu ilçedir. Ama hep bir sürpriz vardır. Mesela sokakta bir Karadenizli görür tanır, sarılır "hemşerim" diye. Önemlidir bu ilçelerde hemşehrilik. Ön seçim sırasında bir gece 22:00 sıralarında telefona şarj aleti bulmak için hiç bir umudunuz oladığı anda, bir küçük dükkan karşılar sizi; rafında Gezi şehitlerinin isimlerinin yazılı olduğu sarı bir baretle. Hiç belli olmaz... İstanbul'un silüetini katleden 16/9'lar 2. Bölge'nin sınır ilçesi Zeytinburnu'ndadır. İstanbul'un kalan son yeşil alanlarından Veli Efendi'den tutun, bir twit çağrısıyla koşarak gittiğimiz duvarları yıkılan Tercüman Sitesi'ne değin kentsel dönüşüm kuşatması altındadır.



Peki ya neden

Şimdi akla şu soru gelebilir: "Bu ilçelerin bu sorunları bizzat senin hep koştuğun, ilgilendiğin, kamuoyunun gündemine taşıdığın konular. Nasıl olur da ön seçimde bu kadar düşük çıkarsın?" Çünkü bir yemeğe çağrılmış, o sırada Tokat Zile'de eylemde olmuşumdur; çünkü bir düğüne gidememiş o sırada Mudurnu'da taş ocağının tehdit ettiği Yeniceşıhlar köylüleriyleyimdir; çünkü bir cenazeye katılamamış, o sırada Dersim'de barajın esir ettiği aileye yardıma koşuyorumdur. Bir yardım eli isteyen vatandaşa, "Ön seçime girdim bir süre kapsama alanı dışındayım" diyemediğimden; seçim bölgemi öksüz bırakıp, Anadolu'nun uzaklarına vekillik yapmaya çalışmışımdır. Benim de tabiatım budur.

Bu arada dedim ya İstanbul 2. Bölge göründüğü gibi değildir. Ön seçimde bana yoldaş olan iki kardeşimden Hande, Foça ve Aksekilidir; yani Egelidir ve İstanbul Beşiktaş'ta yaşar. Hozatlı Ender ise, tipik bir Dersimlidir ve Ankara'da yaşar. İstanbul 2. Bölge ilk bakışta Hande gibi görünür ama aslında Ender'dir.

“Ingeborg Bachmann beni intihardan kurtardı”

Akasya Aslıtürkmen

Ben artık intihar mintihar düşünmüyorum. O derece büyük etkisi oldu yani. İntihar gençlik olayı bence

“bazen ama bir insanla bir şey olur kısa süren bir şey iki geyiğin sıçrayıp havada öpüşmesi gibi bazı insanlarla yıllarca görüşsen de bir şey olmaz.”

Saatler/Geyikler'den.

“ah küçük şairler,
siz ne anlarsınız nal seslerinden?
İki büyük A arasında yüzen kuğudan? ”

Kuzey Defterleri'nden.



Uzun uzun bakıştık, özlü sözlü konuştuk Lale Müldür'le. Numaramı zaten seneler önce, Kuaför Ali'de yan yana otururken “Tiyatrocu Akasya” diye kaydetmiş, “Hemen bir buluşma yeri tayin edelim” dedi. Mahallenin tek Anadolu pastanesi olduğunu düşündüğü Elvan'ı seçtik. Ne de olsa biz sanatçı takımını alçak gönüllükle bağrına basmıştı. Yaşayan en önemli şairlerden Lale Müldür'le, edebiyat dolu olmayan bir röportaj gerçekleştirdik. Eee, ne de olsa;

“Âyînesi iştir kişinin lâfa bakılmaz
Şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde”

Bu deli dâhi, mütevazı Cihangir'li, büyüleyici kadının yazdıkları zaten kendini anlatıyor en iyi şekilde, biz sadece onu konuşalım dedik.

Esnaf olsaydınız, ya da zanaatkâr, neyi çok iyi yapardınız?

Ben harika pazarcılık yapardım. (gülüyor.)

Peki ne satardınız?

Ne olursa!

Pazara gidiyor musunuz?

Tabii gidiyorum. Tarlabaşı, Fındıkzade, Beşiktaş... Bunlara ara ara gidiyorum. Vakit yok ama kızım. Vakit yok. Zamansızlık içinde yüzüyorum.

Sevdiğiniz insana nasıl hitap edersiniz?

Güzelim.

Kızdığınız insana?

Sen git yaa, bunun adı ne be, neydi bunun adı? (gülüyor.) Öyle... Adlarını bilmem çünkü.

Bir tane daha gözünüz olsaydı, nerenizde olmasını isterdiniz?

(Alnını gösteriyor.) Üçüncü göz yerine geçmesini isterdim. (Yandaki moloz taşıyan işçilere takılıyor gözü.) Bak, işçiler bozuldu bir şeye, malzemeyi yere atıyorlar. Bir adam gidiyor, belki ona bozuldular. Badanacılar, çalışırlar ve bir yandan da hikâyelerini anlatırlar. Benim ilk yazdığım sinema denemesi badanacılar üzerinedir. O kadar etkilenirim yani badanacılardan. Adam bir gün patladı, bütün hikâyelerini anlattı. Düşünsene, herkesin özel hayatını biliyorlar. Ben de üstüme gelmesinler diye geri zekâlı, çok tutucu kız rolü yapıyorum tabii. Utana sıkıla dinledim hikâyelerini. Ya zaten bizim iş... Kardeşimi biliyorsun herhalde, AB'de tek Türk müdür. Bizim işlerimiz farklıdır. Ama aslında ikimiz de acayip fal bakarız. Genetik bir şey ve buna ne denir? Buna prospektiv* iş denir. Prospektiv işten anlamayanlar da bunlar falcılık yapıyor diye yazı çıkartıyorlar. Falcılık ama ne tür falcılık? Prospektiv falcılık. Benim baktığım fallar öyledir.

Ne tür fallar bakıyorsunuz?

Her fala bakarım icabında. (gülüyor.)

Acil durumda aranacak kişi kimdir hayatınızda?

Kardeşimi ararım.

Aksaray hakkında ne düşünüyorsunuz?

Aksaray'da ne var Allah aşkına, nedir? (Önce semt Aksaray'dan bahsettiğimi sandı.) Ha, sen şeyi diyorsun, onu... Peki. Bence haklı ama. Sarayda mutlaka havuz olmalıdır. Ama ben sıcak suyun alttan alta geçmesini tercih ederim. Doğrudan söylüyor her şeyi.

Zeki Müren sergisine gittiniz mi? (Bahadır Boysal sormamı istedi bu soruyu.)

Zeki Müren'den hoşlanmam.

(İkinci Bahadır Boysal sorusu) Bazı akşamlar Acun Ilıcalı'nın Yetenek Sizsiniz programını izliyor musunuz?

Evet, bir kere izledim, biliyorum.

Ne düşünüyorsunuz?

Ne düşünebilirim ki? (Kahkahalarla gülüyor.)

Cihangir'de yaşamak birinci tercihiniz miydi, yani özellikle mi seçtiniz?

Ailemin evidir. Ama zaten ben de tam bulunduğum yerde yaşamak isterdim çünkü evimin manzarası harika. Sarayburnu'nu tamamen içine alacak vaziyette. Topkapı, Ayasofya, Sultanahmet, Galata Kulesi ve Süleymaniye... Bunları görüyorum. Daha ne isteyeyim yani?

En son ne zaman Topkapı Sarayı'na gittiniz?

Yakınlarda, geçen sene bir zaman gittim. Dolmabahçe Sarayı beni çok çeker, ama onu beğenmeyenler de var.

Ailenizde sizin dışınızda edebiyatla ilgilenen var mıdır?

Kardeşim. AB'den emekli oldu. Şimdi kendini edebiyata adamayı düşünüyor. İkimiz de ekonomi okuduk. Ben edebiyat-sosyoloji de okudum. Yoktu benim zamanımda. Benim okulla Yale kardeş okullardı bu konuda ilericiliği sürdüren. Ekonomi gibi zor bir bölümü okuyup rafa koydum. Bana kalsaydı sadece edebiyat okurdum. Herkes için de daha hayırlı olurdu. Ekonomiyi de... Sizin gözünüzde mavi var değil mi, mavi bir çerçeve. Bu çok önemli bir kanıt. Genetik açıdan. Benimkiler de mavidir, kahve üzerine. Çok zengin bir alışveriş oluyor yani. Biz lazerli bir şeyler takmalıyız, gözlerimizin içi daha iyi görünsün diye.

Lazer mi? Varsa takalım.

Hayır, öyle olmalı diyorum. Var mı bilmiyorum.

Ekmeğin fiyatını biliyor musunuz ve bunu bilmek önemli mi sizce?

Önemlidir. Ekmeğin fiyatını da daima bilmeye çalışırım. Sanırım bir lira. Yani en adi ekmekler var ya, ben onları tercih ediyorum. Bir lira benim bildiğim.

Kadın şairlerden sevdiğiniz var mı?

Ingeborg Bachmann. Onu çok severim çünkü beni intihardan kurtardı. Bir yıl anneme falan kızmış, doğru Zeynep Sayın'ın evine gitmiştim. Orada kalmaya başladım, bir yandan da Ingeborg Bachmann'ın “Malina” adlı kitabını okumaya başladım. Oku oku bitirdim ve birden şunu dedim “Ben artık intihar mintihar düşünmüyorum.” O derece büyük etkisi oldu yani. İntihar gençlik olayı bence.

Çok memnunum hayatımdan ve intihar edenlere tuhaf gözüyle bakıyorum. Mesela Deniz Bilgin. Benim yakın arkadaşım, en yakın kız arkadaşım diyebilirim. Ben onu affetmeyeceğim çünkü bana direkt gelip şunu demedi, yani demesi gerekmiyordu ama bir yoldan yakınlaşabilirdi. Yani burada ikimiz de oturabilir miyiz? Tabii diyecektim ve ona daha önce de teklif ettim zaten. Demedi bir şey, intihar etti. Saçmalık yani. Herhalde şimdi pişmandır.

Uzaylılar ya da başkaları

Yeni bir kitap yazıyorsunuz? Bize biraz ipucu verebilir misiniz?

Aslında konuyu ben seçmedim, o beni seçti. Ben de yazmaya başladım, birkaç aydır üzerinde çalışıyorum. Uzaylılar ya da başkaları hakkında. Önceden bildirmiş olayım sadece, son yazdığım demeyelim. Konusu uzaylılar ama uzaylılar kimdir?

Şiirinizdeki mistik öğelerin kaynağı nedir?

Güzel bir soru, çok güzel soru! Kaynağı ben. Başka bir kaynak zor yani, kaynağı benim. Benim başımdan geçmiş hadiseleri alır, evirir çevirir ve mistik bir hale getiririm. Ya da doğrudan mistiktirler.

Peki ya Rimbaud?

Rimbaudcuk... Rimbaud'nun ilk önce... O kitaplarda kullanılan Rimbaud var ya, çok yakışıklı bir erkek biliyorsun, yanlış o! (Kahkaha atıyor. Meşhur Lale Müldür kahkahasından.) Yani ben bir fotoğrafını gördüm, olgun yaşına adım atarken sanırım. Hiç öyle biri değil. Büyük bir burnu var mesela ve gözleri o kadar mavi değil. Bambaşka bir adam gibi bakıyor. Bence kızmıştır da bu kadar iyi pazarlanmasına. Yalanlara karşı bir tavrı vardı çünkü.

Rimbaud müthiş bir şairdir. Nereden çıkarıyorsun dersen, bütünüyle Rimbaud şiiri sevmem. Daha çok dizelere takılmışımdır. Dizeleri çok acayiptir ve bu günü yorumlar.

Kehanet gibi mi?

Kehanet gibi evet, doğru. Bütün büyük şairler hafif kâhindir.

Siz de öylesiniz...

E, biz de büyük sayılırız bundan dolayı! (kahkaha.)

“Her şey insanlar içindir” lafı size ne hatırlatıyor?

Büyük bir tanrı olduğunu.

“Bir bomba önüme düştü”

Gezi olayları esnasında hiç gaza maruz kaldınız mı?

Perihan Mağden ile bir söyleşiden dönüyorduk. Söyleşi Kilyos' daydı. Metroya bindik. Biz Osmanbey'de indirdiler. Hiçbir şey anlamadık. Çıktık, yürümeye başladık. On dakika ya geçti ya geçmedi, bir bomba önüme düştü. Öyle kötü oldum ki. Bir yandan öksürük, bir yandan tuvalete gitme ihtiyacı. Kadının biri bizi çağırdı, aristokrat bir kadın. Ben hiç kadına merhaba, nasılsın, kimsin diye sormadan doğru tuvalete girdim. Tuvaletten bir saat sonra çıktım. Çok kafa bir kadındı, bize hak verdi falan. Bizim de oraya gideceğimiz falan yoktu, öylesine eve dönüyorduk. Fakat ben dedim ki bombayı yedikten sonra “Siz beni burada hak etmiyordunuz, ama bundan sonra bol bol göreceksiniz.”

Ne düşündünüz peki?

Valla kısaca hak etmediğimi düşündüm.

*****Prospektif**, ileriye dönük anlamını taşır. Aynı zamanda büyük olasılıkla ya da gelecekte gerçekleşmesi beklenen bir olay anlamında da kullanılır.*

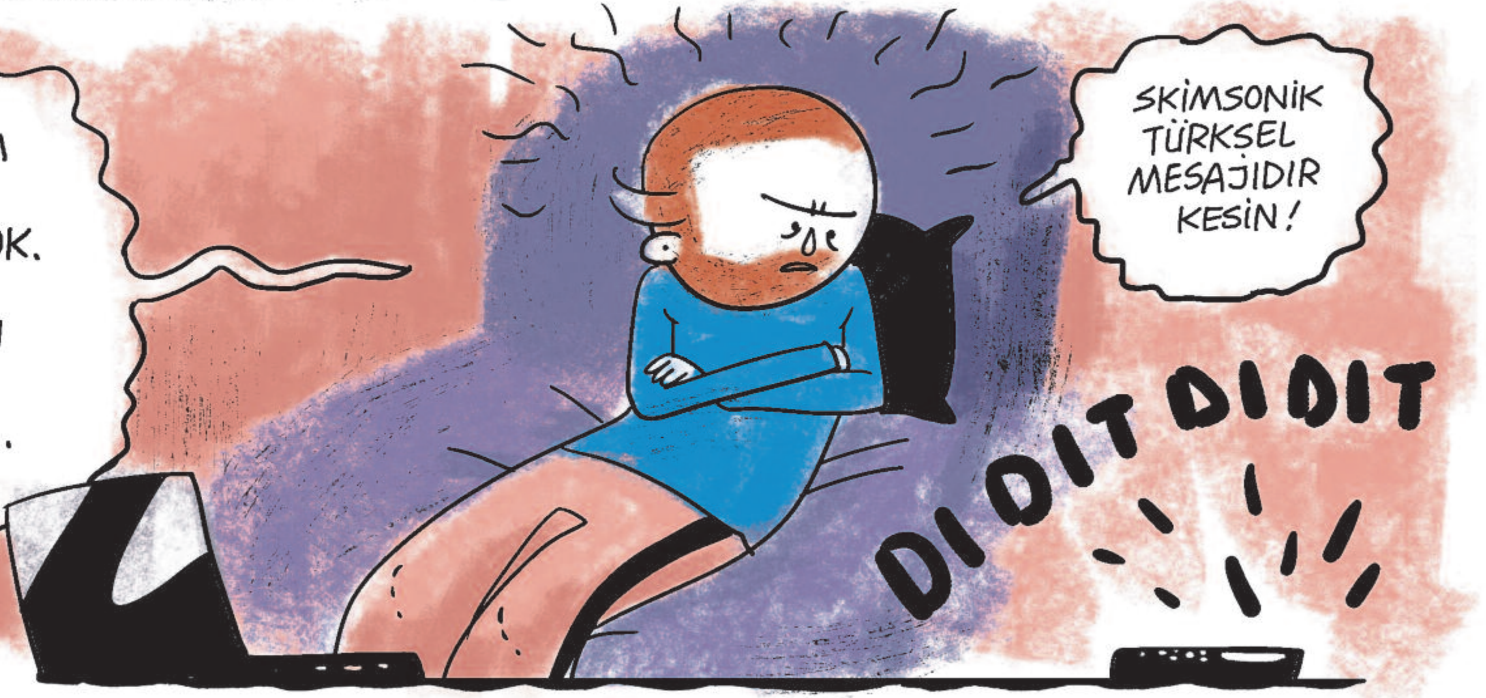
dep-
re-
sif













Ahmet, toplu seks var gelin- mi?





Betul Yılmaz

Funda Mentaloğlu

Neden dürüst olamıyoruz

Sevdiceğine bir şey demek istiyor ama söyleyemiyor musun? Uzun zamandır bilmesi gereken bir şey var ama bir türlü laf mı oraya gelmiyor? Tam bir şey diyecekken ağzından başka bir şey mi çıkıyor?

Sen eskiden yalancı değildin sana neler oluyor?

Gel gel bir şey dicem; o senin değil onun yalancılığı.

Henüz fark etmemiş olabilirsin. Gerçi bunlar çok kaotik, fark ettirmemiş de olabilir. Yani henüz yakalanmamış olabilir ama olay onda bitiyor.

Bir adamın illa yalan söylemesi gerekmiyor. Hiç bir şey dememesi de yeterli olabiliyor dürüst olmaması için. Sorsan, seni üzmek istemediğinden der. Haklı da. O kimseyi üzmeyecek diye herkese mavi boncuk dağıtıyor çünkü.

Biri senden bir şey saklıyorsa sen de ondan bir şey saklıyorsun. Biri sana güvenmiyorsa sen de ona güvenmiyorsun. Biri seninle ilgileniyorsa sen de onunla ilgileniyorsun.

Özeti şu, karşındakine fütursuzca dürüst değilsen orada yanlış bir şeyler var. Bir engel var. Aranızda bir duvar. Ince mince yasemince. Içinden geçen gerçekleri söyleyemiyorsun çünkü. Kendin gibi olamıyorsun çünkü.

Aaa, kendin gibi değilsen kim gibisin acaba?

Muhteşem cesaret

Julie Bonnie

Dün, geçen sene ölmüş olan Régine Desforges'un anısına Fransa'nın merkezindeki Limoges şehrinde düzenlenen bir roman yarışmasına jüri olarak katıldım. Podium'da, Régine'in çocukları ve yakın arkadaşları dâhil yaklaşık on kişiydik.

Régine Desforges kadınların haklarını büyük bir kudretle savunuyordu. Editör, kitapçı ve yazardı. Sansüre ve "ahlak polisi"ne karşı bütün hayatı boyunca mücadele etti. Erotik yazılar yayınladığından hapsedilme riskiyle karşı karşıya kaldı. (Aragon'un Irène yazısını 1968'de yayınladığında sivil hakları elinden alındı.)

Platformdan gelen sesler titrekti. İki kızı gözyaşlarını zor tutuyorlardı. Yazar ve filozof arkadaşı Noëlle Chatelet, Régine'in nasıl kendini güçlü ve asi gösterdiğini anlatıyordu. Bir gazeteci nasıl da röportaj sırasında ondan ürktüğünü açıkladı.

Bu kadınla hiç tanışmamıştım. Küçüklüğümde televizyonda gördüğümden dağınık kızıl saçlarını ve kedi gülüşünü biliyordum. Annem babam onu pek sevmezlerdi... Kükürt kokusunu pek sevmezlerdi, annem babam. Arkadaşlarım en başarılı romanı olan Mavi Bisiklet'i okuyorlardı. Ben de "gerçek edebiyat"la geçinmek zorundaydım, yani kadın arzularından sadece zarif terimlerle, bahar çiçekleri metaforlarıyla bahseden ya ölmüş ya yaşlı erkek yazarların eserleriyle.

Buna rağmen, diğerleriyle birlikte platformda taht üzerindeymiş gibi oturuyordum, her zamanki utangaçlığımla saygılarımı sunuyordum. Bu kadının sayesinde kendimi özgür gibi hissettim.

Sanırım beni buraya romanlarımda kadın vücudundan tevazuuyla, ama şuurlu bir şekilde bahsetmemden dolayı çağırdılar.

Kimse benim yazılarımı sansürlemedi. Hamileliğe ve kuşkusuz mutluluk kortejine saldırdığımdan bazılarını şoke ettim, bazıları bana çirkin şeyler (bazıları da çok güzel şeyler) söyledi.

Ama kendimi hiç bir riske atmadım. Ne hapis, ne sivil haklarımın kaybı, ne kitaplarımın yok edilmesi, ne şiddet... Açıkçası, bunlarla kafamı hiç yormadım bile. Ben özgür, bazen fırtınalı kavgaların, anlaşmazlıkların dünyası da olsa özgür bir dünyada büyüdüm. Doğrudan İnsan Hakları'ndan ilham alan yasalar tarafından korunuyorum ve yazmam gerekeni yazmakta kendimi özgür hissediyorum. Tartışmaya, bakış açımı savunmaya hazırım. Herkesin beni izlemek istemediğini, herkesin kitaplarımı beğenmeyeceğini biliyorum. Herkese hitap etmek imkânsız! Başka bir şeyler okuyun!

Dün, o platformun üzerinde, Régine Desforges'un arkadaşlarıyla beraber, burada, çocuklarının yanında olmamın tek nedeninin hayatı boyunca sürdürdüğü mücadelenin sayesinde olduğunu farkettim.

Kadın ve yazar damarlarımda kalbimin tüm analarının mücadelesi akıyor. Kaslarım, onların kavgalarıyla, kandan gözyaşlarıyla besleniyor. Gözlerim, onlara zorla verilen siyah ile beyazı reddettiklerinden platlerinin renklerini algılayabiliyor.

Kalabalıkların önünde konuşmak benim için işkence olduğundan Limoges'da demek istediğim her şeyi diyemedim:

Régine Desforges, muhteşem cesaretiniz için çok çok teşekkür ederim.

Umarım kızım kendi neslimin kadınları için aynı şeyi diyebilir, çünkü herhangi bir şeyden emin olmak çok zor.

Bayan Yanı için bu yazıyı kaleme alan Julie ile Régine üzerine küçük bir biyografi

Julie Bonnie Fransız bir şarkıcı, müzisyen ve yazar. İlk romanı Chambre 2'yi (Oda 2) 2013'de yayınladı ve Fnac Roman ödülünü elde etti. İkinci romanı Mon Amour (Aşkım) bu sene çıktı. Zor zamanlarda çocuk eğitiminde çalıştı. Rouergue Yayinevi'nde iki tane çocuk kitabı ve Arte Radio için bir çocuk kurgusu yarattı.

Régine Desforges, "La bicyclette bleue" (Mavi Bisiklet) adlı bestselleri için Fransız edebiyatının önemli bir figürü ve özellikle erotik romanlar yayınlayan bir editördü. Geçen sene vefat etti.



Çeviri: Rüzgar Mehmet A.



Funda Mentaloğlu & Seliço Fütursuzca Suhar



ROMANTİKLE DUYGUSAL ARASINDA Kİ FARKLAR

ÜŞENMEDİM BİR LİSTE ZIVIRTTIM.
EKSİK BİR ŞEY VARSA FILL IN THE BLANKS
CANCAĞIZIM.

HOOP ÖĞRENDE GEEL!!

ŞAAK!

ROMANTİK ADAM SEVGİLİSİYLE TAVLA OYNARKEN BİLEREK KAYBEDER.
DUYGUSAL ADAMIN İŞİ OLMAZ.

ROMANTİK ADAM ALIŞVERİŞ İÇİN MAĞAZAYI KAPATIR.

DUYGUSAL ADAM SEN ALIŞ VERİŞ YAPARKEN BAŞKA ŞEYLE MEŞGUL OLUR. HİÇ O TOPA GİRMEZ.

ROMANTİK ADAM PARİS'E, VENEDİK'E GİDER.

DUYGUSAL ADAM AMSTERDAM'A GİDER, SAFARİ'YE GİDER, LAS VEGAS'A GİDER.

SEX

ROMANTİK ADAM KAHROLUR VE KAHRINI İNSANLARA BULAŞTIRIR.

PÖRÇ!!

PATIIRR!

DUYGUSAL ADAM DA KAHROLUR AMA KİMSEYE BULAŞTIRMAZ.

ACISI GEÇENE KADAR İNİNDE SAKLANIR.

ROMANTİK ADAMIN KÖPEĞİ OLUR.

DUYGUSAL ADAMIN BALIĞI.

ROMANTİK ADAM SEVİŞİRKEN AŞKİTOLU SÖZLER SEÇER.

DUYGUSAL ADAM DIRTY TALK YAPAR.

SENİ SABAHLARA KADAR SİKMEK İSTİYORUM!

ROMANTİK ADAM ŞARKI SÖZLERİNİ EZBERLER.

YARDIR KANKACIIM!!

YILANNN

ZABADA ZUBADA

DUYGUSAL ADAM MÜZİĞİN RİTMİNE BAKAR.

ROMANTİK ADAM ROMANTİK HİTAPLAR KULLANIR.

DUYGUSAL ADAM

YARRRAAAAM ÇOK ÖZLEDİM

DER.

Devletin resmi ilişki biçimi belirlenince, sevgili hocamız Haydar Dümen'e soralım dedik...

HOCAM DEVLETİN RESMİ İLİŞKİ BİÇİMİ OLUR MU?

OLUYORMUŞ DEMEK Kİ.. RESMİ DİLİ OLDUĞU GİBİ...

YAPMAK YASAK DEĞİLMİŞ HOCAM!

O DA İLGİNÇ... BELKİ BEN ANI OLSUN DİYE KAYIT ALTINA ALMAK İSTİYORUM...

AYŞE İSTİYOSA HATİCE'Yİ, AHMET İSTİYOSA MEHMET'İ SEVİP, ANI ÖLÜMSÜZLEŞTİREBİLİR, OLMAZ MI YANİ?

...

KAPATTIM HOCAM.

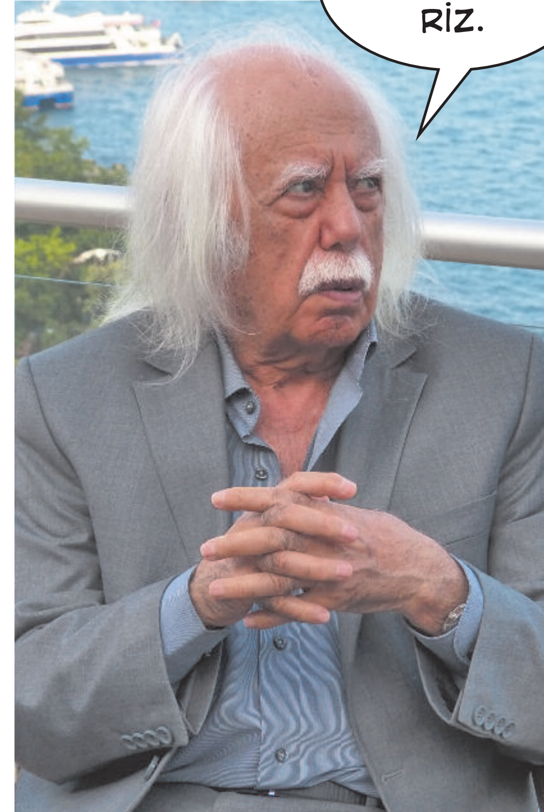
SEN DE KAPAT!

TEMEM.

OCAKTA YEMEĞİM VARDI. BUNLAR DÜŞÜNÜRKEN GİDİP BAKAYIM.







OLUR TABE...

KAPAT GÖZLERİNİ DÜŞÜN...

DÜŞÜNDÜNÜZ MÜ?

EVET!

EVET!

NE SAÇMA Dİ Mİ?

YASAKLANMADAN BİR DE ANI FOTOĞRAFI DA ÇEKİLELİM...

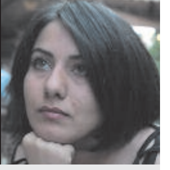
YASAK NE AYOL?

HİÇ...

SON

Müsait misin?

Özlem Akçan



*İktidarı, mahalle esnafı, kocası, babası yetmedi, TDK da kadını yaftalamaya girişti. Müsait kelimesinin anlamlarından biri "**Flört etmeye hazır olan, kolayca flört edebilen kadın**" diye buyurmuşlar. Yetinmemişler, 'Esnaf' kelimesinin argodaki anlamı da "**Kötü yola sapmış olan kadın**" diye açıklamışlar. Bilgi dağarcığımıza yeni kattığımız kelimeyi çabuk öğrenelim diye cümle içinde kullanalım dedik. Kadınlara sorduk; müsait misiniz?*



Hasibe Eren

Minibüsten müsait bir yerde inerim. Burada ben yol değil yolcuyum. Akşam evim müsaitse komşum çaya gelir. Burada ben ev değil ev sahibiyim. Kadın kadın olduğu için flört eder. Kadın kadındır, müsait babandır.



Figen Şakacı

Evet müsaitim! İstediğim zamanda, arzuladığım anda, keyfimce, doya doya, kahkahalarla, fıkır fıkır müsaitim... Müsait olmadığım zamanlarda ise TDK için ben de yeni kelimeler türetiyorum, bak bi tane buldum: Çükübaş.... Her an her yerde karşımıza çıkabilen, mercileri olan, itibarları olmayan, önemli sanılan ama değerleri sorgulanmayan, sadece ileri geri hareket edebilen-konuşan, tükürüksü, terliksi (genellikle ıslak,vıcık vıcık, ıyy cinsinden) bir canlı türü.

Buse Kılıçkaya

Müsait de ne kelime aşkım! Sen müsaitsen parada anlaşırsak neden olmasın? Evde mi arabada mı düşünüyorsun? Her anlamda sınırsız



özgür bir kadınım. Yıllardır çalışan emekçi bir kadınım. Ne iş yapıyorsun, maaşını ne, şartların neler gibi sorularla karşılaşmışlığım da çok. Ama mobbingden ayrımcılığa yaşadığım sıkıntılarda hiç müsaitliğim sorgulanmazdı! TDK sağolsun nedenleriyle erk hükmü varetmiş bilmiyormuşum. Evet sayın erk müsaitim! Haz duyduğum özgürce seviştiğim seçtiğim minnet etmediğim her anda çok müsaitim be...

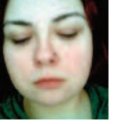
Mine Soysal

Yobazlığın, ayrımcılığın, nefretin nereye, nasıl, ne derece sızdığına aydıran dikkat çekici bir örnek oldu. Kadını insan olarak değil de, salt "kemik"le açıklamaya, erkeğe "her türlü hizmet" için konumlamaya çalışan ortaçağ zihniyetinin kurumları, siyaseti, medyayı ele geçirmekle yetinmediği, daha tehlikeli bir yıkım peşinde olduğu ortada. Sözcükler yoluyla bile önyargı ve ayrım-



cılık yaratmaya niyetlilerin bu kasıtlı anlam çarpıtması meselesinde beni asıl endişelendiren, pek çok kesimden gelen karşı çıkışa karşın, asıl muhatap lar olması gereken dilbilimcilerin ses sizliği... Yoksa şu sıralar, anadilimizin anlam imhasına direnecek dilbilimciler de "müsait" değiller mi?..

aksoyezgi@gmail.com Ezgi Aksoy



• Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden sonra **Tayyip Erdoğan**'ı Türkiye'nin ilk cumhurbaşkanı sananlar olmuştu, daha doğrusu onu demeye getiren bir sunumlar, bir arzlar vardı. Ezan, bayrak ve şiirle bezeli son **Çanakkale** filminden sonra da kendisini **Anafartalar Komutanı** falan zannedecekler. Populizmi de en iyi biz bilirmişiz, biizz anlaşılan. Bakın açık ve seçik ifade ediyorum; artık bu polülizm değil, "**ileri popülizm**"dir.

• Her törende vıcık vıcık bir duygusallık, yalandan bir empati, gözyaşı, irin; her yerde bir ajitasyon; marş tadında, resmi ideoloji kokan ve illa ki sesi titrete titrete okunan "resmi şiir"ler; Mahsun Kırmızıgül filmi realistliğinde bir tarih değerlendirmesi. Giderek resmi ideolojiye dönüşen ağır, ama suni bir ajitasyon kültürü, kadın nefreti, yalana övgü. Ajitasyonu bile sahte, yılların ezikliğini ve kompleksini kendi talanına siper eyleyen yeni bir düzen, arka bahçesine beton dökmüş ve tüm pisliğini betonla örtmüş, köksüz ve temelsiz bir yeni ülke. Velhasıl, **welcome to the jungle**. Sabahları napalm kokusuna, ya da biber gazına bayılıyorsan, tam yerine geldin.

• Ne **1 Mayıs**'ta Taksim'e çıkılmasına izin vermiyorsun diye **Taksim Meydanı** senin oluyor, ne 77 katliamı unutuluyor; ne de **Tandoğan Meydanı**'na Anadolu Meydanı adını verdin diye tarihi değiştirebiliyorsun. Neden biliyor musun; çünkü toplum belleği **kopyala-yapıştır** ile çalışmaz. Bazılarımızın hafızası beyninde değil, yüreğindedir.



• **23 Nisan Çocuk Bayramı**'nda bir çocuğa "**bize nükleer santral yap devlet baba**" dedirten zihniyet, **Rakel Dink**'in bahsettiği "**bir bebekten bir katil yaratan**" zihniyetle aynı zihniyet. İdam cezası olan bazı ülkelerde (mesela bazı Amerika eyaletlerinde falan), mahkumlara ne şekilde infaz edileceklerini seçme hakkı tanınıyor. Biz daha demokratiğiz gerçekten de; hem katilimizi seçebiliyoruz, hem de infaz şeklimizi.

• Mesele nükleer santralin patmalası ya da patlamaması da değil. Mesele bizim tüm dünyanın vazgeçtiği bu tehlikeli sistemi inşa etmekteki kalın kafalı ısrarımız. **Almanya**'da vaktiyle inşa edilmiş 18 nükleer santral var (bunların tamamı 2021 itibarıyla kapatılacak ve yenilenebilir enerjiye geçilecek). Almanya nükleer santral inşa etmiş diye, biz de inşa etmiş sayılsak ya...

• Yerli enerji diye pazarlanan nükleer santralin yüzde 51'inin Rus Rosatom'a ait olduğunu ve **Akkuyu Nükleer Santrali**'nin, bir devletin sınırları içinde olup bir başka devlete ait olan ilk ve tek nükleer santral olduğunu biliyor musunuz? **Filiz Yavuz**'un "**Beni Akkuyu'larda Merdivensiz Bıraktın**" kitabını inceleyiniz.



• Dünyada, demokraside ileri gide gide yeniden hilafete, monarşiye felan varan tek ülke biz olucas gibime geliyor. Demokrasi, yuvarlak felansa demek ki; daireyi tamamlayınca başladığımız yere dönüyosak... Allahım bu bi kabus olmalı!

• **Biz polisimize direnmedik ama onlar az da olsa biber gazı sıktılar**" dediydi **Kapalı Çarşı** esnafından biri. Sen direnmesen bile biber gazından tadacaksın, o bu işin fıtratında var. Sıkacaklar elbet adettendir, **göz hakkı**, tadacaksın sen de.



• Kapalı Çarşı esnafının açtığı "**3 çocuk istediniz yaptık**" pankartı neymiş lan öyle. O üç çocuğu gerçekten de istediler diye yaptıysanız, Kapalı Çarşı'yı almalarına niye karşı çıkıyorsunuz ki? **İstiyolar...**

• Zonguldak Çaycuma'da 15 kişinin yaşamını yitirdiği köprü çökmesiyle ilgili davada, bilirkişi tarafından kusurlu bulunmasına rağmen, kamu görevlilerine "soruşturma izni" çıkmamış. Bu ülkenin fıtrasında pek çok şey var, ama kamu personelinin soruşturulması yok. **Hiç mi yok? Hiç yok abi...**

• Bir aile **Rojava**'dan Türkiye tarafına geçmek ister. Türkiye askeri, ateş açar ve 28 yaşındaki sivil **Saada Darwich**'i oracıkta öldürür. Savaştan barışa kaçarken, tam barışa varmak üzereyken ölüverir orada Darwich. Saada Darvich'i öldüren askere savcılık takipsizlik kararı verir, çünkü o asker kurşun bedeli olan 4 lirayı ödemiştir. "Bir canın bedeli de 4 TL." diye veriyor **Evrensel** haberi, ama aslen o kurşunun bedeli. Canın değeri ise, **yok hükmündedir.**





• #ErmenilerdenÖzürDiliyorum hashtag'i ile bir de nefret söylemleri paylaşıldı. "*Hepinizi gebertmediğimiz için özür diliyorum*"lar falan... Demek ki bazı Ermenilerin "gebertildiği" hususunda hemfikiriz. Başlangıç noktası olarak fena bi yer değil.

• **Yeni başlayanlar için insan hakları:** Bir acıyı tanımanız, paylaşmanız ve bir toplumun acısına üzülmeniz için adına ne dediğinizin önemi yok. Önce bu konuda anlaşalım. Soykırım, kırım, kıyam, katliam, sürgün, tehcir... Adını ne koyarsanız koyun. Yüzlerce yıl bu toprağa yuva demiş yüzbinlerce insanın, genç-yaşlı zorla gönderildiği, bir kısmının da yollarda öldüğü gerçeğini idrak edebilmek, **insanlık için küçük ama bizim için büyük bir adım.**

• Japonya, Pasifik'teki **Pearl Harbor**'ı bombaladı; akabinde Amerika Japonya'ya atom bombası attı. **Almanya**, milyonlarca **Yahudi**'yi, **Roman**'ı, **Eşcinselleri** ve diğer irili ufaklı "çirkin" azınlığı en kötü yöntemlerle yok etti. Ama bugün Amerika Japonya ile ticaret yapıyor, resmen düşman da değiller. Almanya ile **İsrail**'in arası bozuk değil. Çünkü tüm bu katliamları gerçekleştiren düşünce yapıları, o katliamlarla birlikte savaşın ardından tarihe karıştı. "*Ama onlar da bize bunu yapmıştı*"nın arkasına saklanmak, katliamcının gayesine tutunmaktır. Bu çağda bunu yapmayın artık.

• Bugün biz de bir başka soykırıma tanıklık ediyoruz. Mülteciler, şuanda dünyanın en büyük "ülkesiz halk"ıdır ve her gün ölüyorlar. Akdeniz'de bir hafta içinde 400 mülteci öldü ve pek çok başkası, başka gemilerde ölüm tehlikesi atlattı. 2050 yılı itibarıyla **mülteci** olarak



yaşayan insanların nüfusu, kendi ülkelerinde yaşayan insanlardan daha fazla olacak. Kimsenin istemediği bu yurtsuzlar; hor görülecek, aç kalacak, tecavüze uğrayacak ve ölecekler.

• Geçende bir arkadaşım dediydi; "**bu ülkenin insanı, mono girişli ve mono çıkışlı olduğundan, multiple işlem yaparken başarısız oluyor**". Sorunumuz tam da bu sanırım.

• Kavram kargaşası da fıtratımızda var, çünkü mono girişlilik bunu gerektiriyor. Saygı göstermek demokrasinin gereğinden değildir aslında, ama tahammül öyledir. **Selda Karafazlı**, Rize'de **HDP**'den aday oldu diye akrabaları tarafından reddedildi. Tipik bir tahammülsüzlük örneği. Ayrımcılık bir ifade biçimi olmadığı gibi, demokratik bir hak falan da değildir. Biri tüm bu kavramları açıklayan bi sözlük yapıp dağıtsa keşke ya...



• Tokat'ta bir din öğretmeni aralarında konuşan kız öğrencileri "**zaten başınızı örtmüyorsunuz, size tecavüz mübah**" diye azarlamış. Oha lan, sınıfta konuşmaktan tecavüze hangi ara geldin. Ama beyinlerde kısa devre var, mono giriş işte, şöyle işliyor: kız öğrenci –> konuşuyor –> suç işliyor –> searching: ceza –> ceza detected: tecavüz. Dişi varlıklar için bu eril beyinlerin üretebildiği tek "ceza" tecavüz.

• Kadavralara don giydirilen memlekette kız öğrenciler tecavüz korkusuyla terbiye edilmiş çok mu di mi?

• Bir başka din öğretmeni de "**Aleviler el kaldırsın**" diye Alevi öğrencilerin el kaldırmasını istemiş. Olay basına yansıyınca da, "**kendiliklerinden el kaldırdılar**" demiş. Demek ki durup dururken bir anda "**biz Aleviyiz**" diye el kaldırıvermişler. Bağzı olaylara yapılacak espri falan yok. Kendiliklerinden el kaldırdılar nedir la öğretmen? Bir de zorla da mı el kaldırtıyorsun sen çocuklara?

• **Ümraniye Ticaret Odası İlkokulu** teneffüs zilini "**Salavat duası**" ile değiştirmiş. Bu karar tepki çekip basına konu olunca duayı kaldırarak, okulun eski zil sesini yani "**iyilik yap iyilik bul**" şarkısını koymuşlar. Salavatla teneffüse çıkıp besmeleyle derse başlanan okullarımızda, 181 bin çocuk gelinin de okuyor olması gerek aslında. Ama onlar besmelelerini evde çekiyorlar, gerdek yatağına girmeden hemen önce!

• **Engin Ardıç**, 19. yüzyıldan kalma bir gelenek olan "**bir hakaret söylemi olarak 'kadın' demek**" adlı hitabet sanatını pek sevmiş olsa gerek; **İlber Ortaylı**'ya "*hanımefendiydi ama cadaloz mahalle karısıymış meğer*" diye saldırıyor. İznimizle **oha lan** demek istiyorum. Ayrımcılıkta kombo yapmış, ama sözleri bir tek İlber Ortaylı'yı bağlamıyor. Kadın olmanın kendisini bir ayıpmış gibi dile getirmesi yetmezmiş gibi, bir de "cadaloz"lukla suçlanıyoruz Ardıç'ın dilinde, kendisi Ortaylı'ya hakaret etmeye çalışırken. Biliyorsunuz di mi, cadaloz "cadı"nın biraz yumuşatılmış versiyonu. İçinizde, taa derinlerinizde, genetiğinize iş-



lemiş bir kadın düşmanlığı var olum sizde. Birbirinize hakaret etmeye çalışırken bile "kadın olma" halinden nasıl tiksindiğinizi saçıveriyorsunuz ortaya.

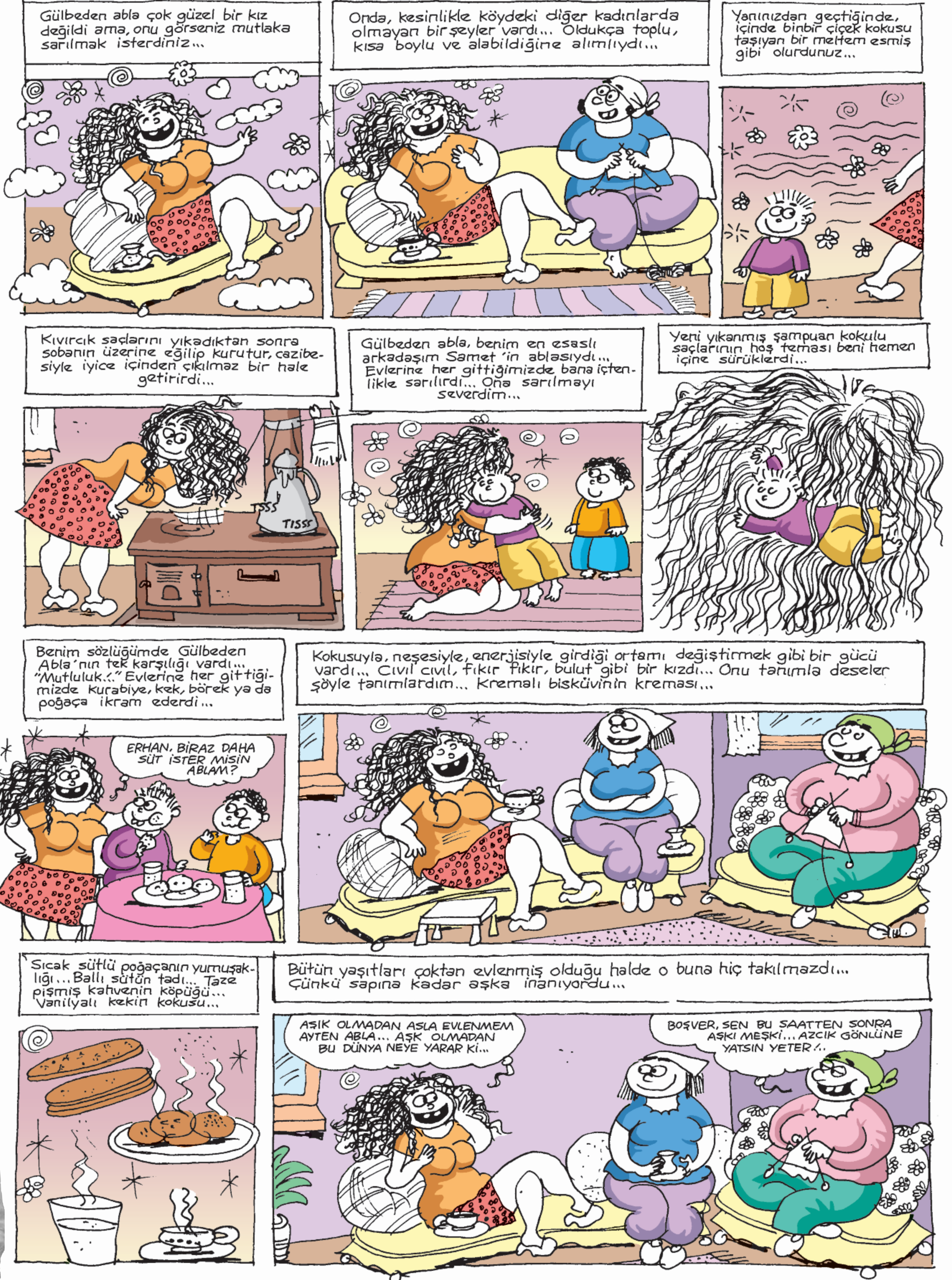
• Kahramanmaraş'ta 3 yıllık beden eğitimi öğretmeni **Çilem Sakine Coşkun** hakkında öğrencilerinin yaptığı kardanadam (daha doğrusu kardankadın) ile fotoğraf çektirdiği için, "*toplum değerleriyle örtüşmeyen bir karede görüntülenmek*"ten soruşturma açıldı. Fıtratımızda kardan sadece eril ya da köşeli şeyler yapmak var. Öyle kartopu ya da meme gibi yuvarlak şeyler yapılmayacak. Mono girişliyiz işte, hemen kısa devre yapıyoruz.



devamı 24. sayfada

Gülbeden Abla

feyhan güver



Yetmezdi... O aşkını bekleyecekti... Sonra hiç beklenmedik bir zamanda işte bilmemkimin görümcesinin kaynı Gülbeden Abla'nın kalbini çalıverdi...

Gülbeden Abla'nın beklediği aşk böyle bir şeydi işte... ilk görüşte anlamalıydı... Kalbi deli gibi çarpmalıydı... Ondan başka hiç kimse umurunda olmamalıydı...





Tanıştılar... Boylu poslu, Tarık Akan gibi yakışıklı bir gençti...



ispanyol paça pantolon, italyan yakalı gömlek giyiyor, düşük bel kemer takıyordu...



Gülbeden Abla'nın aklını başından kolayca almıştı... Uzun yol şoförüydü... Gülbeden Abla'nın annesi pek gönüllü olmadı Ama Gülbeden Abla "Rıdvan" dedi orda kaldı...



Geçmek bilmeyen uzun yaz günlerinde bize çeşit çeşit kekler, poğaçalar, börekler yaptı...



Bazan gözlerini bir noktaya diker, kendi kendine gülümserdi... O zaman yanakları fırından yeni çıkmış poğaça gibi kızarır, vücudunun sıcaklığı yüzümü yalayıp geçerdi.



Onun yakınımızda olması bana huzur verirdi...



Gülbeden Abla, o yaz boyunca çevremizde envai çeşit güzel kokular ve duygular yayarak dolaştı durdu...

Her zamankinden daha güzel, daha sıcak ve daha sevecendi...

O yaz kuş oldu, kelebek oldu, ayakları yerden kesildi, heyecandan yanaklarına iki kırmızı amasya elması oturdu...



Ezgi'nin Cinnet Kutusu

• Ülke sınırları içinde kurulan en tehlikeli cümle: "**Alıştık artık...**" Alışmayın olum, niye alışıyorsunuz ki?

• Avukatların adliyelere girerken aranması büyük polemiklere neden olmuştu. Bunun bir diğer boyutu da kadın avukatların sütyenlerindeki metal kopça ve balenlerin x-ray'de ötmesi ile yaşanmış, **Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı**'nın "*kadın avukatlar uygun iç çamaşırı giysinler*" ve "*ötmeyene kadar içeri almayacağım*" dediği söylenmişti. Ya bi kere memesi olan bi canlının adliyede ne işi var? Meme bu, esasen çok tehlikeli bişii.

• Ortaçağda, **cadı avı** ve **kadın katliamı** yıllarında büyük ve güzel memeli kadınların memelerini kamufle etmek için sert dokulu bezlerle sıkı sıkı sardıklarını biliyor muydunuz? Çünkü kadınların şeytanın hizmetkarları olduğuna inanılıyordu. En büyük hizmetkarlar da büyük ve güzel memeli kadınlardı; çünkü erkekleri baştan çıkaracak çok tehlikeli birer silaha sahiptiler: bir çift meme.

• Kadının fıtratında ne olup olmadığına **Uğur Işılak** karar veriyor artık. Çıkmış "*kadınlık bu değil*" minvalinde konuşuk ediyor. Siz daha kadına "kadın" diyemiyorsunuz, fıtratını belirlemek size mi kaldı...

• Mamak Belediyesi, kadın sığınma evini "kirası yüksek" olduğu gerekçesiyle kapatmış. Bu konuyu Başkan **Mehmet Akgül**'e soran kadınlar önce başkandan azar yemişler; "**siz misafirsiniz, oturun oturduğunuz yerde**" şeklinde. Sonra da dışarı atılmışlar. Bi kere bi kadının sığınacağı tek şey, cumhurbabamızın insafı ve Uğur Işılak'ın "**kadınlık bildirgesi**"dir.

• **İstanbul Üniversitesi Sanat Tarihi Kulübü** öğrencileri, bir



panel afişi için İtalyan ressam **Tiziano Vecellio**'nun bir tablosunu seçmiş, lakin yönetim tabloyu açık saçık bulmuş. **Fakülte Sekreteri Aliye Yüce**, "**Ay bu ne? Şuna sansür mansür bir şey yapın!**" demiş. Ya rönesans memeleri de çirkin oluyor aslında be Aliye Hanımcım, daha neler var sanat tarihinde bi görsen... (göremedi)

22. sayfadan devam

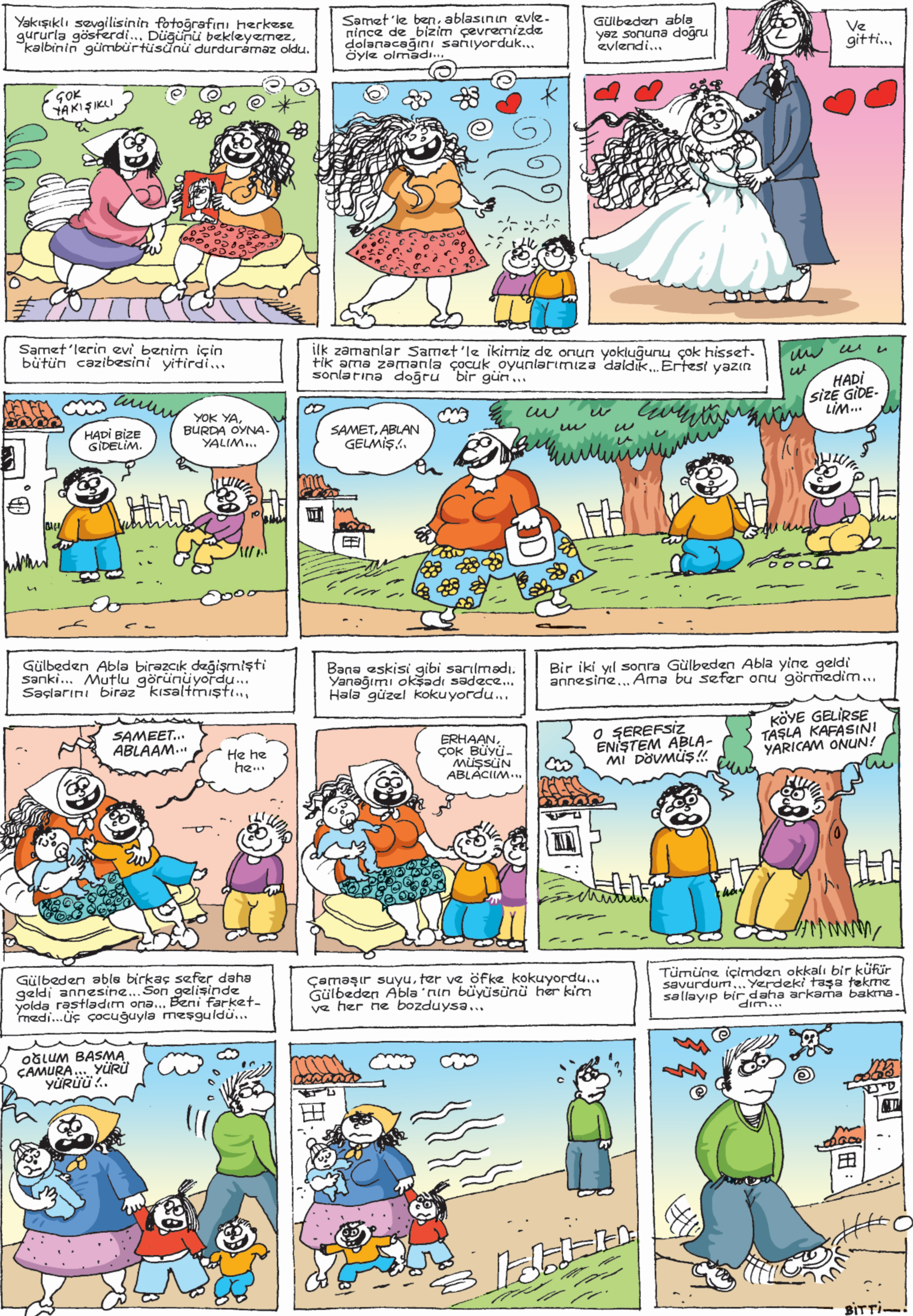
• Bişey dicem; “devletin onayladığı seks şekli belli oldu” diyorsunuz ya, ona “seks” demesek de “üreme için yapılan şey” falan desek. Seks deyince çok **seksi** oluyo da.

• 30 yıl bir yere emek veriyor, ellerinizle ilmek ilmek işleyip 30 yıl içinde “size dair” bir yer haline getiriyorsunuz. **Sıraselviler Caddesi**’ndeki **Laterna Cafe**’nin işletmecisi “**Şeker Teyze**”, öyle yapmış işte. Şimdi 30 yıllık emeğini elinden alıp kentsel dönüşüm ile yekpare betona dönüştürecekler. 30 yıllık bir yaşanmışlık, 30 yıllık bir kültür betona dönecek. Ah be **Yeni Türkiye;** keşke insanları da betonu sevdiğim kadar sevebilseydin.

• Valilik önünde kendini yakmaya kalkan vatandaşa vali, “**bir daha kendini yakma**” diye tatlı-sert çıkışmış. Ah be çocuğum, oralara yeni beton dökmüşlerdir; kirlendi işte yepisyeni betonlar hep.

• Soma davası sürerken içeriye alınmayan bir kadın, içerideki hukukçular için şöyle haykırıyordu yanmış ciğerlerinden gelen o kanayan sesiyle; *“cebi ve düğmesi olmayan cübbe giyiyorlar. Bunun anlamını biliyorlar mı acaba? Siz bunun anlamını biliyor musunuz?”*

• Tecavüzü normalleştiren ve kanıksayan bir toplum, her suçu normalleştirebilir. Bunun ötesi, başka açıklaması, bahanesi yok... Yalın gerçek bu. Mahalleden arkadaş 10-11 adamın toplanıp 13-14 yaşındaki çocuklara tecavüz ettiği bir coğrafya burası. Bu ülkenin mahkemeleri bu suça, *“kız da evden kaçmış canım”* diyerek göz yumuyor. En az cezayı vermenin yollarını arıyor. Tecavüzcülerin aileleri, mağdurlara *“siz nasıl insanlarsınız?”* diyerek saldırıyorlar. Fark etmiyor olabilirsiniz, ama bu dehşet verici bir durum. Bu, dehşetlerden öte bir durum. Bu, cinnet bile değil, anlıyor musunuz. Cinnet anlıktır ve gelip geçer. Bile isteye, göz göre göre, planlayarak ve gizli bir günah gibi şehvetle büyüterek, muhtemelen ailesi olan adamların işlediği tecavüz suçu; şu dünya üzerindeki çok az zulümle eş tutulabilir. Biz iyiliğini yitirmiş bir toplum olduk. İyilik bizi terk etti gitti. Hiç kimse kendini güvende hissetmesin artık, çünkü öyle bir köy, bizim topraklarda yok artık. İyilik bizim buraları terk etti...



Transfeminist Yıldız Tar:

‘Heteroseksüeller üremeyi bırakırsa mesele çözülür.’

Yıldız Tar, kişisel tarihinde hem sosyalist bir örgütte yer almış hem LGBTİ hareket içinde yıllardır mücadele yürüten bir aktivist ve gazeteci. Kaos GL editörü olarak yaptığı bir röportajın ertesinde bir yorgunluk kahvesi içip bu sefer kendisi sorularımızı yanıtladı. LGBTİ hareketin ve bununla ilişkili olarak Türkiye'deki muhalif hareketin dününü, bugününü konuştuk.

Son yıllarda ivme kazanan LGBTİ hareketinin Türkiye'deki geçmişi nasıl?

Gezi direnişiyle birlikte LGBTİ'ler çok popüler, sevimli çocuklar oldu. Haliyle LGBTİ hareketi Gezi direnişiyle birlikte açığa çıkmış, sanki orasıyla birlikte mücadeleye başlamış bir hareket algısı oluştu, çok sıkıntılı bir mesele.

Hareketin tarihi 94'e kadar gidiyor aslında. "Resmi tarih"i veya örgütlenmelerin tarihi 94 yılında "bir şeyler yapmalıyız" diyerek bir grup LGBTİ'nin Ankara'da Kaos GL dergisini çıkarmasıyla başlıyor. Dergi bandrollü bir dergi değil. İllegal diyebileceğimiz bir nevi fanzin. O zamandan beri dergide olanlar "Çoğumuz çevremize açık değildik. Yazıyor, ediyor, toparlıyor, her bir sayfasını farklı fotokopicilerde çoğaltıyorduk. Sonra onları evde birleştirip el altından dağıtıyorduk." diye anlatır. Türkiye'nin birçok yerinde elden ele geziyor, hatta beklemedikleri oranda ilgi çekiyor dergi. Kimse ev adresini veremiyor, bir posta kutusu alıyorlar, bunu dergiye koyup yazı istiyorlar okurlardan. İşte bu koşullarda başlayıp 94'ten bugüne kadar gelen tek LGBTİ yayını Kaos GL dergisi oluyor.

İstanbul'daysa aynı zamanlarda Lambda İstanbul ortaya çıkıyor. Onur Yürüyüşü, Onur Haftası yapma amacıyla bir araya geliyorlar. Polis engelliyor onur yürüyüşünü ama böylece Lambda İstanbul örgütlenmiş oluyor.

2000'lere gelene kadar, Kaos GL ve Lambda İstanbul sürekli etkinlikler yapıyor. Kaos GL özellikle medya ve hukuk alanlarına eğiliyor. Bir yandan ikisi de kültür merkezi açıyor. Nihayetinde 2000'li yıllarda dernekleşiliyor.

Dernekleşme de öyle kolay olmadı tabii değil mi?

Tabii. Dernekleşildikten sonra Lambda İstanbul hakkında kapatma davası açılıyor. Büyük bir kampanya sürecinin ardından kapatma davası neyse ki olumlu sonuçlanıyor. Derken İzmir'de, Eskişehir'de ve Diyarbakır'da örgütlenmeler çıkıyor.

Esas sıçrama noktası aslında bana kalırsa 2003-2004 gibi. Hem dernekleşmeyle birlikte kamusal görünürlük sağlanıyor hem de Kaos GL yerel buluşmalar örgütlemeye başlıyor. 2000'li yılların sonunda bu yerel etkinlikler birden ülkenin geneline yayıldı. Etkinlik yapılan yerlerdeyse örgütlenme girişimleri başladı. Kaos ve Lambda'nın 94'teki süreci 2000'lerde Türkiye genelinde yaşandı. Bir yandan onur yürüyüşlerine katılanların sayıları arttı. 5-10 kişinin yürüdüğü zamanlardan binlere ulaştı. Sonra biz nasıl olur da 1000-2000 kişi yürüyoruz derken, 10 bine, 20 bine, geçen sene 100 bine ulaştık.

Geçen sene Kaos GL'nin yerel buluşmaları kapsamında 37 şehre birkaç kere gidildi. Bunların her birinde de örgütlenme girişimleri oluyor. Zaten çok az kişiyiz 37 yere nasıl 2-3 kez gitmişiz diye hâlâ şok oluyoruz ama bir artış var.

Gezi Direnişi'nin örgütlenme sürecindeki etkisi nasıl oldu?

Gezi etkili oldu elbette. Mersin, Adana, Antep gibi yerlerdeki örgütlenme girişimleri hızlıca sokağa çıkıp örgütlenebildi. Böylece bence LGBTİ hareketi şimdiye kadar yürüttüğü görünürlük siyasetinde makro anlamda başarıya ulaştı. Artık görünürlüğün bir adım sonrasında, birlikte yürüyebilecek noktadayız. Bu da tanınma, haklar, sosyal haklar, çalışma hayatı vesaire ile ilgili. Elbette görünürlük hâlâ mücadele alanı. Bağcılar ile Nişantaşı için aynı değil.

Bu tarihi anlatırken eksik kalmaması gereken bir şey de LGBTİ örgütleri tarafından yürütülen Anayasa kampanyası süreci. Önce BDP'nin, sonrasında eklenen CHP'li vekillerin çabalarıyla meclis deyim yerindeyse ibne gerçekliğiyle yüzleşti. Hükümet pozisyon almak zorunda kalınca Türkiye tarihinde ilk kez bir bakan, Selma Aliye Kavaf resmi olarak LGBT dedi. Hastalık olduğunu iddia ederek tabii! Bu hem mecliste nefret söyleminin bu kadar açıkça dile getirilmesi hem de bir iktidar partisinin LGBT'yi telaffuz etmesi açısından ilk. Devamında zaten AKP bir trend olarak çeşitli vekilleri vasıtasıyla hastalık, sapkınlık, bozukluk gibi söylemlerine devam ediyor.

Peki 94'te öncesine gidersek LGBTİ'ler açısından bahsedebileceğimiz önemli tarihsel meseleler yok mu?

İzmir'deki Siyah Pembe Üçgen Derneği geçtiğimiz yıllarda bir sözlü tarih çalışması yaptı. İki tane kitap çıkardılar: *80'lerde Lubunya Olmak* ve *90'larda Lubunya Olmak*. Oradan biraz aktarayım. Biz darbenin hep solculara, devrimcilere ve Kürtlere işkence ettiğini, sindirdiğini biliriz. Görmediğimiz kısmı eşzamanlı olarak o dönem. LGBTİ'lere dönük büyük bir baskı operasyonu ve işkencenin olduğu. Darbe yönetimi gelir gelmez kadın kılığındaki erkekler ve travestilerin gece belli bir saatten sonra sokakta yürüyemeyeceğini, sahneye çıkamayacağını söylüyor. Sahne yasağını biz Bülent Ersoy'dan biliriz ama o bunun medyatik yüzüdür. Bilinmeyen yüzüyse bunun sokağı eşcinseller ve translardan temizleme operasyonunun bir parçası olduğu. O dönemdeki trans kadınlar sokaktan toplanıp Sansaryan Han'a götürüldüklerini anlatır. Hanın translara ve eşcinsellere ayrılmış odasında topluca işkenceden geçirilmişler. Çoğu bir kediyle aynı çuvalın içine konmuş, bir yandan dayak yerken bir yandan da kedi yüzlerini parçalamış. Trans bir kadının yüzünü parçalatmak aynı zamanda sembolik de bir şiddet içeriyor. Sonrasında bu yasalar dahilinde bütün trans ve "efemine eşcinseller" alınıyor, trenlerle şehir dışına atılıyor. İstanbul'dan çıkıyor, Kocaeli'nde tarlaya atıyorlar me-




Yıldız Tar

sela. Yani en kaba haliyle sürgün. Kentsel dönüşüm evlerimizden atıyor diyoruz ya, bu daha da kaba hali. O dönemlerden beri trans kadınlar hep örgütlüdür. Buna örgüt demezsin, adı olmaz ama mecburen örgütlüsündür. Çünkü sen yeraltına itilmiş bir alanda yaşamaya mecbur bırakılmışsın, kayıt dışı bir şekilde seks işçiliği yapıyorsun, sokaktasın, şiddete açıksın. Keza yine eşcinsel altkültür de birbirini tanır bir şekilde.

Bir de 80'lerin sonunda İbrahim Eren'in başını çektiği Radikal Yeşiller Partisi girişimi oluyor. Türkiye'de bunu tüzüğüne, programına alan ve "biz eşcinsellerin de partisiyiz" diyen ilk parti. Çok büyük bir etkisi olmuyor, dağılıyor zaten ama yine de bir örgütlenme girişimi görüyoruz. Dönemin koşullarından olsa gerek Kaos ve Lambda gibi oluşumlar çıkamıyor.

Araştırıp bulduğumuz bir de eylem var. 1987'de eşcinseller ve translar, polisin baskı ve şiddetine karşı Gezi Parkı'nın merdivenlerinde açlık grevi yapıyor. Gazete kupüründe şöyle yazıyor: "Eşcinseller açlık grevine girdi, polis geldi, yasakladı, küçük bir arbede oldu ve eşcinseller açlık grevine evde devam ediyorlar."

Aslında bu Gezi Parkı'nın LGBTİ'ler için hep çok anlamlı olduğunu da gösteriyor sanırım.

Aynen. LGBTİ'lerin Gezi'de olmasına bazıları şaşırıyor da, ya kusura bakmayın orası bizim evimizdi. Ağırlıklı olarak eşcinsel erkeklerin birbirini bulduğu bir yer orası. Bu kadar homofobik bir iklimin hakim olduğu, insanların birbirini bulamadığı yerde parklar, hamamlar, LGBTİ alt kültüründe, özellikle eşcinsel erkek altkültüründe sembolik yerlerdir. Haliyle Gezi'ye bu kadar yoğun katılım olması şaşırtıcı değil, anılar, hikayeler var orada. Hatta Türkiye muhalefetinin büyük bir çoğunluğu, Gezi Parkı'nı direnişten sonra tanıdı. Tanısaydı aslında eşcinselleri de tanıyacaktı orada. Eşcinselleri, tinercileri, makbul karşılanmayanları, o dışarı itilenleri tanıyacaktı, ıskalamıştı. Direnişle birlikte tanıdı.

Gezi'de olmamıza bazıları şaşırıyor. Ya kusura bakmayın orası bizim evimizdi...

Iskaladığı bir şey daha var Türkiye solunun, o da 96 Ülker Sokak. Bu da bir mihenk taşı İstanbul için. Ülker Sokak'taki translara dönük büyük bir devlet operasyonu başlıyor, bir gecede dokuz karakolda tecavüzlerle, mahallede ülkücüler örgütlenerek translara saldırılıyor, translar direniyor, yaralanmalar, ölümler oluyor, Ülker Sokak "temizleniyor". Bugün orası Cihangir! 96 tabii Türkiye solu için de pek parlak değil.

Şimdi kentsel dönüşümden bahsediyoruz, bunlar ilk ayaklarından olabilir mi?

Aynen öyle, Habitat konferansı orada düzenlenecek diye yapılıyor. Kent planlanacak, translar zaten istenmiyor ve kentsel dönüşüm bir prototip olarak deneniyor. O zaman transları istemeyen mahalleli Cihangir dönüştükten sonra orada kalamıyor zaten. Bu konsept 2000'lerde Ankara Eryaman'da tekrarlanıyor. Geçtiğimiz yılarda Avcılar'da tekrarlanıyor. Hep kentsel dönüşüme dahil alanlarda transları istememe, kovma gibi bir durumla karşı karşıyayız.

İyice geriye gidelim istersen bir de. Cumhuriyet öncesine, Osmanlı'ya dair ne gibi veriler var elimizde peki? Kadın hareketleri gibi örnekler görebiliyor muyuz?

Hareket olarak yok. Dünyada da Ekim Devrimi'yle birlikte eşcinsellere haklar veriliyor, 1. Dünya Savaşı'ndan çıkan Almanya'da kurulan cinsellik enstitüsünde ilk kez hastalık, sapkınlık argümanı dışında tartışılmaya başlanıyor. Ancak tabii sonra Hitler bütün eşcinselleri pembe üçgenle damgalayıp öldürüyor. Yahudilerden önce eşcinseller. Çok ilginçtir dünya tarihi bu açıdan. Katliamlar, sürgünler ve soykırımlar önce eşcinsel ve translarla denenir, başarıya ulaştıktan sonra geri kalanlara uygulanır.

Hareket olmasa da eşcinsel realitesi Osmanlı'da var ve bilinen bir şey. Erkekler arası, kadınlar arası cinsel ilişkiler veya erkek-kadın cinsiyeti dışında performanslar, örneğin zenneler var. Kayıtlarda da geçiyor. Mesela şairlerin erkek sevgililerine yazdığı şiirler var. Bunlar ne çok ayıplanan ne de sahiplenilen şeyler. Bu baskı olmadığı anlamına gelmiyor elbette.

Tanzimat döneminde "Tanzimatla, batılılaşmayla birlikte, oğlan seviciler azaldı, kadın seviciler çoğaldı padişahım." diye bir rapor var. Tuhaf. Bir yandan batıyla girdiği ilişkide erkekliğini korumak istiyor, oryantalist fantezilerden ibaret olmadığını ispatlamaya çalışıyor. Bir yandan da tanzimat romanlarında görebildiğimiz batılılaştıkça ibneleşme, efemineleşme korkusu da var. Çok paradoksal. Batıya karşı "bizde oğlan yok", kendi kendine de "aslında ibne bu batılılar ya, biz bunlarla efemenileşeceğiz" deniyor. Bu paradoks aslında hâlâ meselenin özünde. Örneğin savaşan taraflar birbirini ibnelikle vurur. Türkiye'de devam eden 30 yıllık savaşta da böyledir, yakın zamanda Bülent Arınç'ın "Selahattin Demirtaş'a lezbiyen ve geyler oy verdi" demesinin altındaki ima da böyledir.

Osmanlı'da eşcinsel cinsel ilişkiyi temsil eden minyatürler var bir de. Biri şeyhülislam biri de din alimi elleri şeylerinde güzel güzel takılıyorlar mesela, işte ne bileyim trenler falan... Cumhuriyetle birlikte, rejim kadın meselesinde yaptığı gibi bu minyatürleri alıyor devlet arşivlerine, uzun bir süre göstermiyor, çoğu da tahrip ediliyor. Geçtiğimiz yıllara kadar bu minyatürlerden haberimiz yoktu bizim. Bu tarihte de erkek egemen bir anlayış, örneğin "oğlan"a karşı "erkek" anlayışı elbette var bu arada.

Gelelim LGBTİ hareketin diğer politik hareketlerle ilişkisine. Biri feminizm. Feministlerle LGBTİ'lerin arasında kamuoyuna da transların kadın eylemlerine katılımları noktasında yansıyan politik bir tartışma yürüyor sanırım. Bununla ilgili neler anlatabilirsin?

Bu aslında beş altı yıl öncesinden başlayan bir tartışma. Kötü başladı da iyi toparladık. Feminist hareketle LGBTİ hareketin hep bir dirsek teması vardı. Bu dirsek teması bana kalırsa birbirini tartışmaya dönüşemiyordu. Çok tatlı, korunaklı evlerimizde komşuculuk oynuyorduk. Ama komşu komşunun külüne muhtaç olsa da komşunun dedikodusunu yapar. Korkunç bir ilişki komşuluk bence! Bu ilişkiden sıyrılabilmemiz büyük çatışmalarla oldu. Bunun görünür yanı trans meselesiydi. Bir yanıysa eşcinsel ve biseksüel kadınların hem LGBTİ hem de kadın örgütleri içindeki ikincil konumları. Biz deyim yerindeyse bayağı saç saça baş başa tartıştık. Birbirimize girdik. Evlerimizi yıkmamız gerekiyordu. İşte bu Gezi'ye rastladı. Mesela oradaki "ibneye, orospuya küfretme" sloganını önceden üç ay tartışabilirdik, gezide çat! Çünkü gezide topyekun hepimiz evlerimizi yıktık, ev mev kalmadı, kocaman, açık alanda komün olduk. İyisiyle kötüsüyle. Bu bir tık ileri götürdü bizi. İki tarafı da eleştirmek gerekirse şununla yüzleşmek gerekiyor. Kadın mücadelesi ve LGBTİ mücadelesi ayrı alanlar. Kesişiyorlar ama ayrı alanlar. O yüzden feminist olmak ya da kadın mücadelesi yürütmek heteroseksizmden muaf kılmıyor bizi. Keza LGBTİ aktivisti olmak, homofobiye ve transfobiye karşı mücadele etmek erkek egemenliğinden muaf kılmıyor. Önce bunu bir teslim edelim yoksa şunları görmüyoruz. Birincisi trans kadınların uzunca bir süre kadın alanından dışlanmış olduğunu, kadınlıklarının bir şekilde sorgulandığını. İkincisi eşcinsel veya biseksüel kadınların feminist örgütlerde görmezden gelindiğini, LGBTİ örgütlerindeyse eşcinsel erkeklerin bir tık gerisinde kaldığını görmüyoruz. Temel mesele kesişme ve çatışma noktalarını çözmemiz. Teorik olarak uzlaşamayabiliriz.

Feminist olmak heteroseksizmden, LGBTİ aktivisti olmak erkek egemenliğinden muaf kılmıyor.

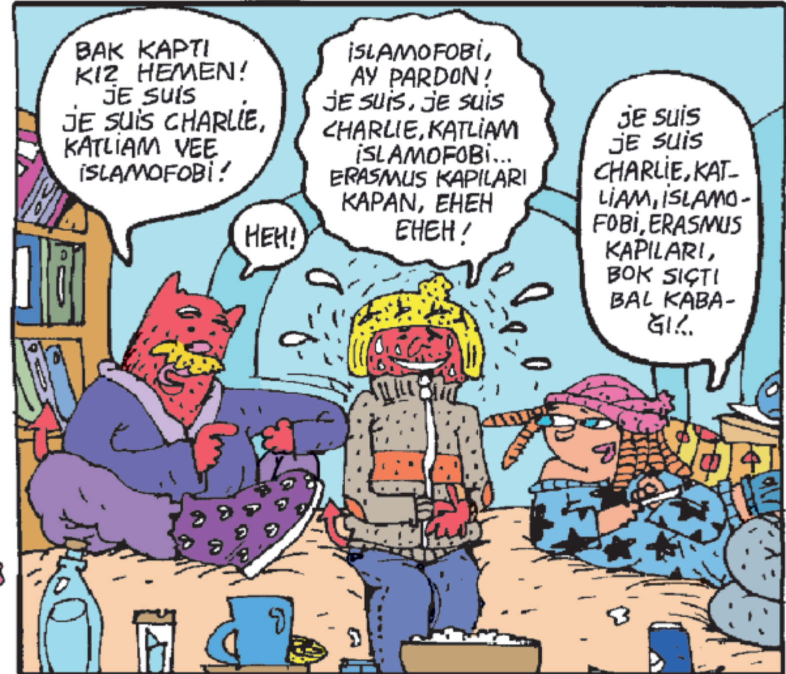
Ben mesela kendimi transfeminist olarak tanımlıyorum. Transfeminizm temel olarak ikili cinsiyet rejimini sorunsallaştıran, başını transların çektiği ama herkesin dahil olabildiği bir tür feminizm anlayışı. Türkiye'de örgütlü transfeminizm yok belki ama kattığı bir literatür var tartışmaya. Bu ikili cinsiyet rejimini sorunsallaştırmak mesela. Trans kimliği de cinsiyet çeşitliliğini göstermek açısından önemli. Gökyüzündeki yıldızlar kadar çeşitli translar var aslında. Trans kadın ve trans erkekler dışında arada kalanlar, bu deneyim dışında deneyim yaşayanlar... Buna değdiğimiz andan itibaren şunu da görüyoruz. Kardeşim bu erkek egemenliği, heteroseksizm, ikili cinsiyet hepimizin başına bela. Şunu teslim edelim, hiçbirimiz ideal erkek ya da ideal kadın olamayacağız. Olmayalım da. Olasılıkları çoğaltabileceğimiz kadar çoğaltalım. Transfeminizm, heteroseksizmi bertaraf etmek için böyle bir yöntem öneriyor ve benim de inandığım ve savunduğum bu. Şimdi daha sağlıklı ilerliyor tartışmalarımız, bakalım. Tartışabiliriz, ayrı düşebiliriz ama bu birbirimizi kategorik olarak reddetmeye varmamalı. Bu Türkiye'deki muhalif kültürde yaratması çok zor bir algı biçimi. Biraz biraz yarattığımızı düşünüyorum.

GELECEK SAYIDA: 'YOLDAŞ BEN İBNEYİM'






TEMBELLER, O DİZİLERİ İZLERKEN BEYNİNİZ ERİYOR, HAYDİ BİRAZ BEYİN JİMNASTİĞİNE. PELİN, BU KERİZ TOFİR OLAYI HEMEN ÇÖZEMEZ; EN İYİSİ BEN SANA ANLATAYIM... ŞİMDİ BEN Bİ KELİME SÖYLİYCEM SEN HEM ONU, HEM SANA HATIRLATTIĞINI SÖYLEYECEKSİN...
MİSAL
JE SUİS!
DEDİM BEN.
CHARLİE
LAN NE MALSIN LAN!..
Pelin'in yanında yapmayaydın.
GULP
JE SUİS, JE SUİS CHARLİE IMMMH!! KATLİAM!


BAK KAPTI KIZ HEMEN! JE SUİS JE SUİS CHARLİE, KATLİAM VEE İSLAMOFOBİ!
HEH!
İSLAMOFOBİ, AY PARDON! JE SUİS, JE SUİS CHARLİE, KATLİAM İSLAMOFOBİ... ERASMUS KAPILARI KAPAN, EHEH EHEH!
JE SUİS JE SUİS CHARLİE, KATLİAM, İSLAMOFOBİ, ERASMUS KAPILARI, BOK SIÇTI BAL KABAĞI!..


HEH HEH HEEH, JE SUİS, JE SUİS CHARLİE, KATLİAM, İSLAMOFOBİ, ERASMUS KAPILARI KAPAN, BOK SIÇTI BAL KABAĞI KERİZ OĞLAN HEH...


YETER YA! BENİM ÖDEVİM VAR, ONU YAPICAM. HADİ BABA SEN DE GİT ARTIK, OTURDUN KALDIN!


NEEY? BABANI EVDEN Mİ KOVUYOSUN! SIRF HAFIZAM SENDEN KUVVETLİ DİYE. APTALLIĞIN SENİN SORUNUN...

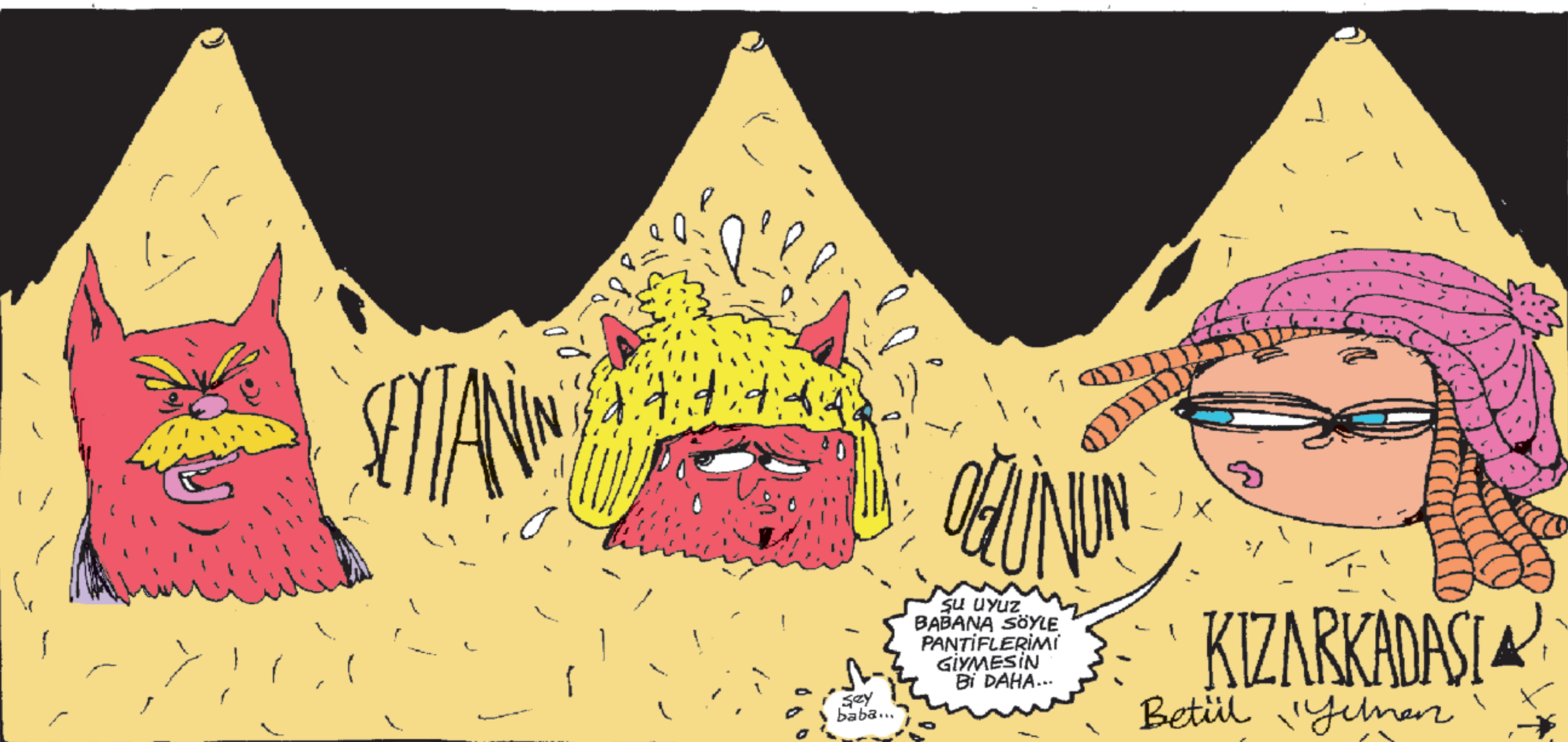

OOOF YETER, YETER BABA YA! KIZ ARKADAŞIMIN YANINDA ADAMI REZİL EDİYOSUN!


BABA...
PEH! ADAM MISIN LAN SEN? BABASINI EVDEN KOVAN ADAM MI OLUR CIK...


CIK CIK CIK, YAZIKLAAR OLSUN!
BİİİZ İSTENMEDİĞİMİZ YERDE DURMAYIZ!..


YAZIK LAN ADAMA VİJDANSIZ EVLAT!..
ÖDETME OLUM SEN DE O ZAMAN GİT ADAM GİBİ ÇALIŞ, KENDİN ÖDE!
SEN DE YÜZ VERİYOSUN SENİN YANINDA İYİCE Bİ COŞUYO HER GÜN BURDA HERİF İYİ Kİ KİRAYI ÖDÜYO!..
KIÇIMIN ŞEYTANI!
ÇAAT
AMA SEN G.TÜNÜ YAYABİLİRSİN! İŞİNİZE GELİNCE POZİTİF AYRIMCILIK VAR DERSİNİZ!..




ŞEYTANIN
OĞLUNUN
KIZARKADAŞI
ŞU UYUZ BABANA SÖYLE PANTİFLERİMİ GİYMESİN Bİ DAHA...
Şey baba...
Betül Yılmaz


NE VAR KIZIM ANLAMIYO MUYUM, ANTROPOZ KAFASIYLA SENİ GÖRÜNCE Bİ HAVALARA GİRİYO!
ERKEK KAFASINI HİÇ BİLMİYOSUN.
EVET, BİLMİYORUM DA, SEN DE KENDİNDEN BİLİYOSUN HERALDE!
HE?!
...
GEL BE SALAK UMHH!


BABAMLA İLGİLİ TEK SEVDİĞİM ŞEY O GİDİNCE GÜZEL SEKS OLUYOR!..
UGGH! SOĞUKMUŞ. PANTİFLERİMİ TEKE GİBİ KOKUTMUŞ BABAN YİNE YA!
GÖRDÜM YA, GİYMİŞ Bİ DE GENÇ KIZ GİBİ SALINIYO EHEH!..
SÖYLE Bİ DAHA GİYMESİN!
BEN HİÇ GELMESİN DE İSTİYORUM AMA...
HERİF HER HAFTA SONU EVDE BELİRİYO!
İYYY İĞRENÇ!


YOK MU ABİ HİÇ ARKADAŞI!. HANİ OKEY TAKIMI ARKADAŞLARI VARDI...
YOK YA YARISI ÖLDÜ YARISI HASTA, EVDEN ÇIKAMIYO O DA SIKILIYO...
O ZAMAN KONUŞCAZ ABİ YALNIZ KALDI DİYE BÖYLE HAYATIMIZA MÜDAHALE ÖDEMEZ YANİ...
KUAHH
Bİ DE HORLUYO YAA!


BU SIRADA BABA EVİ
ALİ İSMAİL KORKMAZ KARAR: POLİS YALÇIN AKBULUT 12 YIL 1/6 İYİ HAL 10 YIL HAPİS...
MEVLÜD SOLDOĞAN 13 YIL İYİ HAL 10 YIL 10 AY HAPİS, CIK CIK CIK CIK...
6 YAŞINDAKİ ÇOCUK EVLENEBİLİR... ÖFF SIKINTI BASTI BEE!
SOSYAL MEDYAYI YEREN HOCA, MÜSLÜMANIN KIZI SOSYAL OLUYOR, NASIL? ANNESİNİN GÖRMEDİĞİ HALLERİNİ PAYLAŞIYO.
TIK TIK
İLİŞKİ DURUMU YALNIZ, BAKIYOSUN ERTESİ GÜN İLİŞKİSİ VAR... BERABER YAŞAMAK NE DEMEK?!
MAL KAYNIYO ÜLKEDE...
HAVA DA SOĞUK, DIŞARI DA ÇIKSAM ÜŞÜYORUM... BABAYIM BEN BENİ NASI KOVUYOLAR.
Bİ DAHA İSTESELER DE GİTMEM...


AVM AVM GEZEN YAŞLILARDAN OLMAK İSTEMİYORUM. GENÇLER BERABERLER, KESİN ÇOK EĞLENİYOLARDIR. BEN DE KENDİ KENDİME HAYATTAN ZEVK ALMAYI BİLMELİYİM AMA ... NASIL?..
TIK

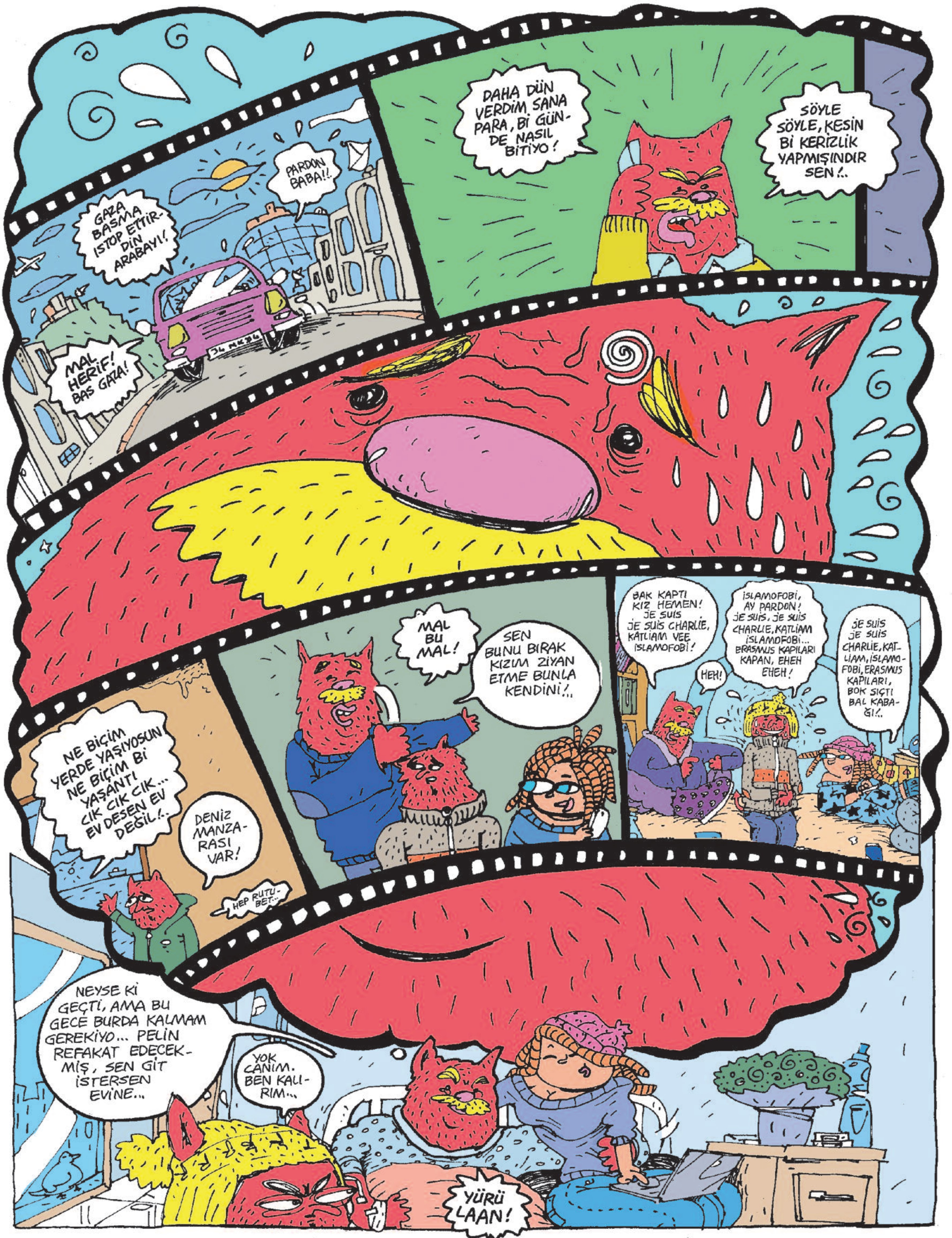

...
OFF HİÇ ENERJİM YOK!
ŞİMDİ FİLM İZLİYO OLABİLİRLER. PELİN OKULDAN YENİ GELMİŞTİR... BUGÜN İKİ DERSİ VARDI...
BEN ONLARIN HERŞEYİNİ BİLİYORUM.
AMA ONLAR BENİ İSTEMİ...


...
ZATEN YAŞITLARIM ÖLDÜ, YENİ NESİLCE DE DIŞLANIYORUM...
GÖÇÜP GİDEYİM BU DÜNYADAN...
AHH!


O ANDA...
AHH!
HIM MM MH!
NOLUYO BE?
BABAM!


...
AHA TELEFON, ACİL MI?
DİLİLİ LİLİ
BABAM...
HEMEN GELİYORE...


BABA, İYİ MİSİN?.. DUYAR DUYMAZ KOŞTUM. AMA SANA BİŞEY OLDUĞUNU HİSSETTİM BİLİYO MUSUN?
ÖNSEZİLERİN ÇOK KUVVETLİYMİŞ BRAVO!.. HİSSETMİŞMİŞ!.. BABASINI EVİNDEN KOVAN EVLAT HİSSETSE NOLUR... SENİN İÇİN ÖLSEM DAHA İYİYDİ!..
YOK BABACIM...
Belinden kavramaydın iyiydi.
YALNIZ GİTTİM GELDİM HAYATIM FİLM ŞERİDİ GİBİ GÖZÜMÜN ÖNÜNDEN GEÇTİ... GERÇEKTEN MEĞER NE PİS ADAMMIŞIM DEDİM...



GAZA BASMA İSTOP ETTİR-DİN ARABAYI!
PARDON BABA!!
MAL HERİF! BAS GAZA!
DAHA DÜN VERDİM SANA PARA, Bİ GÜN-DE NASIL BİTİYO!
SÖYLE SÖYLE, KESİN Bİ KERİZLİK YAPMIŞINDIR SEN!..
NE BİÇİM YERDE YAŞIYOSUN NE BİÇİM Bİ YAŞANTI CIK CIK CIK... EV DESEN EV DEĞİL!..
DENİZ MANZA-RASI VAR!
HEP RUTU-BET...
MAL BU MAL!
SEN BUNU BIRAK KIZIM ZİYAN ETME BUNLA KENDİNİ!..
BAK KAPTI KIZ HEMEN! JE SUIS JE SUIS CHARLIE, KATLİAM VEE İSLAMOFOBİ!
HEH!
İSLAMOFOBİ, AY PARDON! JE SUIS, JE SUIS CHARLIE, KATLİAM İSLAMOFOBİ... ERASMUS KAPILARI KAPAN, EHEH EHEH!
JE SUIS JE SUIS CHARLIE, KAT-LİAM, İSLAMO-FOBİ, ERASMUS KAPILARI, BOK SIÇTI BAL KABA-ĞI!..
NEYSE Kİ GEÇTİ, AMA BU GECE BURDA KALMAM GEREKİYO... PELİN REFAKAT EDECEK-MİŞ, SEN GİT İSTERSEN EVİNE...
YOK CANIM. BEN KALI-RIM...
YÜRÜ LAAN!

Duygu Yavuz

Almanya'da bir kadın portresi

"Nobel veren amcalar çekilebilir"

Tülin Karabulut Ardıç, 1972 İzmir doğumlu. Öğrenimini İzmir'de tamamladıktan sonra bir süre özel bir dershanede fizik öğretmenliği yaptı. O sırada eşiyle tanıştı ve Almanya'ya yerleşti. Kadın olmayı, eğitim sistemini ve güneş enerjisiyle çalışan fırınını konuştuk.

Bir kadın olarak Almanya ile Türkiye arasındaki yaşantın arasında bir fark görüyor musun?

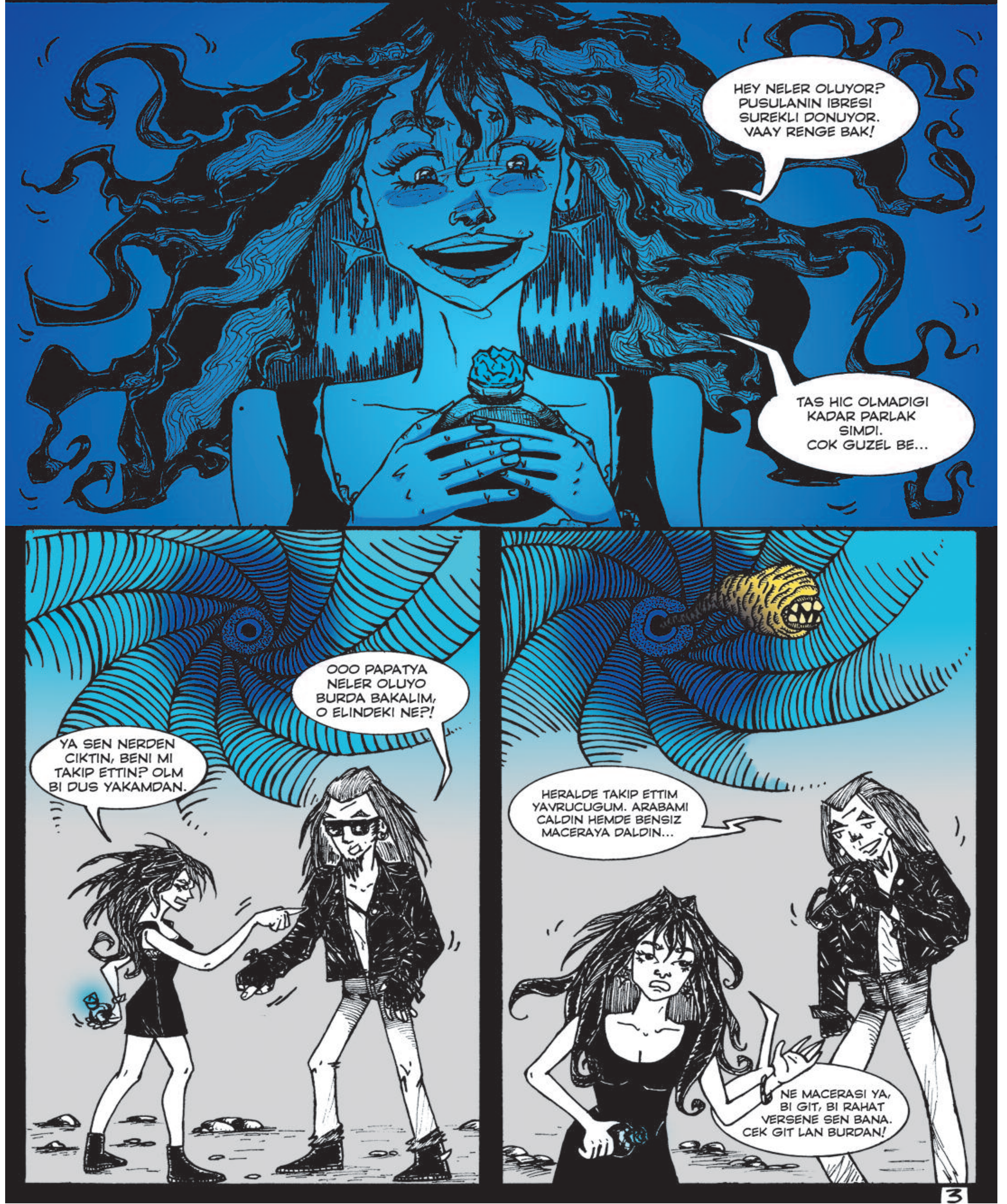
Burada günün ve gecenin her saatinde bir kadın istediği şekilde giyinerek dışarı çıkabilir. Tacize uğrama ihtimali ise, Türkiye ile karşılaştırıldığında, yok denecek kadar az. Burda yasalar çok keskin ve de kadına ya da çocuğa tacizin cezası ağır. İş yaşamında da erkeklerle çalışmak son derece rahat burada. Alman erkekleri son derece saygılı ve size kadın kimliğiniz üzerinden ötekileştirme ile değil, çalışma arkadaşı kimliğinizle yaklaşıyorlar. İstisnai durumlar tabii ki burada da var; ama asla geneli kapsayacak boyutta değil. Bularlarda kadının adı var.

Fizik alanında ilerleyip hoca olmana kadarki süreç nasıl gerçekleşti? Fizik, çocukluğundan beri istediğin, idealinde olan bir alan mıydı?

Öncelikle şunu belirteyim ben akademisyen değilim. Ege Üniversitesi Fizik Bölümü mezunuyum, bu bölümü nasıl seçtiğime gelince tamamen tesadüftü. Fizik okumaya başladığımda aslında fark ettim ki, bütün kadınlar fizik okumalı. Gercekten, fizik bizim doğamıza bire bir uyan bir bilim dalı. Çünkü fizik demek doğanın kendisi demek. Doğa demek ise kadın demek benim için. Almanya'ya geldiğimde yine mesleğimle uğraşmak için tekrar Johannes Gutenberg Üniversitesi'nde fizik ve matematik okudum. Öğrenimime başladığımda kızıma hamileydim, kızım üniversitenin kampüsünde büyüdü diyebilirim. Sonunda bütün zorluklara rağmen yılmadım ve Almanya'da da mesleğime kavuştum.



"Fizik okumaya başladığımda aslında fark ettim ki, bütün kadınlar fizik okumalı. Çünkü fizik demek doğanın kendisi demek. Doğa ise kadın demek benim için"



Peki, fizik alanı söz konusu olduğunda akademide erkek hükümranlığına Almanya'da da rastladın mı?

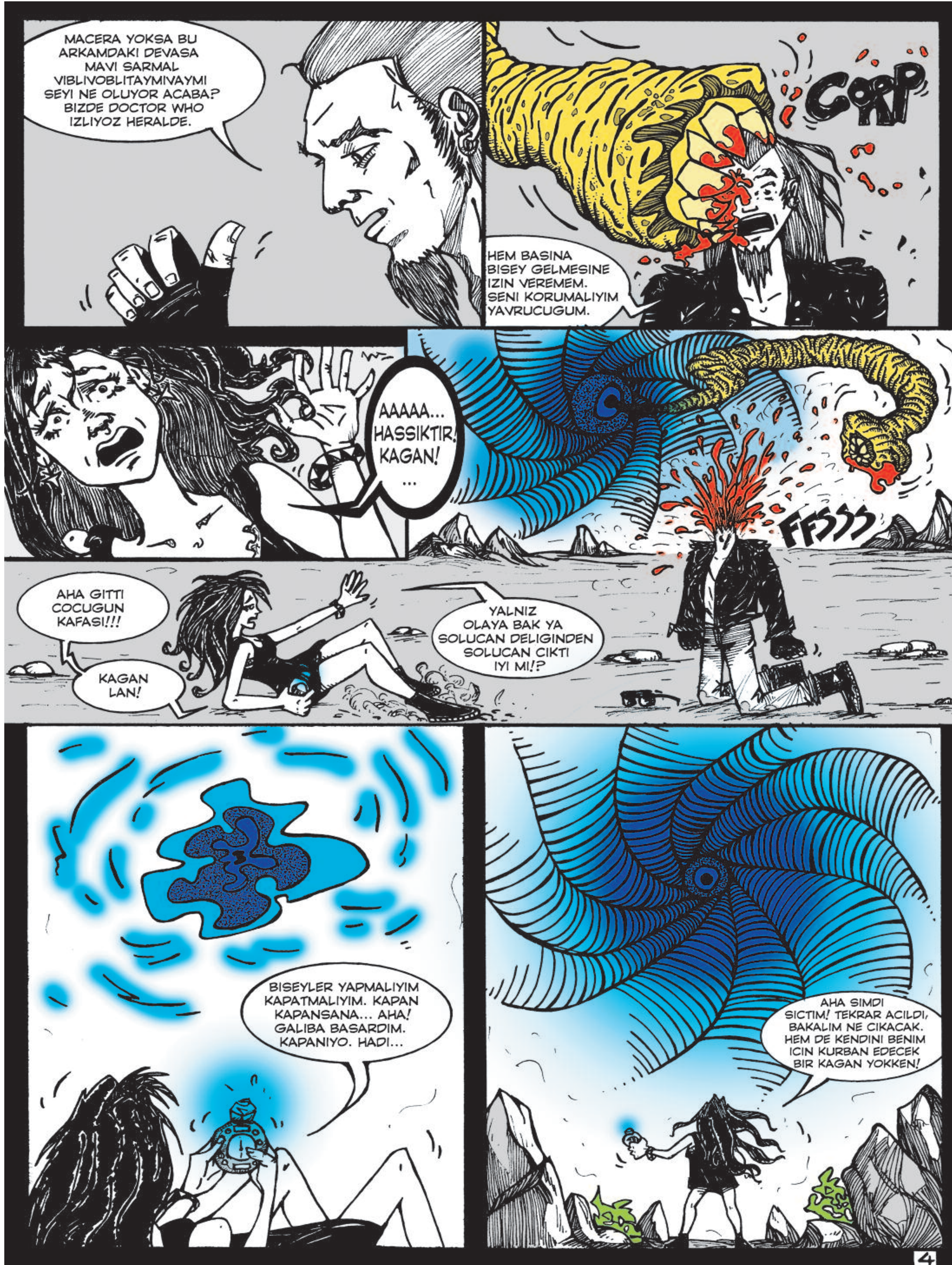
Maalesef rastladım. Erkek egemenliği dünyanın her yerinde var. Ha burada çok belirgin değil belki, ama var. Kadınların üzerindeki yük dünyanın her yerinde erkeklerden daha fazla bence. Bir Alman kadını, -ki Alman erkekleri bizim erkeklerimize göre eli öpülesi yaratıklardır- için bile ilk etapta çocukların eğitimi, onlarla ilgilenmek, evin düzenini sağlamak başta gelir. Hâl böyle olunca kariyer ikinci plana atılır.

Nobel'de fizik alanında kadınların az olması konusunda ne düşünüyorsun?

Yukarıdaki anlatımlardan yola çıkarsak, zaten fizikçi kadın akademisyenlerin sayısı çok azken, Nobel'de yer almamaları doğal değil mi? Ayrıca çok da önemi yok. Bence sevgi dolu, sorumluluk sahibi ve doğaya saygılı çocuk yetiştiren her kadın zaten Nobelli benim gözümde, dünyanın onaylamasına hiç gerek yok. Anne ve çocuk onaylıyorsa bu durumu, Nobel veren amcalar çekilebilirler. Yalnız belirtmeliyim ki; matematigin nobeli olarak görülen Fields madalyasını geçtiğimiz yıl 1924'den beri ilk kez Harvard Üniversitesi'nden mezun İran asıllı Prof. Dr. Meryem Mirzakhani aldı.

Öğretmenlikte uygulamaya dayalı metotlara başvurarak öğrenci ile iletişim kurmayı önemsiyorsun. Bu eğitim sisteminin öngördüğü bir şey mi, yoksa sen mi özel olarak bu uygulamaları tasarlıyorsun?

Aynen, kalıcı öğrenme sadece bire bir aktif katılımla mümkündür. Bunu yaparken, çocuğun



öğrenilen bilgi ile ilgili o zamana kadarki tecrübelerini hesaba katmak gerekir ve tabii ki motivasyon! Çocuk içsel motivasyonunu sadece öğrenilecek şeyin kendi hayatındaki izdüşümünü gördüğünde ve işe yaradığını düşündüğünde harekete geçirir ya da onu rahatsız etmen gerekir. Yani, o güne kadar deneyimlediği şeylerle öğrenilecek seyler arasında çelişki olmalıdır. O zaman çocukta rahatsızlık başlar, denge bozulur, dengeyi tekrar kurabilmesi için de öğrenmeden başka şansı yoktur, öğrenir.

Bunu ben matematikte ya da fizikte, o konuyla ilgili ilginç hikâyeler anlatarak, celişkili şeyler sunarak ya da ilginç deneyler yaparak sağlıyorum. Sonra hiçbir şey demeden onların bu konuda ne düşündüklerini sorguluyorum, birbirleriyle çatıştırıyorum. Sonunda küçük küçük itmelerimle bir sonuca varıyorlar; ama onlar varıyor. Fizik ya da matematik dilini ilk etapta fazla kullanmıyorum, günlük hayatta kullandıkları dilden bilim diline yavaş yavaş geçiyorum.

Bu şekilde ders hazırlamak çok zaman alıyor. Yorucu; ama değiyor. Çocukların anlatmak istediğin şeyi, kendilerinin bulması harika!

“Kötü öğrenci yoktur az/yetersiz eğitim vardır” cümlesine katılır mısın?

Bütün çocuklar mucittir. Çocukların özellikle iki yaşına kadar olan o muazzam gelişmeleri tamamen içgüdüsel, doğarken beraberlerinde getirdikleri keşfetme yeteneği. Deneme, yanılma yöntemiyle keşfedip öğrenirler. Biz ne yapıyoruz? Bu yeteneklerini öldürüyoruz, çünkü kendilerinin keşfetmelerine, yanlış yapmalarına izin vermiyoruz, sorgulama ve yaratıcılıklarını öldürüyoruz. Kötü olan biziz, çocuklar değil.

Güneş enerjisiyle pişen hamurişleri

Virginia Woolf, *Kendine Ait Bir Oda*’yı yazarken “kadından bilim adamı çıkmaz” diyen erkeklerle münakaşaya sokuyordu anlatıcısını. Şu fırın düzeneğini görse gurur duyardı seninle. Bu düzeneği nasıl kurdun?

Çocuklar global ısınmayı anlatmamı istediler bir gün. Ben de evde bütün hafta sonumu ayırarak bir dizi deneyler yaptım. Global ısınmanın en önemli sebeplerinden birisi dünyadaki karbondioksit salınımının giderek yükselmesi. İki termos getirdim. Birinin içinde normal hava vardı, diğerinin içine karbondioksit pompaladım ve ikisinin içine termometre yerleştirdim. Gücü yüksek bir lambanın (ki bu lamba güneş görevi görüyordu) altına her ikisini yerleştirdiğimde çocuklar termometreden içinde karbondioksit olan kap daha fazla ısındığını gözlemledi. Eminim, bu deneyden sonra asla global ısınmanın nedenini unutmayacaklar.

Sonra siyah cismin ısınmasından yola çıkarak fırını hiç göstermeden şu soruyu sordum: Düşünün ki dağ başındasınız, elektriğiniz ya da fırınınız yok, ekmek yapmanız gerekli, doğayı kullanarak nasıl yapardınız?” Biraz tartıştıktan sonra fırını getirdim. Fırının içini tamamen siyaha boyadım, fırına düşen ışınlar böylece siyah tabaka tarafından soğurulacak ve tekrar dışarıya yansıtılmayacaktı. Böylece içerideki ısı miktari muazzam şekilde artacaktı. Tabii ki izolasyonu için de çok uğraştım. Fırın tamamen kartondan yapıldı. Sonra lambanın altında yaklaşık bir saatten fazla tuttuk, icerdeki sıcaklık 110°’ye ulaştı, sonra da içine küçük hamurişlerini koyduk, pişirdik ve afiyetle yedik. Bu fırını ben icat etmedim, bu zaten bilinen bir şeydi. Ben sadece emek verip hayata geçirdim ve çocuklarıma gösterdim.

Güneş enerjisi ile çalışan fırının patentini alıp geliştirecek firmalar çıkar mı dersin? Bu fikirle köşe olma hayalleri...

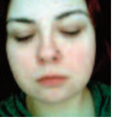
Bu kadar vahşi bir kapitalizmde hiç sanmam Duygu. Çünkü güneş enerjisiyle çalışan fırın normal fırına göre daha geç pişiriyor ve bunun için güneş gerekiyor. Bizim ülkemizde bu yapılır belki; ama her ülke bizim gibi güneş zengini değil. Ama bizim ülkemizde de eğitim ve iş disiplini yok. Alt yapısızlık, eğitimsizlik, dar bakış açıları.(ki bunlar geri kalmış ülkelerin klasiğidir) ülkeyi kapitalizmin tahrip edici yönelimlerine itiyor, mesela Nükleer Enerji yönelimi bunlardan en tehlikeli olanı.

“Fizikçi kadına Tanrı mualemesi yapıyorlar”

Genellikle sözel alanlarda kadınların yüzdesi erkeklere oranla daha fazla iken; aynı durum sayısal bilimlerde değişkenlik gösteriyor. Sence kadınların sayısal bilimlerde daha az boy göstermesinin nedeni ne olabilir?

Önyargı olduğunu düşünüyorum, her yerde var ama bu önyargı. Avrupa ülkelerinde bile! Kadınların sözel bölümlerde daha başarılı olduğu safsatası yayılmış her yere. Mesela burada, fizik ve matematikle uğraştığımı söylediğimde ne gariptir ki; Almanlar da dâhil olmak üzere kadınlar daha çok şaşırıyor. Ben de onlara şaşırıyorum. Kızına küçüklüğünden itibaren bu yanlış bilgiyi vücut dilinle bile olsa empoze edersen kilitlersin onu, sonra o da bu kilitlenmeye uygun şekilde davranıp, sayısalı reddedecektir. Sorun bu bence. Almanya’da da öyle, fizik ve matematikte kadın öğretmen sayısı o kadar az ki, olanlara da tanrı muamelesi yapıyorlar, çok anlamsız. Fizik kadının doğasına çok uygun bir bilim dalı bence. Bir kere fizik her yerde, tıpkı kadın gibi. İşlemezse dünya durur, tıpkı kadın gibi. Fizikte çok çelişkili görünen doğa olayları çok pratik biçimde açıklanır, tıpkı kadının hayatın her alanında pratik olması gibi...

aksoyezgi@gmail.com
Ezgi Aksoy



SİYAD'lı Sinema Yazarı ve Çocuk Kitapları Yazarı Banu Bozdemir:

"Sinemamızın kadını unuttuğu bir dönemden geçiyormuşuz gibi hissediyorum. Bir filmi bir kadının yönetmesi ya da kadın oyuncuların ağırlıkta olması o filmi kadın filmi yapmıyor"

Türkiye'de son dönemde giderek artan bir "sansür" sorunu var. Sansür Türkiye'de hep vardı ama son yıllarda tarihinn en yüksek seviyesine erişti gibi duruyor. En son Bakur'un festivalde gösterilememesiyle de iyice görünür oldu…

Evet dediğin gibi sansür hep vardı ve bu gidişle de hep olacak gibi görünüyor. Sadece biçim değiştiriyor. 1977 yılında sinema emekçilerinin sansür yüzünden film yapamaz hale gelmesi, onları Ankara yollarına düşürmüştü. Sanırım bugün de yapılması gereken bu! Eser İşletme Belgesi yeni ortaya çıkmış bir şey değil, on yıllık bir geçmişi var. Ama festivaller kendi inisiyatiflerini kullanarak eser işletme belgesi olmayan filmleri festivallerde gösteriyorlardı. Kimse de, yani devlet eşrafından kimse sesin çıkarmıyordu. Ama bu belgeyi peşin peşin isteyen festivaller de yok değil. Mesela Malatya Film Festivali böyle yapıyor, bütün filmler belgeli. İki sene Ankara Film Festivali'nde bir filmin belgesi olmadığı için festivale alınmadığını öğrenmiştim. Festival yöneticisi büyük bir açıklıkla "belgesiz filmi alamayız" diye savunmuştu kendilerini. O zaman o tepkinin bu tepkiyi doğuracağını ne ben ne de onlar biliyorlardı.

Bakur içeriğinden dolayı sansür yiyen bir belgesel oldu. Festivalin ilk belgesel filmi başka film olsaydı bunlar yine yaşanacaktı, ama belge istenenle istenmeyen arasındaki "içerik" farkı da daha fazla ön plana çıkacaktı. Bakur her şey göze alınarak gösterilebilirdi ama arkada özgür olmayan, neredeyse bütün etmenleriyle devlete, sponsorluklara bağlı bir festivaller zinciri var. O yüzden, zincirleme bir film kabul etmeme durumu yaşanıyor şu an. Çözüm bütün sinema örgütlerinin bir araya gelip yapıcı bir çözüm üretmesinden geçiyor.

Sen Bakur'u izleme fırsatı bulabildin mi?

Hayır.

Bakur'un bir propaganda filmi olduğu söylenildi duruldu. Tabi izleyemedik, bilemiyoruz, ama velev ki öyle… Gösteriminin engellenmesi doğru mu?

Bence değil, sinema bazen propaganda değil midir zaten? Hitler bile bunu kullanmıştır. Hem gerilla kamplarına uzanmanın herkes için ilginç bir deneyim olacağını düşünüyorum ben.

SİYAD'ın Bakur'un gösteriminin engellenmesiyle ilgili genel tepkisi neydi?

SİYAD'ın genel tepkisi sansürü kınamak yönünde oldu elbette. Bunu dernek bazında söylemek mümkün ama bunun "sansür" olduğuna katılmayan, tek tük de olsa Bakur belgeselinin gösterimini sakıncalı bulanlar da oldu. Ama SİYAD bu tarz toplumsal konularda bütün derneklerden önce tavrını koyar, hele de konu sinema olursa.

Banu Bozdemir, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü'-den mezun olduktan sonra, sinema yazarlığına Klaket dergisiyle adım attı. Klaket yıllarının ardından Milliyet Sanat'ta muhabirlik yaptı. Film+, Cumhuriyet, Yeni Yüzyıl ve Vatan gazetelerinde çalıştı. Sky Türk'te "Sinema", "Sanat ve Sevgilim İstanbul" programlarında yapımcılık, sunuculuk ve yönetmenlik yaptı. TRT için "Bakış" isimli bir kısa film çekti. Banu; Cinedergi.com'un editörü ve SİYAD üyesi bir sinema yazarı olmasının yanı sıra, yayınlanmış 18 adet çocuk kitabı ve Leylalı Haller adında bir gençlik romanı bulunan bir edebiyatçı aynı zamanda.

Banu Bozdemir, eylemci yanıyla da dikkatleri çeken, aktif bir isim. Sinema, sanat ve yok edilen kültürel varlıklarla ilgili eylemlerde kendisini görmek, katkısını hissetmek mümkün. Banu ile "Bakur krizi" ekseninde, Türkiye'deki sansürü ve genel olarak bu tabloda kadınların nerede durduğunu konuştuk.

"Herkes birbiri için mücadele etmeyi öğrenmeli. Festivaller özgür gösterim platformlarıysa eğer bu mücadelenin birincil merkezleri olmalı"

Sansürün belki de en kötü ve tehlikeli versiyonu otosansür olabilir. Kaldı ki o da giderek olağan ve olması gereken bir şey halini aldı. Sanatçıların, sinemacıların bu otosansürü sinemaya ve sanata ve elbette topluma nasıl, ne şekilde etki ediyor?

Evet zincirleme gelişen bu durum kesinlikle bir anlamda otosansür. Mesela Ankara Film Festivali'nin başına gelecekleri görüp belgesel ve kısa filmlerin gösterimini kaldırması aslında bir otosansür. Bu sene hazırlıksız yakalanıldı hadi diyelim, ama seneye de aynı durum devam ederse otosansürün alası olur bu durum. Ve olan binbir emekle film çekmeye çalışan genç insanlara ve onların emeklerine olur. Bundan devlet zarar görmez, gören yine sinema camiası olur. O yüzden herkes birbiri için mücadele etmeyi öğrenmeli. Festivaller özgür gösterim platformlarıysa eğer bu mücadelenin birincil merkezleri olmalı, yoksa havlu atmak en kolay çözüm yolu. Bu işin zararı bir süre sonra kimsenin (kısa filmciler ve belgeselciler çoğunlukta olmak üzere) film çekmemesi olur ki, festivaller de kısıtlı gösterim



programlarıyla kısır bir festival havası yaratmaya çalışırlar. Bu sene kimsenin film izleyecek hevesi kalmadı bu olaydan sonra. Bir söyleme göre de Antalya Film Festivali'nin ulusal yarışmayı tümden kaldıracağı söyleniyor. Neye göre? Bu festival yöneticilerinden çok sinemacıların kararı olmalıdır ve onların böyle bir şeye rıza göstereceklerini sanmıyorum ama sansür almış başını gidiyor…

"Sinemamız ne yazık ki suskunlaştırmaya çalıştığı erkeklerin, kadınların peşinde. Oysa ortada koca bir çığlık var. Bunu görmek lazım"

Giderek daha fazla gündem teşkil eden ve her geçen gün giderek büyüyen bir "kadın katliamı" sorumunuz var. üstelik söz konusu kadın olunca, sansürün tarihi daha da eskilere gidiyor. Sinemamız bu büyük ve kederli sorunumuza etkin ve geçerli bir söylem geliştirebildi mi?

Bu soruyu okuyunca aklıma Handan İpekçi'nin Saklı Yüzler'i geldi hemen. Kadın sorunları sinemamızda erkek hikayelerinin yan unsuru, daha çok erkeğin maço karakterini ortaya koymak için yazılmış tiplemelerle sınırlı kalıyor. Çocuk gelinler bir süre gündeme geldi, zaten çocuk gelinlerin sonu genelde ölümle ya da mutsuz bitiyor. Ama bu anlamda sinemamızın kadın sorununu henüz toplumsal bir mesele düzlemine alabildiğini düşünmüyorum, bu konuda çalışan çok fazla kadın örgütü var ama mesele içeriden. Bu yüzden ne toplumsal ne de sinemasal açıdan kadın sorunlarına yeterince eğildiğimizi düşünmüyorum. Özgecan cinayeti erkek profili hakkında o kadar fazla şey söylüyor ki aslında, oradan tonlarca öykü, senaryo, film çıkması lazım. Ama sinemamız ne yazık ki suskunlaştırmaya çalıştığı erkeklerin, kadınların peşinde. Oysa ortada koca bir çığlık var. Bunu görmek lazım…

"Bizim kuşakta hala kadın sineması yok, 80'lerde yoğun bir biçimde varmış oysa"

Son dönemde "kadın filmi" olarak değerlendirebileceğimiz yerli filmlerimiz var mı? Kadın sinemasını yönetmen, hikaye ve oyuncu bazında nasıl buluyorsun?

Aslında sinemamızın kadını unuttuğu bir dönemden geçiyormuş gibi hissediyorum. Bir filmi bir kadının yönetmesi, ya da kadın oyuncuların ağırlıkta olması o filmi kadın filmi yapmıyor ne yazık ki. Kadının yön verdiği senaryolar çok az, yön verdiklerinde de güçlü değil zayıf karakterler olarak karşımızdalar. Ve bunu kimi zaman kadın yönetmenler yapıyor. Zayıf, ezilmiş, şiddet gören bir kadını olduğu gibi filme çekmek, ya da o halde görmek beni rahatsız ediyor. Daha güçlendirilmiş karakterler olmalı diye düşünüyorum. Ama bizdeki şehirli şımarık ve kendine aşırı güvenli, zemini olmayan kadın tiplemesinden öteye gidemediği gibi, taşradaki kadın da hep zayıflıkla sarıp sarmalanıyor. Bizim kuşakta hala kadın sineması yok, 80'lerde yoğun bir biçimde varmış oysa…

"Kültür ve sanat üç aşağı beş yukarı aynı kitle arasında dönüyor. Gerisi evde televizyon izliyor."

Sanatın kırsaldaki kadınlara pek ulaşmadığı bir gerçek. Senin bir yanın da edebiyatçı. Sinema ve edebiyat şehirdeki kadına yeterince ulaşıyor mu? Ve hepsinden önemlisi cesaret uyandıran, ilham veren eserleri yaratmakta başarısız olduğumuzu düşünüyor musun?

Şehirde yaşamak her şeye hakim olmak, her şeyin içinde fazlasıyla olmak gibi algılanıyor, ama öyle değil. Nasıl ki festivalleri takip eden bir kitle var, o kitle edebiyata da etki ediyor. Yani kültür ve sanat üç aşağı beş yukarı aynı kitle arasında dönüyor. Gerisi evde televizyon izliyor. Çünkü bunu alışkanlık haline getirecek ne maddi durumu var, ne de gayret ve isteği. O yüzden belli bir kitlenin sanatı haline geliyor tüm aktiviteler.

Bizde başarı öyküleri eksik. Oysa o kadar fazla ki bu tarz öyküler. Bilmediğimiz topraklarda susturulmaya karşı gelmiş, inadıyla gözyaşıyla ya da kaçarak isteklerine ulaşmaya çalışmış insanlar var. Mesela İnan Temelkuran "Siirt'in Sırrı" diye bir belgesel yapmıştı. Çevresinin baskısına rağmen güreşe merak salan ve güreşen bir kızın hikayesiydi. İşte böyle hikayelere ihtiyacımız var biraz da. O zaman daha yaratıcı, daha ilham verici oluruz diye düşünüyorum ve kadına daha fazla sahip çıktığımızı da…

PAMPAGÜL (İbretlik bir Macera)

Ayşen Baloğlu























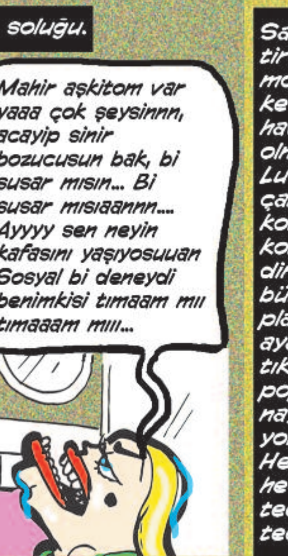














Ah be Pampagül... Ne diyelim iyi eğlenceler sana. Feyste yer bildirimi yapıp pampalarla selfie çekmeyi de unutma...)



İpek Özsüslü'den eski Türk filmlerine dair bir güzelleme



TEST

Hangi çizgi kahramansın

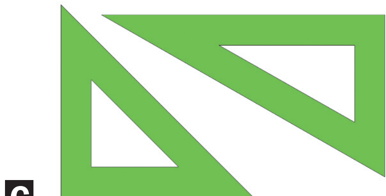





Karikatürcü masasından bir şey seçin.


A


B


C


D

Hangi ülkede yaşamak isterdiniz?


A İngiltere


B Fransa


C Hollanda

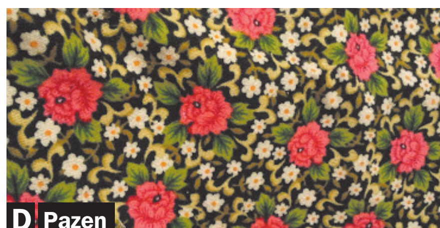

D ABD

Bir kumaş seçin.


A Keten


B İpek


C Kadife


D Pazen

Bir ayrılık şarkısı seçin.

- Beni unutma, unutma beni unutma...
- Umrumda değil iyi ki bitti, omuzlarımdan koca bir yük gitti...
- Göğsümde ama kalbimi kalbama kalbimi söküyor.
- Gurbete gönderseler, kan doldursa içimi, silemezler gönlümden ne aşkını, ne seni.

Bir tatlı olsan ne olurdun?


A


B


C


D

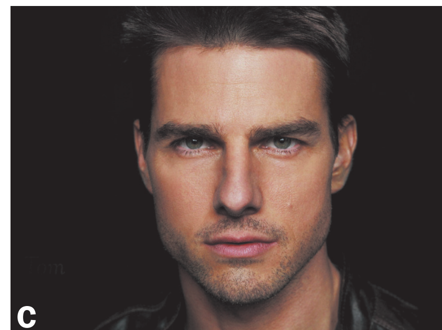
Bir Yunan Tanrısı seçin. Bir taç seçin.

- Ate
- Ultio
- Demeter
- Hebe

En karizmatiği seçin.


A


B


C


D

*Eğer verdiğiniz cevaplar içinde **A**'lar çoğunluktaysa*

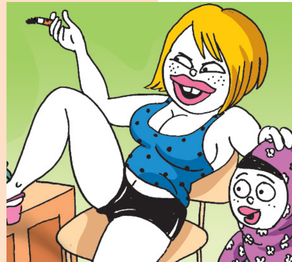
SIDIKA



Ah aah.. Çok zekisin ama senin kıymetin bilinmemiş... Çok geniş bir hayal dünyan var... Etrafında seni anlayan birileri olsaydı her şey çok farklı olabilirdi. Sıyrıl kabuğundan, kır zincirlerini.

***B**'ler çoğunluktaysa*

KÖTÜ KIZ



Kötülük senin yaşam tarzın... Nerde bir iyilik görsen sarmısak görmüş vampire dönersin... Ama kötu doğulmaz anam kötü olunur.. Seni insanlar bu hale getirdi. Şimdi çeksinler bakalım.

***C**'ler çoğunluktaysa*

AFET

Sen ilaç gibisin... Başı derde giren sana koşuyor.. Herkese çare olursun, pek ya kendine? Başın sıkışan sen olunca çok az insan kalıyor yanında... Gözünü aç...



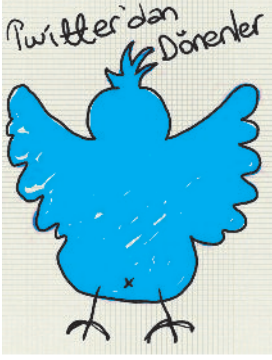
***D**'ler çoğunluktaysa*

FETİYE

Huysuzsun, huysuzsun kabul et bunu... Asla unutmazsın, asla affetmezsin... Dişi Kadir İnanır gibisin... Bedduaların dakikasında tutar... Maşallah dediğin 7 gün yaşar.



İpek Özsüslü



#saat sol ele takılır, sağ ele takıp kafamı bozmayın

#instagram'a 1000 filtreli fotoğraf koyuyosunuz sonra sizi yolda görünce tanımıyoruz.. Kendinizi tanıtıcı fotoğraflar koyun (pasaport fotoğrafı gibi)

#geçenlerde bankamatik kuyruğunda, arkamdan ekrandan adımı okuyup aaa İpek Özsüslü Sinemoooor diye bağıran hanım, sevgiler.. Muck

#hep mi güzelsiniz, hep mi çicek? Bugün bi çılgınlık yapın sosyal medya hesabınıza en çirkin Ben yaptım, oldu

#yenisafak İnönü''nun Ataturk'ün iPad'ine nasıl virus bulastırdığının belgesini de yayınlasın

#Nükleer öldürür #yasamakistiyorum

#bıraksın peşimizi kendi kalbinin kabuğunda yaşayanlar. N.Hikmet

#Orhan Veli'den Nahit Hanım'a mektupları okudum (Yalnız Seni Arıyorum) Orhan'ın paltosu olmaması, yalnız beyaz bir ceketi olması sebebiyle Ankara'ya gidemeyişi bana çok koydu.

#Evli olan Nahit hanım olduğunu halde, sürekli aşkını ispat çabası içinde olan ve kıskanılan kişinin Orhan Veli olması beni şaşırttı. Belki de Orhan çok çapkındı, Nahit hanım ona bir türlü güvenemedi.. Bu muammayı da edebiyat tarihçileri çözsün.











#dergide sabahlayıp çıktıktan sonra kendimi eshab-ı kehf te yüzyıllarca uyuyup şehre inen 7 uyurlar gibi hissediyorum.. Nerede, hangi gün, hangi yıldayız? Ekmek kaça? Bir süre mavi ekran veriyorum.

#Tanrı Emine Erdoğan'inki gibi steril şefkatlerden, tüm garibanları korusun ve yüceltsin.



38_Layout 1 26.04.2015 15:28 Page 1

FOTOĞRAFINIZI GÖNDERİN KARİKATÜRLERİMİZDE OYNATALIM

bayanyanidergi@gmail.com





Marianna ve Fırat



Başak ve Onur

Cansu Yılmaz Uluç







Kübra ve Tarık



Yeliz-Bülent Sedefoĝlu

BAK HAYATIM.. BENİM TELEFONUN BİR ÖZELLİĞİ DE FANLI OLMASI, SELFİMİZİ ÇEKERKEN SAÇLARIMIZI DA UÇUŞTURUYOR AYNI ZAMANDA...



Tibet Tolga



Meltem - Yıldıray Yıldız





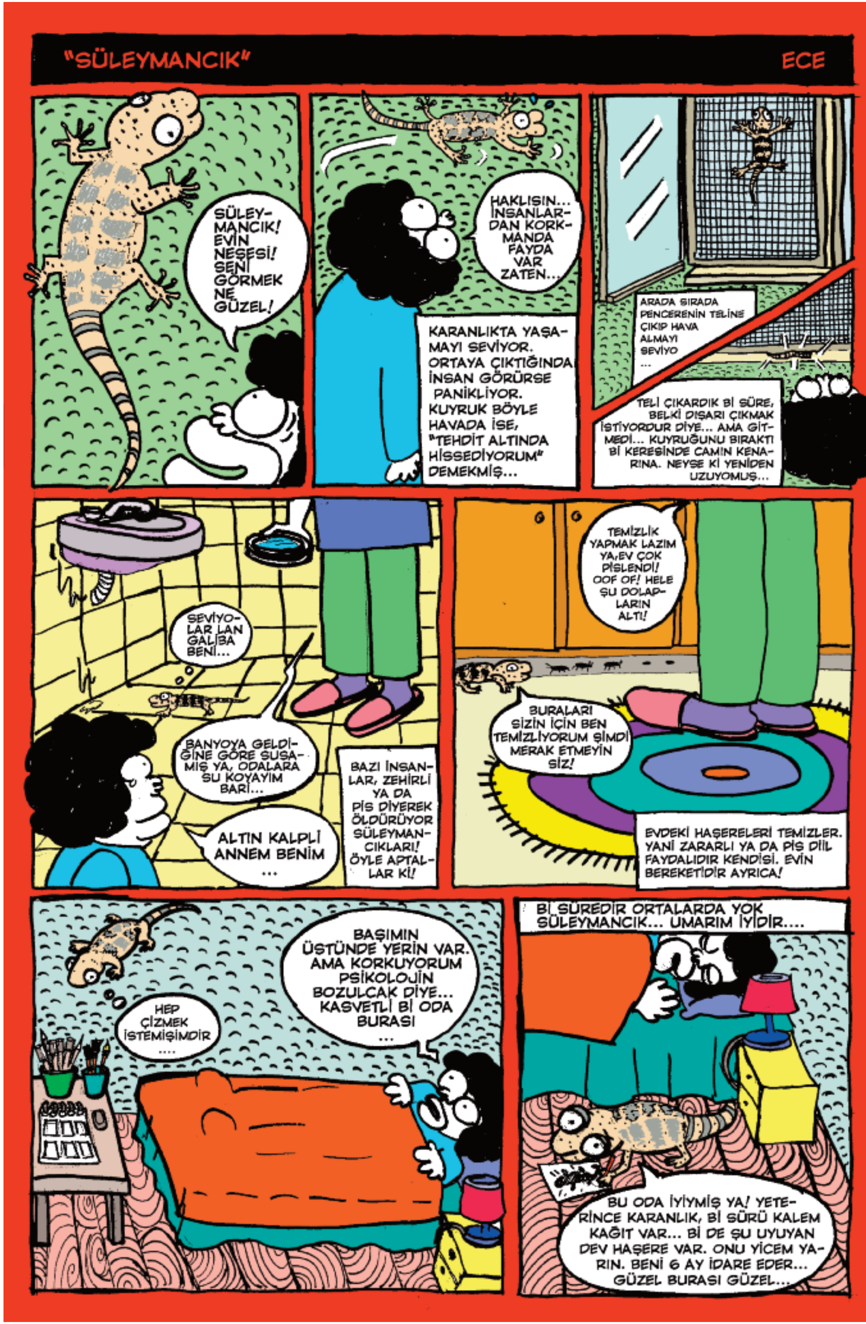
Seher Tezcan





Özlem Kanat

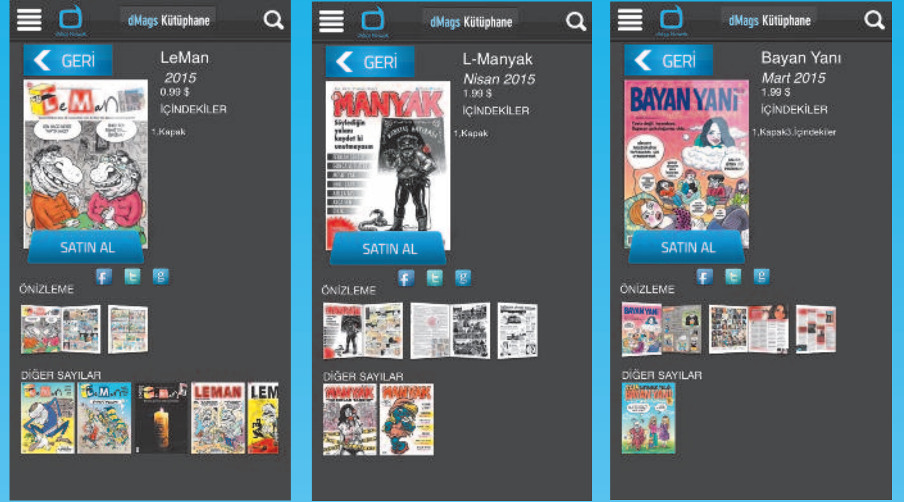


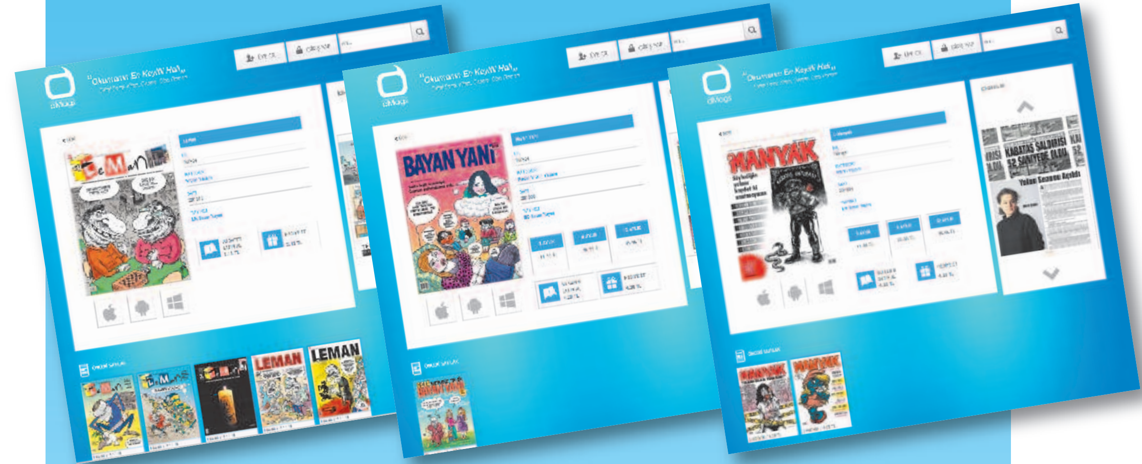


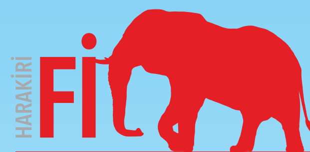


Bahar özel sayısı tüm satış noktalarında

LeMan L-Manyak & Bayan Yanı'nı artık dijital olarak da okuyabilirsiniz







'de çok yakında tüm eski sayıları ile birlikte

dMags'de



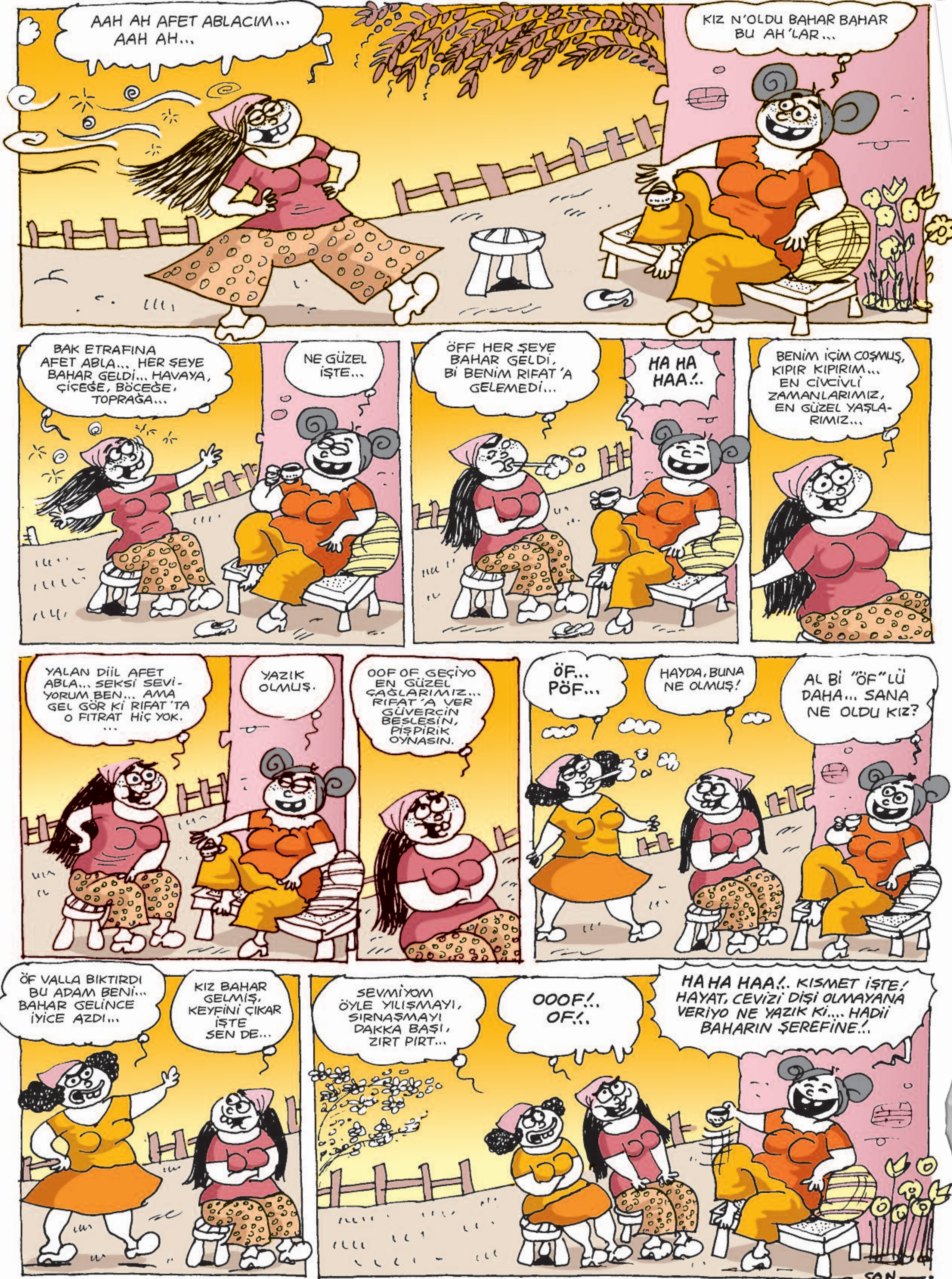
www.dMags.net

Çok yakında



Yaşam Koçu Afet

feyhan güver







Tüm Satış Noktalarında

